

Załącznik Nr 1 - Tom II do uchwały Nr XXXIX/1061/22
Rady Miasta Szczecin
z dnia 26 kwietnia 2022 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA SZCZECIN

TOM II KIERUNKI

Spis treści

STRUKTURA I ORGANIZACJA TEKSTU KIERUNKÓW	4
CZĘŚĆ I – POLITYKA PRZESTRZENNA SZCZECINA DO 2050 ROKU	5
Rozdział I – GŁÓWNE WYZWANIA I WYTYCZNE KIERUNKOWE DO STUDIUM	5
1. Główne wyzwania: zagrożenie spadkiem potencjału demograficznego, zmianami klimatycznymi i cywilizacyjnymi	5
2. Kluczowe zasady polityki przestrzennej Szczecina, spójne z Krajową Polityką Miejską	7
3. Integralność dokumentu z obowiązującą strategią rozwoju miasta	8
4. Wytyczne kierunkowe z dokumentów strategicznych adresowane do polityki przestrzennej	8
5. Zintegrowane i podmiotowe podejście w realizacji polityki przestrzennej	9
6. Wyzwania i wytyczne kierunkowe wynikające z bilansu potrzeb i możliwości trwałego rozwoju w perspektywie 30 lat	11
Rozdział II – KIERUNKI ROZWOJU GOSPODARCZEGO SZCZECINA	13
1. Zasady kształtowania polityki przestrzennej w sferze handlu, usług i sfery produkcyjnej	13
2. Zasady kształtowania rynku pracy	14
3. Tereny nadwodne w strukturze miasta i żegluga śródlądowa	15
4. Rozwój terenów portowych i portu morskiego	16
Rozdział III – METROPOLIZACJA PRZESTRZENI MIEJSKIEJ	17
1. Kształtowanie modelu funkcjonalno-przestrzennego miasta	17
2. Ochrona krajobrazu kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	17
3. Rozwój centrum miasta	23
4. Rewitalizacja i rewaloryzacja obszarów miejskich	24
5. Sieć przestrzeni publicznych – obszary miasta o szczególnym znaczeniu	25
6. Sieć lokalnych centrów usługowych	27
7. Przestrzenne wyznaczniki jakości życia – standardy środowiska zamieszkania	27
8. Generalne dyspozycje, standardy i wskaźniki przestrzenne	28
9. Środowisko miejskie, w tym przyroda, jako infrastruktura budująca odporność miasta na zmiany	31
10. Zrównoważony rozwój miasta poprzez gospodarowanie nieruchomościami	36
Rozdział IV – KIERUNKI ROZWOJU SPOŁECZNEGO SZCZECINA	36
1. Opieka nad dziećmi i edukacja	36
2. Rozwój ośrodka akademickiego	37
3. Zdrowie mieszkańców i opieka społeczna	38
4. Wspólnota sieci społecznych, spójność społeczna	39
5. Bezpieczeństwo publiczne, administracja publiczna	40
6. Kultura	41
7. Rekreacja i sport	43
Rozdział V – ROZWÓJ SYTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY INŻYNIERYJNEJ	44
1. Zrównoważony rozwój systemów komunikacji	44
2. Zrównoważony rozwój infrastruktury inżynierskiej	50
Rozdział VI – ZADANIA OCHRONNE, ZOBOWIĄZANIA, WYŁĄCZENIA I OGRANICZENIA PRZESTRZENNE	57

1. Plany miejscowe - zobowiązania planistyczne miasta	57
2. Obszary objęte obowiązkiem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta	58
3. Obszary wyłączone z zabudowy i z ograniczonym zakazem zabudowy.....	58
4. Obszary inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym i lokalnym	58
5. Obszary zdegradowane, problemowe	64
6. Tereny zamknięte i ich strefy ochronne	64
CZĘŚĆ II – UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ I SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM.....	65
Rozdział I – UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ	65
Rozdział II – SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM	70
1. Główne wyzwania i wytyczne kierunkowe do Studium	71
2. Kierunki rozwoju gospodarczego Szczecina	72
3. Metropolizacja przestrzeni miejskiej	73
4. Kierunki rozwoju społecznego Szczecina	77
5. Rozwój sieci infrastruktury technicznej	78
6. Zadania ochronne, zobowiązania, wyłączenia i ograniczenia przestrzenne.....	81

STRUKTURA I ORGANIZACJA TEKSTU KIERUNKÓW

Tekst tomu KIERUNKI składa się z dwóch części: opisu kierunków polityki przestrzennej miasta i syntezy ustaleń Studium wraz z uzasadnieniem i objaśnieniami przyjętych rozwiązań. Elementem integralnym tomu KIERUNKI jest część graficzna (cztery mapy ilustrujące i uzupełniające tekst) oraz wytyczne rozwoju przestrzennego w odniesieniu do poszczególnych osiedli i jednostek, w formie kart osiedli i kart jednostek planistycznych.

Część graficzna tomu KIERUNKI zawiera następujące mapy:

Mapa 1. Kierunki zagospodarowania przestrzennego

Mapa 2. Kierunki kształtowania środowiska i krajobrazu kulturowego

Mapa 3. Kierunki rozwoju systemów komunikacji

Mapa 4. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej

Część pierwsza tomu KIERUNKI opisuje zagadnienia polityki przestrzennej dotyczące rozwoju przestrzennego i społeczno-gospodarczego, bazujące na wnioskach z uwarunkowań przestrzennych, środowiskowych, społecznych i gospodarczych, uwzględniając cele strategii rozwoju Szczecina, programy obowiązujące w mieście oraz ustalenia strategiczne województwa zachodniopomorskiego.

Główne zagadnienia przedstawione w części pierwszej dotyczą najważniejszych wyzwań i wytycznych, kierunków rozwoju gospodarczego, kształtowania modelu funkcjonalno-przestrzennego miasta, urbanistycznych warunków jakości życia, zrównoważonego rozwoju w aspekcie środowiskowym, społecznym, komunikacyjnym i infrastrukturalnym, z uwzględnieniem zadań własnych samorządu oraz ustaleń wynikających z ogólnie obowiązującego prawa.

Część pierwsza podzielona jest na sześć rozdziałów:

- Rozdział I – Główne wyzwania i wytyczne kierunkowe do Studium
- Rozdział II – Kierunki rozwoju gospodarczego Szczecina
- Rozdział III – Metropolizacja przestrzeni miejskiej
- Rozdział IV – Kierunki rozwoju społecznego Szczecina
- Rozdział V – Rozwój systemów komunikacji i infrastruktury inżynierskiej
- Rozdział VI – Zadania ochronne, zobowiązania, wyłączenia i ograniczenia przestrzenne

Część druga jest podsumowaniem tomu II KIERUNKI, zawierającym uzasadnienie i objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz wyodrębnioną syntezę ustaleń Studium.

CZĘŚĆ I – POLITYKA PRZESTRZENNA SZCZECINA DO 2050 ROKU

Rozdział I – GŁÓWNE WYZWANIA I WYTYCZNE KIERUNKOWE DO STUDIUM

1. Główne wyzwania: zagrożenie spadkiem potencjału demograficznego, zmianami klimatycznymi i cywilizacyjnymi

Przewiduje się, że do 2050 roku ścieżkę rozwoju Szczecina wyznaczy kilka głównych procesów i zjawisk o charakterze wyzwań cywilizacyjnych, posiadających wymiar przestrzenno-społeczny i gospodarczy. Miasta porównywalne ze Szczecinem, wokół których powstały obszary funkcjonalne, chcąc konkurować o mieszkańców, zasoby rynku pracy i kapitał, muszą rozwijać aktywność społeczną, gospodarczą i samorządową służącą wzmocnieniu kapitału społecznego metropolii.

Kluczowym problemem Szczecina, potwierdzonym w prognozach GUS, jest postępujące osłabienie potencjału demograficznego. Zgodnie z naturą procesów demograficznych, przeciwdziałanie powinno koncentrować się na kilku grupach docelowych, m. in. na grupie dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, wiążącej swoją przyszłość ze Szczecinem i na młodych dorosłych, wchodzących na lokalny rynek pracy lub kontynuujących kształcenie na szczecińskich uczelniach. Decydujące będzie pozyskiwanie mieszkańców w wieku produkcyjnym mobilnym (tzn. w wieku od 18 do 44 lat). Rozwiązanie problemu wymaga interwencji na wszystkich polach aktywności samorządu, w szczególności: podnoszenia atrakcyjności rynku pracy, stwarzania warunków do asymilacji i integracji mieszkańców oraz zapewnienia wysokiej jakości życia, łatwego dostępu do usług zdrowia, sportu i rekreacji, kultury, a także możliwości kształcenia i rozwoju osobistego.

Do czynników niekorzystnie wpływających na rozwój i warunki życia należą ograniczenia dostępności nowych mieszkań: przeludnienie i zbyt mała liczba mieszkań istniejących; ograniczona zasobność materialna ludności, zbyt mała podaż terenów pod zabudowę, niedostosowany do oczekiwań rynek mieszkaniowy, niewystarczająca w stosunku do potrzeb infrastruktura usług publicznych, szczególnie w otoczeniu realizowanej nowej, deweloperskiej zabudowy mieszkaniowej.

Istotnego wsparcia wymagać będzie rosnąca grupa ludzi w wieku produkcyjnym niemobilnym i populacja w wieku poprodukcyjnym. Do tej grupy adresowane powinny być działania ukierunkowane na adaptację ciągłą, kształcenie ustawiczne konieczne dla jak najdłuższego pozostawania tych osób w dynamicznie zmieniającym się środowisku społecznym, kształtowanym przez gospodarkę cyfrową i zieloną. Grupa docelowa to jednocześnie aktualni lub przyszli uczestnicy rynku tzw. gospodarki senioralnej, zgłaszający swoje potrzeby w sferze społecznej i zdrowia, finansujący stały rozwój tego rynku. Jest to również populacja, bez której nie będzie możliwa integracja społeczna i kształtowanie postaw kolejnych generacji, kontynuacja tradycji i ducha miejsca.

Ściśle powiązany z wyżej omówionym i równocześnie występującym wyzwaniem w obszarze demografii, mającym związek ze strategią rozwoju kraju, rozwojem pogranicza polsko-niemieckiego i województwa zachodniopomorskiego, jest trwały rozwój gospodarczy w strukturze obszaru funkcjonalnego. To proces ciągły, obciążony wieloma ryzykami i ograniczeniami. Tradycyjne branże produkcji i gospodarki morskiej, nie zapewniają wystarczających warunków do trwałego rozwoju. Niezbędny jest rozwój przetwórstwa przemysłowego w dziedzinach gospodarki napędzanych postępującą technologią i współpracą ze sferą B+R+I, rozwój usług na rzecz produkcji i dopełniających potrzeby rynku usług ogólnospołecznych i specjalistycznych świadczonych nie tylko na rzecz mieszkańców obszaru funkcjonalnego. W zakresie polityki przestrzennej będzie to wymagało kształtowania wielofunkcyjnych terenów produkcyjno-usługowych, wyposażonych w niezbędną infrastrukturę, jednocześnie zapewniając możliwość elastycznej i sprawnej zmiany sposobu użytkowania bez ponoszenia znaczących nakładów i generowania konfliktów.

Dalszego wsparcia wymagają działania na rzecz rozwoju ośrodka akademickiego, jako ważnego czynnika miastotwórczego, w tym m.in.: utrzymanie rezerw terenowych dla rozwoju szkół wyższych, organizacja przestrzeni miejskiej oraz rozwój systemów komunikacji i usług składających się na przestrzeń atrakcyjną i przyjazną dla młodej populacji.

Skutki wywoływane przez zmiany klimatyczne oddziaływać będą na wszystkie sfery życia, co wymagać będzie sprawnej koordynacji działań samorządu i wielu służb. W sferze gospodarczej adaptacja będzie zachodziła szybciej, a w społecznej wolniej ze względu na rozproszenie i powszechność oddziaływań.

Działania wzmocniające odporność miasta na zmiany klimatu będą stymulowane m.in. poprzez zawarte w Studium nakazy, ograniczenia i preferencje w wykorzystaniu przestrzeni: gospodarowaniu zielenią i wodami opadowymi, ograniczaniu emisji szkodliwych substancji z palenisk i transportu, rozwijaniu sieci ciepła

systemowego, gospodarką odpadami, wdrażaniu nowych rozwiązań w formule *Smart City* (rozumianych jako integracja rozwiązań organizacyjnych i technologicznych), dalszej informatyzacji społeczeństwa i transformacji infrastrukturalnej.

W Studium stosuje się zasady zwiększania spójności terenów zurbanizowanych z dobrostanem mieszkańców, z jednoczesnym ograniczaniem presji na tereny przyrodnicze. Zgodnie z tymi założeniami miasto będzie kształtowane jako struktura wielofunkcyjna, kompaktowa, krótkich odległości, bezpieczna, przygotowana na zmienność warunków społeczno-gospodarczych, z osiedlami o pełnym wyposażeniu w infrastrukturę społeczną, atrakcyjnymi przestrzeniami publicznymi i ciągłym systemem zieleni.

Docelowo planuje się wykształcenie struktury funkcjonalno-przestrzennej i zapewnienie dostępności komunikacyjnej w obszarze zurbanizowanym, prowadzące do optymalizacji kosztów życia w mieście i podnoszące standardy zamieszkania.

Analizy zawarte w Studium wskazują, że samorząd w perspektywie najbliższych 30 lat będzie musiał działać w dynamicznie zmieniającym się otoczeniu, a do rozwiązywania problemów urbanistycznych będzie mógł wykorzystać ograniczone zasoby.

W Studium wskazuje się główne dyspozycje kierunkowe:

Przestrzeń

- pod zabudowę przeznaczają się w pierwszej kolejności tereny uzbrojone, w obszarze zwartej zabudowy lub objęte planami miejscowymi
- w planowaniu miejscowym uwzględnia się harmonogramy uzbrojenia, dostępu do infrastruktury technicznej i społecznej przy dysponowaniu miejskim zasobem nieruchomości
- kontynuuje się reurbanizację wysp Międzyodrza i obszarów okołotniskowych
- kontynuuje się rewitalizację terenów staromiejskich i śródmiejskich, ukierunkowaną na poprawę jakości życia i wykorzystania przestrzeni publicznych (działania koncentrowane w Obszarze Strategicznej Interwencji), odpowiednią koncentrację zabudowy i optymalne wykorzystanie dostępnej infrastruktury miejskiej w obszarze lewobrzeża objętym obwodową linią kolejową
- kontynuuje się procesy rewitalizacji pozostałych terenów zabudowy i przekształcenia wskazanych terenów poprodukcyjnych i terenów infrastruktury przemysłowej na struktury wielofunkcyjne
- wskazuje się zasady zarządzania potrzebami komunikacyjnymi: dostępność komunikacyjna przy oszczędności zasobów przestrzennych, pierwszeństwo pieszych i rowerzystów w priorytetowych przestrzeniach publicznych miasta, efektywna współpraca wszystkich rodzajów transportu publicznego i równoważenie elementów systemu transportu, osiągnięcie priorytetu transportu publicznego w wyznaczonym obszarze Śródmieścia, ograniczenie transportu samochodowego w obszarze Śródmieścia
- dąży się do zapewnienia dostępności przestrzeni miasta dla osób ze szczególnymi potrzebami

Gospodarka

- obejmuje się ochroną terenów wskazanych pod inwestycje produkcyjno-usługowe, dążąc do wykorzystania efektów skali i możliwości rozwoju, jakie oferuje modernizacja morskiego toru wodnego oraz rozwój innych systemów transportowych w obszarze funkcjonalnym i przygranicznym
- wskazuje się rezerwy terenowe na cele produkcji, składów, magazynów w zakresie przetwórstwa przemysłowego, w tym wielkoskalowego przy współdziałaniu z partnerami z obszaru funkcjonalnego, a w skali miasta dywersyfikuje się miejski rynek pracy w dziedzinach produkcji związanych z wysokimi technologiami
- priorytetem w zakresie wsparcia, osiedlania i współpracy obejmuje się innowatorów, start-up'y i firmy technologiczne, udziela się instytucjonalnego wsparcia klastrom i inicjatywom klastrowym i intensyfikuje się działania wzmacniające status Szczecina jako ośrodka akademickiego i jego otoczenia funkcjonalnego
- w strukturach miasta przewiduje się tereny usług społecznych, w tym dla rozwoju gospodarki senioralnej obszaru funkcjonalnego i pogranicza
- wspiera się rozwój gospodarki cyfrowej i niskoemisyjnej, które w istotny sposób poprawiają jakość życia

Jakość życia

- za priorytetowe uznaje się działania przyjazne wszystkim grupom wiekowym i adekwatne do potrzeb nakłady na infrastrukturę techniczną i społeczną:

- a. dla dzieci i młodzieży: zaspokojenie potrzeb socjalizacji w miejscu zamieszkania, bezpieczeństwa i samodzielnego rozwoju, edukacji i dalszego kształcenia w Szczecinie
 - b. dla osób w wieku produkcyjnym mobilnym, w tym młodych rodzin: zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych i jakości zamieszkania, bezpieczeństwo, dostęp do opieki nad dzieckiem w wieku do i od 3 lat, edukacja, rynek pracy i rozwój kariery
 - c. dla wieku senioralnego: mieszkalnictwo, bezpieczeństwo i przeciwdziałanie wykluczeniu, ochrona zdrowia, rehabilitacja, rekreacja, zagospodarowanie czasu wolnego
- zapewnia się dostępność infrastruktury społecznej w obszarze zwartej zabudowy
 - dla mieszkalnictwa zapewnia się w obszarach zwartej zabudowy dostęp do terenów zieleni i rekreacji, lokalnych centrów usługowych, transportu publicznego, dążąc do obszarowego uspokojenia ruchu i wzrostu bezpieczeństwa
 - współdzielenie zasobów i usług uznaje się za zasadę budowania przestrzennej, funkcjonalnej i społecznej spójności

Środowisko

- utrzymuje się istniejące i wykształca nowe powiązania ekologiczne z zachowaniem wysokiego poziomu bioróżnorodności oraz przywraca się środowisku tereny trwale wyłączone z zabudowy
- priorytet nadaje się odbudowie integracji ekologicznej w obszarze zwartej zabudowy, szczególnie w obszarze Śródmieścia, dążąc do poprawy jakości środowiska miejskiego
- dąży się do obniżenia transportochłonności miasta i jego ogólnej energochłonności i emisyjności
- priorytet nadaje się gospodarowaniu zielenią (utrzymanie i rozwój), wodami opadowymi i roztopowymi oraz ochronie terenów naturalnej retencji powierzchniowej, wpisując te działania w zintegrowany, długofalowy rozwój błękitno-zielonej infrastruktury, poprawiający odporność i dostosowywanie przestrzeni miejskiej do zmian klimatu

Metropolizacja

- wzmacnia się funkcję i rolę Szczecina jako miasta rdzeniowego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego (MOFOW)
- wzmacnia się i rozwija się partnerską współpracę z gminami ościennymi (również na forum Stowarzyszenia Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego - SSOM) oraz mechanizmy służące wspólnemu rozwiązywaniu problemów rozwojowych
- wspiera się wykształcanie nowych i wzmacnianie istniejących specjalizacji Szczecina, które pozwolą osiągnąć trwałą zdolność do konkurencyjności z innymi ośrodkami funkcjonalnymi w Polsce i w regionie bałtyckim
- wzmacnia się relacje i więzi miejsko-wiejskie w Szczecińskim Obszarze Metropolitalnym (SOM) oraz szerzej w Transgranicznym Regionie Metropolitalnym Szczecina (TRMS), w tym kreowanie wspólnego transgranicznego rynku pracy
- kontynuuje się wzmacnianie pozycji Szczecina w relacjach transgranicznych i europejskich.

2. Kluczowe zasady polityki przestrzennej Szczecina, spójne z Krajową Polityką Miejską

Ustalenia Studium podporządkowane są podstawowym zasadom realizacji Krajowej Polityki Miejskiej (KPM):

1. **zintegrowane podejście:** rozwiązania dla Szczecina rozpatrywane są w kontekście potencjału i możliwości rozwojowych regionu i obszaru funkcjonalnego, a dla konkretnego osiedla - całej dzielnicy i miasta.
2. **partycypacja i współtworzenie w planowaniu i współdzieleniu zasobów i usług:** samorząd prowadzi wspólne z użytkownikami przestrzeni planowanie i projektowanie rozwiązań na poziomie realizacji dyspozycji Studium.
3. **zarządzanie wielopoziomowe pionowe i poziome:** samorząd przyjmuje konieczność i zasadność koordynowania swoich planów rozwojowych z działaniami na wszystkich poziomach administracji publicznej oraz z gminami w obszarze funkcjonalnym i transgranicznym.
4. **podejście terytorialne:** polityka przestrzenna dla poszczególnych obszarów miasta uwzględnia ich specyfikę i potencjał, a także bazuje na rozpoznaniu wpływu rozwiązań na wspólnoty lokalne.
5. **skala działań:** zakłada się zasadę rozwiązywania problemów przestrzennych w każdej skali - metropolitalnej, miejskiej, dzielnicowej i osiedlowej, zgodnie z ich specyfiką.

6. **aspekty środowiskowe rozwoju i funkcjonowania miasta:** rozwiązania urbanistyczne rozpatrywane są pod względem wpływu na przestrzeń i wartości przyrodnicze oraz jakość życia mieszkańców, co stanowi realizację strategii marki *Szczecin Floating Garden*.
7. **model urbanizacji:** odnowie i modernizacji poddaje się już zagospodarowane i zabudowane tereny, zabudowę wysokościową lub wysoką dopuszcza się tylko w wybranych obszarach w strefie śródmiejskiej, natomiast w obszarze zwartej zabudowy, w miarę oddalania się od centrum miasta, preferuje się zabudowę wielorodzinną niskiej intensywności, a w obszarach peryferyjnych zabudowę jednorodzienną z wysokim udziałem powierzchni terenu biologicznie czynnego.

3. Integralność dokumentu z obowiązującą strategią rozwoju miasta

Studium integruje cele obowiązującej Strategii rozwoju Szczecina 2025 w kształtowaniu kierunków transformacji miasta do roku 2050 (perspektywa 30 lat).

Cel I oraz IV, dotyczący dynamicznych procesów metropolizacji obszaru funkcjonalnego Szczecina, zakłada zwiększenie współdziałania samorządów w aspekcie przestrzennym, funkcjonalnym i organizacyjnym w ramach całego obszaru funkcjonalnego przy jednoczesnym dalszym rozwoju funkcji metropolitalnych w samym Szczecinie jako mieście rdzeniowym.

Cel III dotyczący mobilizowania i pomnażania kapitału społecznego, zakłada pomnażanie kapitału intelektualnego i rozwój Szczecina jako ośrodka akademickiego, zwiększenie aktywizacji społecznej mieszkańców obszaru funkcjonalnego oraz współpracy i identyfikacji tożsamościowej wszystkich jego części.

Cel II dotyczący zdywersyfikowanego rozwoju gospodarczego, zakłada unowocześnienie i zwiększenie innowacyjności gospodarki, a w aspekcie przestrzennym - opracowanie różnorodnej oferty dostępu do terenów o funkcji usługowo-produkcyjnej, podążających za zmianami i umożliwiającymi elastyczną adaptację.

4. Wytyczne kierunkowe z dokumentów strategicznych adresowane do polityki przestrzennej

1. Utrzymanie i wzmocnienie ochrony terenów produkcji i składów oraz usług (w tym terenów stoczniowych i w granicach portu morskiego), powiększanie terenów dla lokalizacji przemysłu (w ramach akceptowanej zamienności funkcji produkcyjnej i usługowej), w tym w powiązaniu ze sferą B+R+I oraz branżami innowacyjnymi, wspieranie polityki tworzenia i zwiększania potencjału klastrów.
2. Uzupelnienie luki na rynku mieszkań z uwzględnieniem, co najmniej dysproporcji pomiędzy liczbą gospodarstw domowych a liczbą mieszkań; zróżnicowanie i dostępność form własności mieszkań (społeczne kooperatywy, komunalne, TBS, Mieszkanie+, własność prywatna, itp.) i stwarzanie warunków dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego na wynajem, które odpowiada na potrzeby rynku ludności w wieku produkcyjnym mobilnym.
3. Podniesienie jakości przestrzeni mieszkalnej z priorytetem w obszarach zwartej zabudowy poprzez: określenie zadań strategicznych dla osiedli w celu integracji funkcjonalno-przestrzennej, zapewnienie dostępności do terenów zieleni ogólnodostępnej i rekreacji, usług społecznych, utrzymanie lub wzmocnienie lokalnych centrów usługowych, dla nowych zespołów mieszkaniowych obowiązków wykształcenia lokalnego centrum usługowego, równoważenie potrzeb transportowych itd.
4. Uwzględnienie długofalowych skutków zmian demograficznych i znacznego wzrostu odsetka osób starszych, stwarzanie warunków dla rozwoju gospodarki senioralnej oraz ekonomii społecznej w oparciu o rezerwy terenów inwestycyjnych lub inwestycje polegające na powtórnym wykorzystaniu terenów i zabudowy; wykształcenie segmentu gospodarki lokalnej skierowanej do klientów z obszaru transgranicznego.
5. Koncentracja działań i przywracanie wartości funkcjonalno-przestrzennych w obszarach zwartej zabudowy, w tym rewitalizacja obszarów historycznej zabudowy, m.in.: zespołów staromiejskich Szczecina i Dąbia, osiedli śródmiejskich, reurbanizacja wysp Międzyodrza.
6. Uwzględnienie potrzeb uczelni wyższych, instytucji naukowo-badawczych oraz rozwój korelacji z działalnością gospodarczą obszaru funkcjonalnego.
7. Integracja powiązań transportowych, w szczególności zwiększenie udziału transportu publicznego w podziale zadań przewozowych obszaru funkcjonalnego Szczecina oraz obszarów obecnej i przyszłej zabudowy, efektywna współpraca wszystkich rodzajów transportu publicznego.
8. Dostosowanie zagospodarowania i zabudowy terenów do zmian klimatu.
9. Rozwój kompetencji i technologii na rzecz budowy gospodarki niskoemisyjnej, w tym wodorowej.

10. Preferencje przekształceń terenów zdegradowanych.

5. Zintegrowane i podmiotowe podejście w realizacji polityki przestrzennej

5.1. Ramy polityki przestrzennej

Najważniejszym wyzwaniem jest minimalizowanie presji na tereny niezabudowane przy jednoczesnym zapewnieniu elastyczności i warunków do dalszych przekształceń struktury przestrzenno-funkcjonalnej.

W najbliższych dziesięcioleciach przewiduje się wzrost znaczenia restrukturyzacji ukształtowanej przestrzeni miejskiej, umożliwiającej zróżnicowane funkcjonalnie zagospodarowanie. Oczekuje się zmniejszenia presji na tereny peryferyjne, spowodowane postępującą autonomizacją gospodarki i aglomeracji, która może wpłynąć na zmiany funkcji niewykorzystanych terenów lub przywrócenie ich środowisku przyrodniczemu.

W Szczecinie pojawiają się i nabierają znaczenia czynniki środowiskowe (środowisko przyrodnicze i warunki życia ludzi): zanik bioróżnorodności biologicznej, będący wynikiem ocieplenia klimatu i antropopresji oraz wkraczania przyrodniczych gatunków inwazyjnych; okresowy deficyt wody wynikający z okresów suszy oraz przerwania obiegu wody w środowisku z powodu zasklepienia powierzchni ziemi.

Pomimo wskazania w Studium docelowej struktury funkcjonalno-przestrzennej nie wszystkie potrzeby inwestycyjne i społeczne będą mogły być zaspokojone zgodnie z oczekiwaniem mieszkańców. Umożliwienie zabudowy obszarów peryferyjnych na podstawie prawa miejscowego nie daje gwarancji szybkiego ich wyposażenia w infrastrukturę - rozstrzyga o tym interes publiczny i możliwości budżetu miasta. Osiedla na obrzeżach miasta osiągają relatywnie niższe wskaźniki jakości życia. Zabudowa w niewielkiej liczbie może się tu pojawiać z powodu bardzo niskich cen gruntów, co będąc atutem w momencie nabycia nieruchomości, szybko staje się stałym obciążeniem z powodów kosztów końcowych użytkownika.

Wobec ograniczonych zdolności finansowania rozwoju miasta prognozuje się, że realizacja infrastruktury wymagającej wysokich nakładów będzie odłożona na okres od 10 do 20 lat, a priorytetem będzie inwestowanie w rozwiązania służące jak największej liczbie mieszkańców w obszarze zwartej zabudowy lub w obszarach objętych obowiązującymi planami miejscowymi. Takie przesłanki powinny mieć znaczenie przy podejmowaniu przez mieszkańców i przedsiębiorców decyzji o sprzedaży i zakupie nieruchomości i być elementem polityki mieszkaniowej miasta. Oczekiwanie uzbrojenia terenów o rozproszonej zabudowie i niskiej intensywności mogą nie być uwzględniane przy konstruowaniu kolejnych budżetów gminnych.

5.2. Spójność przestrzenno-funkcjonalna miasta z otoczeniem

W obszarze metropolitalnym Szczecina wieloletnią funkcję integratora pełni SSOM, który we wspólnocie metropolitalnej wypracowuje i realizuje najważniejsze kierunki działań i priorytety wspólnego rozwoju. W wymiarze polityki przestrzennej spójność funkcjonalno-przestrzenna będzie uzyskiwana poprzez rozwiązania systemowe:

- wspólne planowanie na poziomie regionalnym we współpracy z samorządem województwa, a na poziomie lokalnym integrowanie polityk przestrzennych w bezpośredniej współpracy z sąsiednimi gminami i powiatami
- udostępnianie w partnerskich relacjach miejskiej infrastruktury społecznej i technicznej dla obsługi terenów gmin sąsiednich i koordynację potrzeb i planów rozwoju tej infrastruktury
- realizację zintegrowanych inwestycji terytorialnych, w tym koordynację i integrację planów rozwoju infrastruktury drogowej, szynowej i rowerowej
- wspieranie zrównoważonego i sprawnego transportu poprzez integrację sieci transportu publicznego
- prowadzenie wspólnej polityki pozyskiwania inwestorów opartej na analizie predyspozycji terenowych i atrakcyjności lokalizacji dla inwestorów
- koordynację i zintegrowanie ochrony środowiska, zapewnienie trwałej integracji ekologicznej w obszarze funkcjonalnym, w tym gospodarowania błękitno-zieloną infrastrukturą
- buforowanie zespołów zabudowy terenami zieleni
- ograniczanie emisji zanieczyszczeń i rozwój gospodarki cyfrowej i zielonej
- ograniczanie uciążliwości komunikacyjnych i poszukiwanie przyjaznych środowiskowo alternatyw komunikacyjnych dla codziennych podróży.

Generalną zasadą tworzenia spójności miasta z otoczeniem powinno być sieciowanie usług, współpraca jednostek samorządu terytorialnego w zakresie usług publicznych i zadań własnych gmin oraz lokowania nowych inwestycji, szczególnie o profilu produkcyjnym. Przewiduje się zwiększenie zakresu współpracy

w obszarze SOM w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń i przeciwdziałania zmianom klimatu, w tym wspólne przeprowadzanie transformacji energetycznej obszaru funkcjonalnego, m.in. większe wykorzystanie OZE, wykształcanie mikrosieci na bazie OZE. Oczekiwana jest koordynacja planów gospodarowania wodami opadowymi, m.in. w zlewni rzeki Bukowa pomiędzy Szczecinem i gminą Dobra.

5.3. Zwiększanie przestrzenno-funkcjonalnej odporności miasta

Wzmacnianie odporności miasta dotyczyć będzie głównie działań prowadzących do łagodzenia przestrzennych skutków zmian klimatu i zwiększania odporności na ekstremalne zjawiska pogodowe, niedobory energii, niepewność gospodarczą i demograficzną, która wymaga większej samowystarczalności obszaru funkcjonalnego, miasta i osiedli. Interwencja funkcjonalno-przestrzenna będzie miała na celu wykształcenie infrastruktury zapewniającej szeroką gamę usług ekosystemowych, zdolnej do adaptacji w wielu skalach i koncentrować się będzie na:

- wdrażaniu planów zarządzania i rozwoju zieleni, powiązań przyrodniczych, utrzymaniu korytarzy ekologicznych i integracji ekologicznej, szczególnie w obszarze zwartej zabudowy; wypełnianiu zielenią przestrzeni publicznych, obowiązku wykształcania terenów zieleni na prywatnych nieruchomościach, działaniach nakierowanych na regenerację powietrza i minimalizowanie efektu miejskich wysp ciepła
- wdrażaniu planu gospodarowania wodami opadowymi przez utrzymanie i zwiększanie naturalnej zdolności retencyjnej obszaru miasta (zwiększanie retencji powierzchniowej i wtórne wykorzystanie wód opadowych), minimalizowaniu ilości wód opadowych odprowadzonych z obszaru miasta do wód powierzchniowych i opóźnianie odpływu tych wód tam, gdzie ich absorpcja powierzchniowa lub inne wykorzystanie nie jest możliwe
- uchwalaniu planów miejscowych kształtujących strukturę zabudowy:
 - a. w sposób zapewniający dobre warunki przewietrzania miasta i regeneracji powietrza, szczególnie w obszarze zwartej zabudowy, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń, zmniejszenie natężenia ruchu i udziału transportu ciężkiego, rozwój infrastruktury rowerowej i dostępności pieszej, efektywne przemodelowanie potrzeb przewozowych i parkingowych, szczególnie w obszarze Śródmieścia, wykształcanie elastycznych, wielozadaniowych i samowystarczalnych lokalnie (osiedlowo) struktur
 - b. terenów usługowych i produkcyjnych w sposób elastyczny i przygotowany na potrzebę adaptacji i zmienność technologiczną
 - c. w sposób umożliwiający transformację energetyczną i korzystanie z dostępnych form wykorzystania OZE na warunkach nieprowadzących do dewastacji krajobrazu kulturowego, niszczenia lub nadmiernej ingerencji w obszary lub obiekty objęte ochroną prawną lub wynikającą z tradycji miejsca lub estetyki
 - d. na podstawie potrzeb i projektów zgłaszanych przez mieszkańców np. w trybie SBO.

Zakłada się także inne niewymienione działania, zwiększające odporność na zmiany klimatu, korzystne ze społecznego punktu widzenia.

5.4. Poprawa dobrostanu szczecinian

Jednym z celów polityki przestrzennej jest poprawa dobrostanu szczecinian. Przestrzenna rozległość Szczecina nie oznacza zgody na rozpraszanie zabudowy. Różnorodność funkcji uwzględnia walory geomorfologiczne i środowiskowe. W Studium założono dążenie do kształtowania spójności obszarowej, samodzielności osiedli przy jednoczesnym usieciowieniu struktur usługowych i przyrodniczych.

Dyspozycje funkcjonalno-przestrzenne poprawy dobrostanu mieszkańców zostaną zredagowane w planach miejscowych na podstawie waloryzacji jednostek analitycznych zilustrowanej w Atlasie Map Szczecina (tom I UWARUNKOWANIA, cz.2.).

Użyte w Studium pojęcie „jednostka analityczna” oznacza sposób podziału obszaru miasta na rejony służące gromadzeniu i prezentacji danych geoprzestrzennych. Jednostka analityczna jest wydzielonym rejonem w oparciu o granice jednostek planistycznych Studium z 2012 roku i granice obrębów geodezyjnych miejskiej ewidencji gruntów i budynków.

Poprawa dobrostanu mieszkańców w planach miejscowych będzie realizowana przez formułowanie ustaleń mających na celu:

- podniesienie jakości życia i jakości przestrzeni w obszarach zamieszkania (wyposażenie w zieleń ogólnodostępną z dobrą dostępnością, dostęp pieszy do usług podstawowych, parametry usług

podstawowych, parametry zabudowy itp.) - w oparciu o zidentyfikowane potrzeby na mapach dostępności pieszej do zieleni ogólnodostępnej, dostępności pieszej do podstawowej opieki zdrowotnej (POZ), mapie jednostek analitycznych w zasięgu dojścia pieszego do lokalnych centrów usługowych

- poprawę dostępności do miejsc pracy i usług, w tym usług ogólnomiejskich i metropolitalnych (rozkład przestrzenny różnych rodzajów transportu, transport publiczny, sposób, jakość i czas dostępu do miejsc pracy i usług ogólnomiejskich) - w oparciu o mapę jednostek analitycznych z siedzibami zarejestrowanych firm zatrudniających powyżej 50 pracowników, mapę jednostek analitycznych w zasięgu dojścia pieszego do przystanków komunikacji miejskiej, mapę dostępności pieszej do transportu kolejowego (Szczecińska Kolej Metropolitalna - SKM)
- poprawę kompaktowości przestrzeni zurbanizowanej i jej wyposażenia w usługi ogólnospołeczne (dostępność lokalnych centrów usługowych w obszarach zwartej zabudowy) - w oparciu o mapy terenów zieleni ogólnodostępnej wraz z terenami ogrodów działkowych na tle obszaru zwartej zabudowy, mapy jednostek analitycznych w zasięgu dojścia pieszego do lokalnych centrów usług, mapa dostępności pieszej do podstawowej opieki zdrowotnej
- zapewnienie ochrony krajobrazu kulturowego struktury przestrzennej miasta w oparciu o aktualną wiedzę o zasobach reprezentujących wartości kulturowe
- zapewnienie ochrony wartości przyrodniczych i ograniczanie do niezbędnej ingerencji w obszary niezabudowane, czytelne rozgraniczanie funkcji i minimalizowanie konfliktów na styku z funkcjami chronionymi - w oparciu o aktualną wiedzę o zasobach reprezentujących wartości przyrodnicze.

5.5. Spójność społeczna, wspólnota sieci społecznych

1. Szczecin jako metropolia, konkurując o pozyskanie i zatrzymanie mieszkańców, kontynuuje budowanie kapitału społecznego, tworząc miasto współzarządzane przez mieszkańców, w stałym dialogu z mieszkańcami i wrażliwe na ich potrzeby. W celu budowania spójnego społecznie miasta procesy współdecydowania, współdzielenia przestrzeni i zasobów, wdrażanie innowacyjnych rozwiązań będą odbywać się przy uwzględnieniu potrzeb różnych grup społecznych.
2. Szczecin wspiera inicjowanie i rozwój społeczności lokalnych i osiedlowych w celu podnoszenia kompetencji społecznych i wykształcenia struktur partnerskich do współpracy z samorządem.
Oczekiwane efekty społeczne i przestrzenno-funkcjonalne tych działań to:
 - udoskonalanie planowania i zarządzania miastem oraz jego potrzebami, dostarczanie aktualnych danych o mieście i bieżące rozwiązywanie problemów w sposób zintegrowany
 - współzarządzanie przestrzenią miejską, które zapewnia dostosowanie rozwiązań do rzeczywistych potrzeb, co racjonalizuje przekształcenia struktury miejskiej (najkorzystniej na poziomie lokalnym tj. rad osiedli, lokalnych centrach usługowych, organizacjach pozarządowych)
 - identyfikacja lokalnych potrzeb i oczekiwań w trybie budżetu partycypacyjnego i innych form dialogu społecznego (ich realizacja i informacja zwrotna wzmacniają motywację i poczucie sprawczości w spójności z polityką przestrzenną)
 - wzrost świadomości ekologicznej, ograniczeń funkcjonowania ekosystemu miejskiego i wsparcie w jego kształtowaniu w różnych skalach przestrzennych
 - skuteczna społecznie, oparta na przykładzie własnych działań sąsiedzka i partnerska promocja zmian, np.: zachowań komunikacyjnych, rozwiązań i metod budowania odporności miasta na zmiany klimatu
 - niwelacja różnic infrastrukturalnych i społecznych
 - akceptacja w przestrzeni i gospodarce miejskiej wielokulturowości i międzykulturowości jako dziedzictwa miasta i wyznacznika jego kreatywności i wizerunku, również w odpowiedzi na współczesne procesy migracyjne
 - wzrost aktywności w relacjach z gminami ościennymi oraz mieszkańcami i grupami je reprezentującymi we wszystkich sprawach związanych ze społeczną i przestrzenną funkcjonalnością obszaru metropolitalnego i pogranicza polsko-niemieckiego.

6. Wyzwania i wytyczne kierunkowe wynikające z bilansu potrzeb i możliwości trwałego rozwoju w perspektywie 30 lat

Polityka przestrzenna jest elementem polityki rozwoju, w którym określa się warunki przestrzenne dla realizacji innych działań strategicznych. O powodzeniu wdrażania przyjętej strategii przesądzą procesy ludnościowe w powiązaniu z procesami gospodarczymi zachodzące w związku ze zmianami klimatycznymi.

1. Kluczowe dla poprawy bilansu będą procesy ludnościowe i tempo rozwoju gospodarczego.
2. Tempo zagospodarowania terenów usług wyznaczą procesy ludnościowe i tempo rozwoju gospodarczego, w tym zmiany struktury gospodarki (w ich generalnym rozdziale na usługi ogólnospołeczne i usługi związane z obsługą podmiotów gospodarczych). Wymaga to wspierania rozwoju ludnościowego i rozwoju usług ogólnospołecznych, w tym związanych z obsługą transgranicznego regionu metropolitalnego.
3. Rozwój przemysłu w powiązaniu ze sferą B+R+I warunkuje rozwój gospodarczy miasta, to jednoznaczne wskazanie dla wspierania rozwoju portu i gospodarki morskiej. Równoległe, w Szczecinie i jego funkcjonalnym otoczeniu, przewiduje się wsparcie dla rozwoju przetwórstwa przemysłowego, szczególnie w branżach innowacyjnych, co będzie wymagać pozyskiwania mobilnych pracowników i innowatorów.
4. Dla przyszłej sytuacji i pozycji ekonomicznej Szczecina rozstrzygający będzie sposób wdrażania Europejskiego Zielonego Ładu - strategii określającej ramy finansowe, kierunki i tempo rozwoju gospodarczego. Z tej przyczyny polityka przestrzenna we wszystkich segmentach jej realizacji uwzględnić powinna zagadnienia ochrony zasobów środowiskowych w kontekście rejestrowanych procesów klimatycznych.
5. Bilans potrzeb i ich konfrontacja z możliwościami dotyczą zagadnienia rozwoju zabudowy i podaży terenów w typach zabudowy: mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej.

W przypadku zabudowy mieszkaniowej potrzeby, szacowane do roku 2050, wynoszą 68 tys. mieszkań (o łącznej powierzchni użytkowej od 6,12 mln m² do 9,18 mln m²). Zgodnie z trendami, będą rosły wymagania dotyczące standardu mieszkań (powierzchni użytkowej, towarzyszącego zagospodarowania i infrastruktury), oraz jakości i użyteczności przestrzeni miejskiej.

O stopniu zaspokojenia potrzeb zdecydują możliwości sfinansowania z budżetu miasta rozwoju infrastruktury: technicznej, komunikacyjnej i społecznej. Rozkładając finansowanie infrastruktury w czasie (w okresie 30 lat) możliwe będzie zapewnienie obsługi terenów rozwoju zabudowy z szacowaną liczbą mieszkań na poziomie około 46,35 tys. (o łącznej powierzchni użytkowej około 4,9 mln m²). Podaż takich terenów odpowiada w przybliżeniu podaży przyjętej w Studium 2012.

Szacuje się, że w 2050 roku w Szczecinie będzie około 380 tys. mieszkańców. Nakłady z budżetu na infrastrukturę wyniosą około 12 mld złotych.

O ile możliwe jest szacowanie potrzeb w zakresie infrastruktury społecznej i usługowej w obszarach zabudowy mieszkaniowej (min. 200 ha), to wobec obserwowanej i przewidywanej dużej dynamiki zmian w gospodarce i jej strukturze jedyną odpowiedzią polityki przestrzennej może być zapewnienie podaży rozproszonych terenów rozwojowych o zróżnicowanej powierzchni i wyposażeniu zapewniającym elastyczną adaptację do zmieniającego się sposobu użytkowania. Wskazuje się potrzebę utrzymania terenów usług na poziomie około 10,5% powierzchni administracyjnej miasta. Obecnie około 50% docelowej wartości stanowią tereny niezagospodarowane, z odpowiadającą tej podaży powierzchnią użytkową rzędu 4,5 mln m².

Zagospodarowanie terenów usług w obecnych i przyszłych uwarunkowaniach nie będzie generowało znaczących obciążeń budżetowych. Jak się szacuje znacząco poprawi się dostępność usług poprzez rozwój lokalnych centrów usług i rozwój usług ogólnomiejskich i metropolitalnych.

W typie zabudowy produkcyjnej brano pod uwagę szczególne uwarunkowania geograficzne i regionalne, modernizację toru wodnego i założenia Europejskiego Zielonego Ładu. Równoległe oczekuje się dalszej dywersyfikacji produkcji i zmian struktury gospodarki miasta i w otoczeniu funkcjonalnym. Programowanie rozwoju gospodarczego w okresie 30 lat pozwala na przyjęcie szacunkowych założeń lokalizacyjnych dla działalności wytwórczej, a głównym celem polityki przestrzennej i warunkiem rozwoju miasta jest utrzymanie uzbrojonych rezerw terenowych, wskazanych w polityce przestrzennej. Zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową szacuje się na poziomie 1,35 mln m², a podaż terenów odpowiada około 1,5% powierzchni administracyjnej.

Prognozuje się, że inwestycje portowe i wzrost przeładunków poprawią znacząco pozycję gospodarczą Szczecina, a pozostałe inwestycje modernizacyjne i innowacyjne zaowocują trwałą zmianą wizerunku miasta.

Rozdział II – KIERUNKI ROZWOJU GOSPODARCZEGO SZCZECINA

1. Zasady kształtowania polityki przestrzennej w sferze handlu, usług i sfery produkcyjnej

1. Szczecin posiada duży potencjał reindustrializacyjny, na który składają się tradycyjne rodzaje przemysłu funkcjonujące w mieście. Wspiera się ich rozwój, traktując zwiększenie skali działania jako szansę pozyskania pracowników nadwyżkowych z terenów rolniczych w ramach migracji wewnętrznych.
2. Utrzymuje się dotychczasowe przeznaczenie terenów wskazywanych na cele produkcji, składów i magazynów, a nowe tereny przeznaczane na ten cel wskazuje się z uwzględnieniem oczekiwanego zróżnicowania rodzajów działalności i zdolności do adaptacji na potrzeby rynku pracy.
3. Uwzględnia się obecne i prognozowane potrzeby w obszarze nauki i szkolnictwa wyższego, stwarzając warunki dla rozwoju sfery Badania - Rozwój - Innowacje (B+R+I). Utrzymuje się rezerwy terenów dla tej funkcji oraz zapewnia się ofertę terenów dla usług w ramach terenów przeznaczanych na parki technologiczne, przemysłowe, specjalne strefy ekonomiczne, obszary wolnocłowe, obszary portowe, umożliwiając funkcjonowanie zarówno jednostek usługowych, jak i związanych z przetwórstwem przemysłowym, tym samym umożliwiając inwestowanie, modernizację przedsiębiorstw i wzrost konkurencyjności gospodarki miasta.
4. Wspiera się powstawanie nowych miejsc pracy w produkcji, rozwijanej w dziedzinach związanych z wysokimi technologiami, przetwórstwem przemysłowym. Do kategorii terenów o funkcji produkcyjno-składowej i usług na rzecz produkcji zalicza się także tereny parków przemysłowych, parków naukowo-technologicznych i parków naukowych. Oferta terenów produkcji i składów dostosowana jest do potrzeb przedsiębiorstw różnej klasy wielkości. Ograniczenia przestrzenne lub branżowe mogą wynikać jedynie z dostępności terenów odpowiednich powierzchniowo dla danego rodzaju działalności lub z oddziaływania tej działalności na otoczenie, jej uciążliwości.
5. W przypadku wygaszenia funkcji produkcyjnych, składowych lub portowych na obszarach Śródmieścia, wprowadza się zabudowę o charakterze śródmiejskim, zintegrowaną z otoczeniem.
6. Za warunek unowocześnienia gospodarki miasta i zróżnicowania rynku pracy uznaje się rozwój działalności naukowej uczelni oraz klastrów i organizacji pracodawców, wspierających pozyskiwanie inwestorów w dziedzinach wymagających stosowania zaawansowanych technik i technologii albo transferu technologii lub wdrożenia własnej myśli technicznej. Wspiera się usieciowienie współpracy i działań tych podmiotów.
7. Utrzymuje się rezerwy terenowe przeznaczane na cele usług, ze szczególnym uwzględnieniem funkcji związanych z dostępem do usług społecznych oferowanych również na zasadach komercyjnych, np.: w zakresie ochrony zdrowia, rehabilitacji, opieki społecznej itp.
8. Formułuje się następujące wytyczne dla podaży i rozmieszczenia usług:
 - dostępność terenów usług zapewnia się w obszarze całego miasta
 - w obszarach zabudowy jednorodzinnej wykształca się usługi związane z obsługą jednostek zamieszkania (usługi podstawowe i społeczne - lokalne centra usługowe) i zapewnia się rezerwy terenowe dla lokalizacji usług stanowiących zadania własne gminy
 - w obszarach zabudowy wielorodzinnej utrzymuje się lub wzmacnia usługi związane z obsługą jednostek zamieszkania (usługi podstawowe i społeczne - lokalne centra usługowe) i zapewnia się rezerwy terenowe dla lokalizacji usług stanowiących zadania własne gminy
 - w ramach zasobu gminy, w różnych typach zabudowy utrzymywane są rezerwy terenowe z przeznaczeniem na cele usług realizujących zadania własne gminy (szkoły, żłobki, przedszkola, domy opieki, cmentarze i inne, będące efektem rozwoju społeczno-gospodarczego)
 - kształtując sieć usług związanych z lokalną obsługą ludności uwzględnia się dostępność usług w ruchu pieszym (od 10 do 15 min; ok. 300 m do 500 m), lokalizowanych w miarę możliwości w formie lokalnych centrów (ryneczków, centrów osiedlowych itp.) oraz centrów dzielnicowych o ok. 20 minutowym dostępie transportem publicznym
 - zapewnia się rezerwy terenowe dla usług handlu i usług towarzyszących, uwzględniając usługi podstawowe, istniejące lokalne centra usługowe, centra aktywności gospodarczej, strukturę zabudowy wielorodzinnej, system transportu publicznego i sąsiedztwo węzłów komunikacyjnych, gęstość zaludnienia i udział populacji w wieku poprodukcyjnym w strukturze jednostek zamieszkania (sąsiedzkich, osiedlowych itp.)

- targowiska i hale targowe są utrzymywane, przekształcane lub relokowane w zależności od planów rozwoju obszarów zabudowy i docelowej funkcji terenów, zapotrzebowania społecznego, rozkładu przestrzennego ludności, lokalizacji węzłów przesiadkowych, przebiegu kluczowej infrastruktury itp.
 - w przypadku likwidacji targowisk, za zgodne ze Studium uznaje się zagospodarowanie uwolnionych terenów zgodne z potrzebami osiedla i kierunkami przekształceń lub rozwoju osiedla wskazanymi w karcie osiedla lub w jednostce planistycznej
 - obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży do 2000 m² lokalizuje się na podstawie: przestrzennych analiz zaludnienia, potrzeb, rozwoju obszarów zabudowy, dogodności lokalizacji, generowanych uciążliwości, dopuszczając lokalną koncentrację takich obiektów w ramach osiedla lub dzielnicy
 - w obszarze wielofunkcyjnej zabudowy śródmiejskiej obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² realizuje się w formie galerii handlowych lub domów towarowych
 - utrzymuje się obiekty istniejące i tereny rezerw, na których dopuszcza się lokalizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², wskazane w części graficznej tomu KIERUNKI Studium. Obiekty tego typu traktuje się jako podlegające procesom transformacji, docelowo przeznaczone na szerokie spektrum usług oraz z możliwością przekształcenia na wielofunkcyjną zabudowę śródmiejską z udziałem mieszkalnictwa w dzielnicy Śródmieście.
9. Ustala się zasady kształtowania obiektów handlowo-usługowych oraz podnoszenia standardu i jakości obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m² istniejących i dopuszczonych do realizacji:
- harmonijne wkomponowanie w istniejącą strukturę urbanistyczną i w nawiązaniu do lokalnego kontekstu architektonicznego (skala zabudowy, wysokość zabudowy, rozwiązania elewacyjne)
 - kształtowanie kubatury i formy architektonicznej w nawiązaniu do tektoniki terenu i typu otaczającej zabudowy, jej skali, kompozycji oraz z dbałością o piątą elewację obiektu
 - w obiektach lokalizowanych w obszarze śródmiejskim - zapewnienie klientom bezpośredniego dostępu z ulicy do co najmniej połowy usług usytuowanych w przyziemiu, wzdłuż ulic i placów o dostępie publicznym i wykształcenie tradycyjnego przyulicznego ciągu handlowego
 - wprowadzanie ogólnodostępnych przestrzeni publicznych o charakterze placów z małą architekturą i znaczącym udziałem zieleni komponowanej wysokiej
 - lokalizacja miejsc postojowych na wydzielonych kondygnacjach w obiektach kubaturowych lub w formie parkingów naziemnych w otoczeniu zieleni komponowanej wysokiej, wydzielającej zespoły stanowisk postojowych, z funkcją naturalnej retencji wód opadowych.
10. Lokalne centra usługowe kształtuje się:
- w obszarach stanowiących zwyczajowo centrum handlowo-usługowe osiedla w powiązaniu z przystankami komunikacji miejskiej lub węzłem komunikacyjnym, obiektami oświaty, kultury, usług społecznych albo w obszarach będących integralną częścią osiedlowego, komponowanego zespołu mieszkaniowego
 - w nowych zespołach realizowanej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej.
11. Na obszarze miasta wspiera się rozwój usług związanych z turystyką, sportem, rekreacją, wypoczynkiem i spędzaniem czasu wolnego. Lokalną koncentrację tych usług warunkuje się predyspozycjami terenów oraz potrzebami mieszkańców.
12. Nowe usługi o charakterze ponadlokalnym metropolitalnym lokuje się na lewobrzeżu, szczególnie w obszarze śródmiejskim, tj. na terenie: Starego Miasta, Łasztowni, Kępy Parnickiej, w rejonie ul. Krzysztofa Kolumba z Wyspą Jaskółczą i Wyspą Przymoście oraz w sąsiedztwie innych przestrzeni publicznych.
13. Ustala się obszary: Śródmieście, Stare Miasto, wyspa Łasztownia, rzeka Odra i jezioro Dąbie jako obszary usługowe, w których kontynuuje się rozwój usług czasu wolnego, rozrywki i rekreacji weekendowej dla obszaru funkcjonalnego Szczecina.

2. Zasady kształtowania rynku pracy

1. Uwzględnia się rosnące zapotrzebowanie na siłę roboczą poprzez stwarzanie warunków do pozyskiwania nowych pracowników, w tym w zakresie ich czasowego zamieszkania, wspierania procesów osiedleńczych i asymilacji w miejscu pracy, obszarach zamieszkania i korzystania z usług społecznych.
2. Rozwija się rynek pracy poprzez wspieranie aktywności zawodowej osób młodych, kobiet, osób po 50. roku życia i osób długotrwale bezrobotnych oraz poprzez stwarzanie odpowiednich warunków powrotu kobiet do pracy po urlopie macierzyńskim (usługi społeczne - dostęp do opieki nad dzieckiem do lat 3 oraz w wieku do rozpoczęcia przygotowania przedszkolnego).

3. Wspiera się działania służące poprawie struktury miejsc pracy, zwiększeniu udziału miejsc pracy dla kobiet w obszarach innowacyjnej gospodarki oraz zwiększaniu atrakcyjności Szczecina jako głównego celu migracji mieszkańców regionu.
4. Wspiera się rozwój umiejętności i kompetencji wśród grupy wchodzącej na rynek pracy i grupy pracowników niemobilnych (50+) poprzez umożliwienie dostępu i wykształcenie odpowiedniej infrastruktury do kształcenia ustawicznego odpowiadającego zmienności potrzeb rynku, a także poprzez edukację dorosłych w zakresie adaptacji do gospodarki cyfrowej.
5. Stwarza się warunki do wzrostu zatrudnienia i rozwoju w strefie gospodarki senioralnej oraz ekonomii społecznej.
6. Uwzględnia się elastyczne przeznaczanie terenów na różne cele i możliwości zróżnicowania rynku pracy w związku ze zmieniającymi się potrzebami starzejącego się społeczeństwa, a także wykorzystanie naturalnych warunków Szczecina do rozwoju działalności z tym związanej np. w obszarze ochrony zdrowia i rehabilitacji.
7. Zakłada się zwiększenie liczby miejsc pracy w buforze trasy średnicowej i SKM w celu ograniczenia podróży, a także rozbudowę i wzmacnianie policentrycznej sieci lokalnych miejsc pracy w formie m.in. lokalnych centrów usługowych.
8. Zakłada się zwiększenie liczby miejsc pracy w dobrze skomunikowanym transportem publicznym obszarze śródmiejskim (Centrum, Stare Miasto, Łasztownia i Kępa Parnicka, obszar portu).
9. Dopuszcza się utrwalenia i rozwój nieuciążliwej działalności gospodarczej i utrzymanie lokalnych miejsc pracy bez pogarszania jakości życia w obszarach zabudowy.

3. Tereny nadwodne w strukturze miasta i żegluga śródlądowa

1. Zasadą rozwoju terenów nadwodnych jest dążenie do równoważenia potrzeb gospodarczych i społecznych oczekiwań dotyczących utrwalenia nadwodnego i portowego charakteru Szczecina i ochrony środowiska przyrodniczego dla następných pokoleń.
2. Rozwój terenów nadwodnych wód morskich i wód śródlądowych kształtuje się z uwzględnieniem wybitnych walorów przyrodniczych i krajobrazowych estuarium Odry z jeziorami.
3. W porozumieniu z gminami ościennymi kontynuuje się rozwój sportu i turystyki wodnej w oparciu o akweny: jezioro Dąbie, rzeka Odra, rzeka Płonia.
4. Rozwój turystyki wodnej na akwenu portu morskiego oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie powinien skutkować negatywnym wpływem na bezpieczeństwo ruchu statków morskich.
5. Planuje się utrzymanie terenów zieleni naturalnej wysp Międzyodrza i wprowadzenie zieleni urządzonej na obszarze wysp (Grodzkiej, Łasztowni i Kępy Parnickiej).
6. W granicach portu morskiego następuje stopniowe przekształcanie wyeksploatowanych technologicznie zespołów portowych, szczególnie historycznych, na funkcje ogólnomiejskie (m.in.: usługi, kultury, nauki, edukacji, administracji, sportu i turystyki wodnej) z udziałem mieszkalnictwa. Na terenach po wschodniej stronie terenów kolejowych dawnego dworca Wrocławskiego zachowuje się i rozwija funkcje portowe.
7. Kontynuuje się reurbanizację i rewitalizację wysp poportowych z przeznaczeniem na funkcje ogólnomiejskie i ponadlokalne, wielofunkcyjną zabudowę śródmiejską, odbudowę relacji funkcjonalno-przestrzennych z rzeką (bulwary, przystanie żeglarskie, transport wodny, przeprawy itp.) i adaptację struktury zabytkowej.
8. Transformacja terenów poportowych w obszarze Międzyodrza na potrzeby miejskie i rozbudowę Śródmieścia, obejmuje:
 - zmianę przebiegu granic portu morskiego i wyłączenie z jego terenu obszarów wód i terenów przeznaczonych na funkcje ogólnomiejskie
 - komunalizację nabrzeży, ustanowienie dostępu ogólnego i wykształcenie bulwarów o strukturze ciągłej
 - przekształcenia struktury podziałów własnościowych
 - dostosowanie infrastrukturalne nabrzeży do planowanych funkcji turystycznych i sportowo-rekreacyjnych, przystani wodnych z możliwością cumowania obiektów pływających (usługowych i mieszkalnych) oraz wodowania i wyciągania małych jednostek pływających
 - rozwój infrastruktury związanej z obsługą ruchu pasażersko-turystycznego, w tym statków pasażerskich, promów i wycieczkowców
 - oczyszczenie gruntów przemysłowych
 - modernizację infrastruktury technicznej i drogowej

- budowę nowego układu komunikacyjnego, łączącego tereny Międzyodrza z centrum miasta, modernizację istniejących mostów i budowę nowych
- rozbudowę dworca morskiego przy ul. Jana z Kolna
- utrzymanie, reaktywację i budowę nowych kąpielisk i plaż miejskich m.in.: „Plaża Mieleńska” na Wielkiej Kępie, „Dziewoklicz” przy Kanale Odyńca, plaża na Wyspie Grodzkiej
- dopuszczenie wykorzystania nabrzeży na wodach śródlądowych do postojów pływającego taboru towarowego, rozbudowę przystani barkowej od strony Regalicy
- wykształcenie miejskiego portu rzeczno-śląskiego z obsługą transportem śródlądowym na terenach sąsiadujących ze szlakiem transportowym Odry Zachodniej i Regalicy
- utrzymanie lokalizacji bazy Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego w rejonie Kanału Zielonego (ul. Leona Heyki) z dopuszczeniem relokacji.

4. Rozwój terenów portowych i portu morskiego

1. Utrzymuje się tereny na cele produkcji, składów i usług produkcyjnych w granicach portu morskiego, preferując zagospodarowanie obszaru rozwojowego portu aktywowanego dzięki modernizacji toru wodnego. Przez obszar rozwojowy portu rozumie się tereny produkcji, usług i składów bezpośrednio sąsiadujące z granicą portu morskiego.
2. Tereny przeznaczone na powiększenie akwenu morskich wód wewnętrznych związane z modernizacją toru wodnego Świnoujście-Szczecin oraz akwatorium portu morskiego w Szczecinie zostaną uznane za morskie wody wewnętrzne i wyłączone spod kompetencji planistycznych gminy.
3. Na obszarze rozwojowym portu dopuszcza się (czasową lub docelową) lokalizację usług niezwiązanych z działalnością portową służących realizacji zadań własnych gminy i lokalizację działalności o znaczeniu ogólnomiejskim lub ponadlokalnym (m.in.: bazy komunikacyjne, targi, wystawiennictwo i ekspozycja towarów i inne). Uwzględnia się potrzeby rozwojowe oczyszczalni ścieków przemysłowych i komunalnych (z centralną oczyszczalnią „Ostrów Grabowski”), Zakładu Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów EcoGenerator, z dopuszczeniem instalacji termicznego przekształcania odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne, w tym medycznych i weterynaryjnych.
4. W granicach portu morskiego i na obszarze rozwojowym portu, w północnej części miasta (Skolwin, Stołczyn) i na Ostrowie Mieleńskim oraz Ostrowie Grabowskim dopuszcza się inwestycje mogące znacząco oddziaływać na środowisko, dopuszcza się produkcję energii.
5. Wyznacza się miejsce do odkładania urobku z prac pogłębiarskich toru wodnego i śródlądowych dróg wodnych oraz akwenów portowych w rejonach istniejących pól refulacyjnych i na terenie zatok: Łęka, Gać przy południowym brzegu wyspy Radolin. Dopuszcza się inne lokalizacje pól refulacyjnych na terenach lądowych, załadawianych lub tworzonych w formie wysp, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony środowiska i potrzeb rozwoju turystyki zrównoważonej.
6. Zapewnia się warunki do prowadzenia działalności portu morskiego, przemysłu stoczniowego, produkcyjnej, składowej i magazynowej związanej z segmentami gospodarki morskiej, energetycznej oraz powiązanych w łańcuchach kooperacyjnych i łańcuchach dostaw.
7. Dopuszcza się wszelkie inwestycje związane z budową, przebudową, rozbudową i utrzymaniem infrastruktury zapewniającej dostęp do portu oraz infrastruktury portowej, w tym także zmianę linii brzegu oraz lokalizację oznakowania nawigacyjnego według potrzeb.
8. Realizacja wszelkich przedsięwzięć powinna w pierwszej kolejności uwzględniać konieczność zapewnienia bezpieczeństwa żeglugi, przede wszystkim poprzez zagwarantowanie widzialności świateł i konstrukcji znaków nawigacyjnych.
9. Realizuje się rozbudowę i modernizację wewnętrznych układów drogowych i kolejowych oraz budowę obiektów hydrotechnicznych, w tym poszerzenie Kanału Dębickiego i Wrocławskiego, budowę nabrzeży wzdłuż Parnicy z dopuszczeniem załadowania basenów w rejonie Basenu Górnośląskiego i budowę nabrzeży wzdłuż Przekopu Mieleńskiego.
10. Na Ostrowie Grabowskim, na zapleczu planowanych nabrzeży głębokowodnych, zarówno na potrzeby terminalu kontenerowego – Kanał Dębicki, jak i na potrzeby przeładunków towarów wzdłuż Przekopu Mieleńskiego, przewiduje się lokalizację suprastruktury przemysłu portowego lub funkcji produkcyjnych.
11. Potrzeby rozwojowe portu uwzględnia się także poprzez założenie rozwoju infrastruktury drogowej i kolejowej, pozwalającej przyjąć dodatkowe potoki ruchu. Przewidziano przebieg drogi klasy głównej łączącej ul. Floriana Krygiera z ul. Gdańską, z węzłem na przedłużeniu ul. Ignacego Hryniewieckiego.

Rozdział III – METROPOLIZACJA PRZESTRZENI MIEJSKIEJ

1. Kształtowanie modelu funkcjonalno-przestrzennego miasta

1. Wyznaczają się obszary zwartej zabudowy, w których kontynuuje się uzupełnianie zabudowy i podnoszenie jakości infrastruktury. Obszary koncentracji zabudowy poza wyznaczonym w Studium obszarem, powiększają obszar zwartej zabudowy i są zgodne z dyspozycjami Studium.
2. Na obszarze miasta rozróżnia się strefy zabudowy (staromiejska, ścisłe centrum, śródmiejska, miejska, podmiejska), dla których rekomendowane są odmienne wskaźniki urbanistyczne i wytyczne dotyczące kształtowania zabudowy.
3. Wyznaczają się tereny wielofunkcyjnej zabudowy śródmiejskiej, który oznacza jednocześnie: strefę śródmiejską miast powyżej 100 tys. mieszkańców i zabudowę śródmiejską, w rozumieniu przepisów odrębnych.
4. Kontynuuje się proces rewitalizacji Śródmieścia. Proces będzie prowadzony w oparciu o ochronę oryginalnej struktury Śródmieścia, powstałej głównie na skutek przemian przestrzennych w XIX i na początku XX wieku, stanowiącej unikatową wartość w skali kraju.
5. Kontynuuje się procesy: wieloprzestrzennej reurbanizacji terenów Międzyodrza stopniowo uwalnianych z funkcji portowej, odbudowy Starówki i dopełnienia połączeń funkcjonalno-przestrzennych wymienionych obszarów. Część Śródmieścia, Stare Miasto i obszar wysp Międzyodrza obejmuje się granicami Obszaru Strategicznej Interwencji, tworząc obszar wielofunkcyjnej zabudowy śródmiejskiej.
6. Utrzymuje się i chroni rezerwy terenowe dla lokalizacji działalności w dziedzinach zaawansowanej technicznie i technologicznie produkcji oraz specjalne strefy ekonomiczne, parki przemysłowe i technologiczne oraz wspiera organizacje przedsiębiorców (np.: klastry).
7. Wyznaczają się strefy ochronne: ochrony krajobrazu, konserwatorskie, archeologiczne, przyrodnicze, utrwalając unikalne wartości lokalne i ponadlokalne.
8. Wprowadza się rozwiązania systemowe zapewniające warunki do przewietrzania miasta i regeneracji powietrza oraz łagodzenia zjawiska występowania miejskich wysp ciepła (System Zieleni Miejskiej - SZM, kształtowanie zieleni poza SZM, korytarze ekologiczne, działania zmierzające do integracji ekologicznej, obszary rekultywacji, użytki ekologiczne, zespoły leśne, wody, itp.).

2. Ochrona krajobrazu kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

2.1. Ochrona zabytków i krajobrazu kulturowego (kierunki działań konserwatorskich)

1. Zachowuje się i chroni różnorodność poszczególnych struktur przestrzennych, zagospodarowania i zabudowy, osiedli powstałych na obszarach historycznych jednostek osadniczych poprzez ustalenia stref ochrony konserwatorskiej do uszczegółowienia w planach miejscowych.
2. Zachowuje się i chroni wartościowe elementy krajobrazu kulturowego oraz różnorodność przestrzeni miejskich (zabytki, obszary i zespoły o wartościach zabytkowych, ich otoczenie, elementy zagospodarowania terenu, ekspozycję), poprzez ustalenia dotyczące sposobu kształtowania nowej zabudowy i zagospodarowania terenu w obszarach o wartościach zabytkowych, do uszczegółowienia w planach miejscowych.
3. Kontynuuje się programy kompleksowej: renowacji, rewaloryzacji oraz rewitalizacji zabudowy i zagospodarowania zespołów zabudowy z uwzględnieniem wytycznych służb konserwatorskich.
4. Wprowadza się ograniczenia inwestowania, do uszczegółowienia w planach miejscowych, na obszarach o cennej kompozycji urbanistycznej, wypełnionych zabudową o wartościach historycznych:
 - zabrania się lokalizacji nowej zabudowy wielorodzinnej: na wyburzeniach zabudowy jednorodzinnej, na działkach powstałych z wtórnych podziałów działek zabudowanych zabudową jednorodziną, na terenach zieleni urządzonej:
 - a. w granicach jednorodnych zespołów zabudowy osiedli: Głębokie, Pogodno, Łękno, Żydowce, Arkońskie-Niemierzyn (w rejonie ul. Tatrzańskej - ul. Wiosny Ludów - ul. Arkońskiej - ul. Fryderyka Chopina - parku leśnego Arkońskiego), Bukowo (w rejonie ul. Okólnej - ul. Szczęśliwej), Warszewo (w rejonie ul. ks. Jana Dzierżonia), Skolwin (w rejonie ul. Artyleryjskiej - ul. Kamiennej), Stołczyn (w rejonie ul. Wincentego Witosa - ul. Warszawskiej)
 - b. w granicach historycznych układów ruralistycznych osiedli: Gumieńce (w rejonie ul. Lwowskiej), Osów (w rejonie ul. Miodowej), Warszewo (w rejonie ul. Poznańskiej), Krzekowo (w rejonie ul. Szerokiej), Skolwin (w rejonie ul. Inwalidzkiej), Stołczyn (w rejonie ul. Władysława Nehringa), Jezierzycy

(w rejonie ul. Topolowej - ul. Relaksowej), Płonia (w rejonie ul. Klonowej), Śmierdnica (w rejonie ul. Nauczycielskiej)

- w obszarach jednorodnej zabudowy jednorodzinnej ogranicza się lokalizację nowej zabudowy wielorodzinnej, nowa zabudowa w typie lokalnej zabudowy historycznej zespołu:
 - a. osiedla Gumieńce w rejonie: ul. Tadeusza Szeligowskiego - ul. Ku Stońcu - ul. gen. Leopolda Okulickiego - ul. Różanej, ul. Sandomierskiej - ul. Spiskiej - ul. Olsztyńskiej - ul. Głogowskiej - ul. Kruszwickiej, ul. Dworskiej - ul. Krzywej, ul. Wierzbowej - ul. Reczańskiej - ul. Jesionowej - ul. Braniborskiej
 - b. osiedla Podjuchy w rejonie: ul. Krzemiennej - ul. Sieradzkiej - ul. Chromowej - ul. Chełmińskiej - ul. Smoczej - ul. Skalistej
 - c. osiedla Dąbie w rejonie: ul. Jugosłowiańskiej - ul. Mołdawskiej - ul. Rumuńskiej - ul. Toruńskiej, ul. Kostrzyńskiej - ul. Tczewskiej - ul. Nowogardzkiej - ul. Warmińskiej
- obowiązuje nowa zabudowa w typie lokalnej zabudowy historycznej zespołu osiedla Śródmieście-Północ w rejonie: ul. Adama Mickiewicza - ul. Jerzego Janosika - ul. Wąska, osiedla Niebuszewo-Bolinko w rejonie: ul. Adama Asnyka - ul. Elizy Orzeszkowej - ul. Zygmunta Krasińskiego - ul. ks. bp. Adama Naruszewicza, osiedla Żelechowa w rejonie ul. Cienistej - ul. Teodora Axentowicza.
- 5. Ustala się ochronę terenów i obiektów o wartościach zabytkowych: cmentarzy, parków (podworskich, pocmentarnych, leśnych, miejskich), skwerów, alei, szpalerów przyulicznych oraz terenów zieleni urządzonej przy obiektach architektury, stanowiących historyczne elementy krajobrazu kulturowego, do uszczegółowienia w planach miejscowych.
- 6. Ustala się adaptację cmentarzy historycznych i parków podworskich na osiedlowe tereny zieleni urządzonej, do uszczegółowienia w planach miejscowych.
- 7. Utrzymuje się istniejące lokalizacje pomników, rzeźb, akcentów plastycznych, fontann, obiektów małej architektury i historycznego zagospodarowania komunalnego (pompy, słupy ogłoszeniowe, latarnie, wiaty przystankowe, ogrodzenia, itp.), z możliwością zmiany zagospodarowania otoczenia, relokacji, pod warunkiem utrzymania ekspozycji ogólnodostępnej.
- 8. Chroni się dobra kultury współczesnej, w tym wskazane w planie zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego, takie jak: pomniki, miejsca pamięci, budynki, wnętrza i detale architektoniczne, zespoły budynków, założenia urbanistyczne i krajobrazowe, do uszczegółowienia w planach miejscowych.

2.2. Obszarowa ochrona wartości zabytkowych i dziedzictwa kulturowego w planach miejscowych

1. Ustala się strefy ochrony konserwatorskiej, które obejmują obszary pokazane na rysunku Studium, zawierające historyczny układ przestrzenny wyróżniający się wysokim stopniem zachowania historycznie ukształtowanej struktury urbanistycznej lub ruralistycznej, na obszarze których w planach miejscowych uwzględnia się, w zależności od warunków lokalnych:
 - zachowanie kompozycji przestrzennej: zasadniczych proporcji wysokościowych kształtujących sylwetę zespołu (z dominantami), osi kompozycyjnych i powiązań widokowych
 - utrzymanie układu wskazanych ulic i placów z dążeniem do zachowania dawnych granic pasów drogowych i linii zabudowy oraz nawierzchni do wskazania w planach miejscowych
 - utrzymanie autentycznej zabudowy historycznej z określeniem zakresu dopuszczalnych przekształceń, ze szczególnym uwzględnieniem form i kształtów dachów i przyziemi oraz zasad dostosowania nowych elementów do kompozycji pierwotnej
 - zachowanie i odtworzenie zieleni oraz innych elementów zagospodarowania działek i wnętrz publicznych
 - zastosowanie w nowej zabudowie zasad historycznej kompozycji zespołu i skali lokalnej zabudowy.
2. Ochroną obejmuje się wartości historyczne, artystyczne i kompozycyjne struktur przestrzennych ujętych w gminnej ewidencji zabytków:
 - historyczny śródmiejski zespół urbanistyczny
 - osiedle zabudowy podmiejskiej Głębokiego
 - teren starego miasta Dąbia w granicach średniowiecznych murów obronnych
 - dawne układy ruralistyczne.
3. Sposób zabudowy i zagospodarowania, ograniczenia przekształceń oraz zakres ochrony konserwatorskiej zostanie ustalony w planach miejscowych, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony stwierdzonych wartości.

4. Wprowadza się nakaz identyfikacji i waloryzacji stopnia zachowania i zasadności ochrony konserwatorskiej oraz ekspozycji relikwów dzieł twierdzy wraz z ukształtowaniem terenu, szczególnie na obszarze Nowego Miasta.
5. Ustala się Strefę „E” ochrony ekspozycji krajobrazu (zgodną z Obszarem Kulturowo-Krajobrazowym OKK Nr 8 - Doliną Dolnej Odry wskazanym w planie zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego), która obejmuje tereny nadwodnej części miasta wraz z Międzyodrziem i jeziorem Dąbie, dolinę rzeki Odry do jej krawędzi. Indywidualne warunki ochrony zostaną ustalone w planach miejscowych, w tym:
 - specjalne warunki zabudowy i zagospodarowania, umożliwiające niezakłóconą obserwację stwierdzonych wartości historycznych: krajobrazu, zespołów, dominant przestrzennych, funkcjonalnych, estetycznych, w tym zabytków
 - elementy będące przedmiotem szczególnej ochrony ekspozycji w krajobrazie miasta.
6. W granicach strefy „E” ochrony ekspozycji krajobrazu zlokalizowane są panoramy Starego i Nowego Miasta oraz widoki z punktów widokowych: wieży Katedry św. Jakuba, wieży Dzwonów Zamku, tarasów Wałów Chrobrego, wzgórza Kupały, wieży Gocławskiej (Bismarcka) oraz lokalne widoki z ul. Mieszka I na „Fort Prusy” i z ul. Wilczej na lewobrzeżną część Miasta. Na prawobrzeżu strefa „E” ochrony ekspozycji krajobrazu obejmuje Wzgórza Bukowe: punkty widokowe w parku leśnym Zdroje, Wzgórze Bombardierów, Hotel Panorama, kościół Mariacki w Dąbiu.
7. Ustala się wymóg badania wpływu na krajobraz nowej zabudowy wysokiej i wysokościowej na obszarach śródmiejskich innych niż dopuszczone w planach miejscowych, obowiązujących w dniu wejścia w życie Studium. W planach miejscowych uwzględnia się ochronę ekspozycji obszarów i obiektów o wartościach zabytkowych i dopuszczalne przekształcenia w ich ekspozycji.
8. Wyznacza się Strefy „WI, WII, WIII” konserwatorskiej ochrony zabytków archeologicznych dla obszarów występowania relikwów osadnictwa pradziejowego i średniowiecznego oraz terenów zabytkowych, zawierających materialne ślady dostępne za pomocą badań metodami archeologicznymi.
9. Granice obszarów występowania relikwów osadniczych (stref W), objętych ochroną konserwatorską, oznaczone na rysunku Studium, mogą być korygowane przy sporządzaniu planów miejscowych.
10. Przy sporządzaniu planów miejscowych wskazane jest sporządzenie inwentaryzacji oraz kwerendy konserwatorsko-urbanistycznej, na podstawie których określi się zakres i formy przestrzennej ochrony konserwatorskiej oraz warunki ekspozycji i dopuszczalne przekształcenia. W planach miejscowych dopuszcza się korekty granic lub zmiany stref ochrony konserwatorskiej.

2.3. Ochrona zabytków (obiektów o wartościach zabytkowych)

1. W planie miejscowym obok informacji o zabytku wpisanym do rejestru zabytków może znajdować się ustalenie obszaru ochrony sąsiedztwa zabytku, z warunkami zagospodarowania i kształtowania otoczenia zabytku i widoku na zabytek.
2. Ochrona zabytków niewpisanych do rejestru zabytków, ujętych w gminnej ewidencji zabytków oraz wskazanych w wyniku analiz konserwatorskich przeprowadzonych na potrzeby planu miejscowego, jest zapisywana w postaci ustaleń szczegółowych dla każdego zabytku, ze wskazaniem adresu i lokalizacji na rysunku planu. W ustaleniach planu miejscowego należy określić indywidualnie, według potrzeb zakres ochrony dla każdego obiektu lub zespołu zabudowy, analizując następujące zagadnienia:
 - dopuszczalny zakres zmian funkcjonalnych, gabarytowych lub kompozycyjnych, w tym kształtu i formy dachów, wielkości otworów okiennych i drzwiowych oraz podziałów stolarki
 - możliwość użycia innych materiałów budowlanych
 - zagospodarowanie otoczenia, nawierzchnie oraz zieleń.

2.4. Ochrona obiektów i obszarów dóbr kultury współczesnej

1. Obiektami budowlanymi, które stanowią dobra kultury współczesnej na terenie miasta, w tym dobra wskazane w planie zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego, są:
 - zabudowa mieszkaniowa w ramach tzw. Śródmiejskiej Dzielnicy Mieszkaniowej, al. Papieża Jana Pawła II i pl. Lotników, autorzy projektu: H. Nardy, E. Maciejewski
 - szkoła na osiedlu Głębokie-Pilchowo przy ul. Jaworowej 41, autorzy projektu: M. Janowski, M. Masłowski
 - Szczeciński Dom Sportu (dawny WDS) przy ul. Wąskiej 16, autor projektu: M. Rąbek

- budynek dawnej Baltony „Grzybek” przy ul. Gdańskiej 40, autorzy projektu: A. Korzeniowski, R. Maciejewska
 - Aula Kopernikańska Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego, ul. Powstańców Wielkopolskich 72, autor projektu M. Rąbek
 - Teatr letni im. Heleny Majdaniec w parku im. Jana Kasprowicza, autor projektu Z. Abrahamowicz
 - kościół pw. św. Krzyża na osiedlu Pogodno przy ul. Henryka Wieniawskiego 5a, autor projektu Z. Abrahamowicz
 - kościół pw. Miłosierdzia Bożego na osiedlu Niebuszewo przy ul. Przyjaciół Żołnierza 45, autorzy projektu: A. Szymki, M. Hamberg
 - kościół pw. św. Ottona na osiedlu Zawadzkiego-Klonowica przy pl. św. Ottona 1, autorzy projektu: S. Kondarewicz, R. Wilk
 - Arcybiskupie Wyższe Seminarium Duchowne przy ul. Pawła VI 2, autorzy projektu: A. Szymki, T. Potiechin, M. Rozwarski, Z. Waligóra i P. Zaremba
 - kaplica Matki Boskiej Fatimskiej przy ul. Rydla 61, autorzy projektu: M. Rozwarski i A. Szymki
 - szkoła na osiedlu Gumieńce przy ul. Kingi 2, autor projektu J. Pokrzywnicki
 - budynek usługowy (dawny CEZAS) przy al. Ludomiła Rayskiego 1, autor projektu M. Rąbek
 - budynek biurowo-usługowy (dawny „Kontakt”) przy al. Niepodległości 31, autorzy projektu: S. Kondarewicz, R. Wilk
 - Kapitanat Portu przy ul. Jana z Kolna 9, autor projektu R. Jaroszka
 - budynek usługowo-mieszkalny, plombowy przy al. Wojska Polskiego 51 i ul. Jagiellońskiej 16 A, autor projektu J. Karwowski
 - budynek usługowo-mieszkalny, plombowy przy pl. Zgody 1, autor projektu J. Lenart
 - galeriowiec „Mozaika” przy pl. Rodła 1-2 i al. Wyzwolenia 12-14, autor projektu R. Fyda-Karwowska
 - zespół budynków wielorodzinnych na osiedlu Żydowce przy ul. Rymarskiej 12, 14, 16, 18, 20, 22
 - budynek usługowo-mieszkalny w zabudowie obrzeżnej na osiedlu Niebuszewo-Bolinko przy ul. Piotra Skargi 5-5a i Zacisza 4a, autor projektu I. Lech
 - dwa budynki wielorodzinne TBS na osiedlu Pogodno przy ul. gen. Franciszka Kleeberga 12-34, autorzy projektu: O. Sietnicka, M. Sietnicka, A. Szymki
 - zespół zabudowy mieszkalnej „Osiedle Kotwica” przy pl. Kilińskiego i ul. Felczaka, Wyzwolenia, autorzy projektu: H. Nardy, T. Ostrowski, J. Karwowski, B. Płatkowska
 - zespół zabudowy mieszkalnej „Osiedle Księżąt Pomorskich” na osiedlu Niebuszewo, autorzy projektu: W. Zaborowski, W. Barszczewski
 - zespół sześciu punktowców na osiedlu Niebuszewo-Bolinko przy ul. Rynkowej, autor projektu T. Ostrowski.
2. Obiektami, będącymi dziełami sztuki pomnikowej, które stanowią dobra kultury współczesnej na terenie miasta, w tym wskazane w planie zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego, są:
- pomnik Czynu Polaków, park im. Jana Kasprowicza
 - pomnik Zwrotniczego, ul. Krzysztofa Kolumba
 - pomnik Sternika, al. Papieża Jana Pawła II
 - pomnik Braterstwa Broni, Cmentarz Centralny.
3. Na etapie sporządzania planów miejscowych zostaną przeprowadzone szczegółowe analizy wartości przestrzennych obiektów wskazanych jako dobra kultury współczesnej i zredagowane ustalenia ochrony obiektów i ich otoczenia oraz warunki ekspozycji, tj.:
- ochrona układów urbanistycznych (proporcje i gabaryty obiektów, osie kompozycyjne, cechy wnętrza urbanistycznych, struktur kompozycyjnych itp.)
 - zasady przekształceń, dotyczące m.in.: rozbudowy lub utrzymania istniejącej zabudowy poprzez ochronę elementów decydujących o cechach reprezentowanego stylu (ograniczony zakres dopuszczalnych przekształceń funkcji, dachów i przyziemi, układu otworów okiennych i drzwiowych, detalu i materiałów wykończenia zewnętrznego) oraz zachowania elementów zagospodarowania terenu we właściwym stanie technicznym i funkcjonalnym
 - kształtowanie nowej zabudowy w otoczeniu tych obiektów.

2.5. Kształtowanie struktury krajobrazu miasta

1. Obejmuje się ochroną wartości wielkoprzestrzenne i lokalne krajobrazu:
 - rozległe panoramy i sylwetę miasta, widoczne z doliny Odry i otaczających je wzgórz

- charakterystyczne widoki z publicznych ciągów komunikacyjnych (pieszych, kołowych, kolejowych, wodnych) i punktów widokowych (w tym posiadających tradycję miejsca), ze szczególnym uwzględnieniem widoków z rzeki Odry oraz z mostów i bulwarów śródmiejskich
 - krajobrazy wewnątrz urbanistycznych, które świadczą o tożsamości miasta, a wśród nich reprezentacyjne, śródmiejskie przestrzenie publiczne oraz historycznie komponowane układy przestrzenne osiedli podmiejskich oraz dawnych układów ruralistycznych
 - kompozycja zespołów zabudowy w zieleni
 - komponowana zieleni: obsadzenia alejowe, bulwarowe, przedogródki śródmiejskiej zabudowy (jako urbanistyczną tradycję miasta wskazaną do kontynuacji)
 - sylweta miasta nad wodą, fronty wodne części śródmiejskiej i pozostałych osiedli, wewnątrz krajobrazowe rzeki z dążeniem do odbudowy relacji przestrzenno-funkcjonalnych miasta z rzeką
 - stare miasto Dąbie i stare miasto Szczecin
 - krajobraz naturalny wysp Międzyodrza
 - tereny otwarte oraz zalesione posiadające wysokie wartości krajobrazowe.
2. Planowanie nowych obiektów mających kluczowe znaczenie dla miasta i percepcji krajobrazu powinno być poprzedzone analizą otoczenia obiektu lub opracowaniem studium wpływu na krajobraz miasta. Dotyczy to m.in.: dominant ogólnomiejskich oraz lokalnych, zabudowy wysokiej i wysokościowej, wielkogabarytowych obiektów użyteczności publicznej, w tym centrów handlowych, budynków uczelni, urzędów, instytucji, świątyń, muzeów, teatrów, garaży wielopoziomowych lub obiektów inżynierskich.
3. Utrzymuje się kontrolę w planach miejscowych nad kształtowaniem dachów (tzw. piątej elewacji) budowli zlokalizowanych w polu widoku z punktów widokowych i wewnątrz urbanistycznych, m.in.: budynku PAZIM, Hanza Tower, zespołu Wałów Chrobrego, wież katedry i zamku, wieży kościoła mariackiego w Dąbiu, Wzgórza Napoleona, wieży Goćławskiej, wzgórz Warszawskich i Bukowych i innych zidentyfikowanych w planach miejscowych. Szczególnej kontroli piątej elewacji wymaga zabudowa Łasztowni w ekspozycji z Trasy Zamkowej.
4. Ustala się utrzymanie, odbudowę, rewaloryzację i udostępnienie historycznych punktów widokowo-spacerowych wraz z ich zagospodarowaniem, a także zintegrowanie z funkcjami rekreacyjno-wypoczynkowymi w otoczeniu obiektów:
- wzgórze Gajowe, Uroczysko Trzech Strumieni, Uroczysko Skolwin, góra Pocztowa (program zintegrowanych punktów widokowych w Stołczynie i w Skolwinie)
 - wieża Goćławska (Bismarcka), wzgórze Kupały (Elizy), wieża Quistorpa w Lesie Arkońskim, wieża Baresela przy Skórczej Górze w Zdrojach, wieża Batowa w Kluczu.
5. Ustala się ochronę krajobrazu śródmieścia nad rzeką, która będzie realizowana w planach miejscowych w celu utrzymania lub przywrócenia właściwych relacji krajobrazowych i ekspozycji wartości kulturowych. Ochroną krajobrazu obejmuje się najcenniejsze obiekty i założenia przestrzenne panoram nadrzecznych eksponowanych we wnętrzach krajobrazowych wzdłuż Odry. Są to, począwszy od południa:
- zabudowa Nowego Miasta z dominantą w postaci Czerwonego Ratusza oraz położonym w zabudowie staromiejskiej budynkiem rektoratu Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego
 - wypiętrzenie skarpy nadodrzańskiej na obszarze Starego Miasta, zabudowane m.in.: podzamczem, z dominantami w postaci katedry św. Jakuba i Zamku Książąt Pomorskich, dalej założeniem Wałów Chrobrego, eksponowane z Łasztowni i Trasy Zamkowej
 - szerokoprzestrzenne panoramy portu i krajobraz stoczniowy z jego charakterystycznymi elementami: suwnice i żurawie portowe.
6. Ustala się zasady ochrony krajobrazu dla wyżej wymienionych panoram nadrzecznych, eksponowanych we wnętrzach krajobrazowych wzdłuż Odry:
- kształtowanie zabudowy jako ekspozycji skarpy nadodrzańskiej - wzdłuż wypiętrzenia lewobrzeżnej części miasta planowane obiekty powinny być podporządkowane skalą istniejącej zabudowie, wpisywać się w wypiętrzenie skarpy nadodrzańskiej i nie przesłaniać ekspozycji na dominanty historyczne (Zamek Książąt Pomorskich, katedra św. Jakuba, Nowy Ratusz, kościół św. Jana, założenie Wałów Chrobrego)
 - kontynuacja odbudowy podzamcza z frontem wodnym z ekspozycją wzgórz zamkowego, oparta na historycznym układzie kwartałów zabudowy i siatce ulic
 - utrzymanie i ochrona ekspozycji historycznego frontu wodnego zespołu zabudowy Wałów Chrobrego z wolnym przedpolem widoku

- ochrona tła ekspozycji panoram nadrzecznych, widocznych wzdłuż zachodniego nabrzeża Łasztowni w kierunku Podzamcza i Wałów Chrobrego, polegająca m.in. na monitorowaniu lokalizacji nowych obiektów wysokich i wysokościowych, które mogą w przypadkowy i dysharmoniczny sposób zakłócić widoczność lub nadrzędną rolę historycznych dominant w krajobrazie
 - kształtowanie zabudowy śródmiejskich wysp Międzyodrza (Łasztownia, Kępa Parnicka) w oparciu o rewitalizację i ekspozycję portowej tradycji miejsca.
7. Ochroną krajobrazu obejmuje się najcenniejsze wnętrza krajobrazowe wraz z ich krawędziami: Jasne Błonia z parkiem im. Jana Kasprowicza, Cmentarz Centralny. W celu ochrony tła ekspozycji Cmentarza Centralnego oraz Jasnych Błoni, nowa zabudowa nie powinna być widoczna ponad linią drzew kształtujących ściany tych wnętrz krajobrazowych.
8. Dopuszcza się kształtowanie zabudowy wysokiej i wysokościowej we wskazanych jednostkach planistycznych, bez obniżania wartości krajobrazowych frontów wodnych.
9. W obszarze Śródmieścia dąży się do koncentracji zabudowy wysokiej i wysokościowej, zarówno w strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta, jak i w krajobrazie, na obszarze wyznaczonym w Studium (w jednostkach planistycznych). Ustala się wytyczne dla kształtowania zabudowy wysokiej i wysokościowej w obszarze śródmiejskim i wysp Międzyodrza:
- w historycznym Śródmieściu wyklucza się możliwość lokalizacji zabudowy wysokościowej
 - kontynuuje się kształtowanie strefy wielkomiejskiej (z dopuszczeniem zabudowy wysokiej lub wysokościowej) i uzupełnienie pierzei al. Wyzwolenia na odcinku między dwoma współczesnymi dominantami: wieżowcami Pazim i Hanza Tower oraz w ich otoczeniu
 - w widoku z Trasy Zamkowej z okolic Morskiego Muzeum Nauki, nowe obiekty stanowiące obudowę al. Wyzwolenia, powinny tworzyć w krajobrazie zwartą grupę jako forma dopełnienia współczesnej sylwety Szczecina i tła panoram nadrzecznych (należy zweryfikować ich widoczność w tle i w relacji do zespołu Wałów Chrobrego w ekspozycjach z północnej części Łasztowni, ponieważ nowe obiekty wysokościowe będą w tych widokach dobrze eksponowane)
 - zabudowa wysoka i wysokościowa dopuszczona w obowiązujących planach miejscowych jest zgodna ze Studium.
10. Ustala się wytyczne dla naprawy krajobrazu Śródmieścia, akcentowania zamknięć osiowych i narożników pierzei ulic:
- w obszarze historycznego Śródmieścia występują obiekty wysokie, które wraz z otoczeniem na etapie sporządzania planu miejscowego należy przeanalizować pod kątem ich wkomponowania w krajobraz lub możliwości obniżenia w przypadku reinwestycji zabudowy
 - dopuszcza się możliwość lokalizacji obiektów średniowysokich lub wysokich jako subdominant na zamknięciach perspektyw ważnych osi ulic (wysokość tych budynków powinna każdorazowo podlegać weryfikacji pod kątem wpływu na zewnętrzny krajobraz miasta, a także w widokach osiowych)
 - w celu uniknięcia szerokich i wysokich kubatur zaleca się stopniowe wysmuklanie form architektonicznych subdominant zamykających osie ulic i akcentów na narożnikach pierzei w rejonie skrzyżowań
 - dopuszcza się wprowadzanie akcentów na narożnikach budynków wzdłuż istotnych osi miasta (symetrycznie po obu jej stronach)
 - wysokość nowych obiektów należy uzależnić od charakteru ulic, zabudowy i skali przestrzeni publicznej.
11. Ustala się stopniową restrukturyzację zdegradowanej tkanki miejskiej wzdłuż rzeki Odry na osiedlach dzielnicy Północ, Zachód i Prawobrzeże. Nowa zabudowa uzupełniająca o funkcji usługowo-mieszkalnej zainicjuje rewitalizację obszarów i nowe fronty wodne.
12. Kontynuuje się tradycję miasta, w którym zieleń stanowi integralny element kompozycji urbanistycznej, planuje się odtworzenie, uzupełnianie i projektowanie nowych terenów zieleni równoległe z rozwojem nowej zabudowy.
13. Rewaloryzacją zostaną objęte następujące obszary:
- park Leśne Wzgórze z wieżą Gocławską (os. Gocław, Bukowo)
 - park Leśny Zdroje z odbudową obiektów widokowych oraz rewaloryzacją groty Toepffera i terenów przyległych (os. Zdroje)
 - park Leśny Arkońskie z odbudową obiektów widokowych i usługowych, w tym wieża Quistorpa (os. Osów)
 - tereny zieleni Babin (południowy Skolwin) wraz z Uroczyskiem Trzech Strumieni i punktem widokowym na wrak betonowca na jeziorze Dąbie (os. Stołczyn i Skolwin)
 - Dolina Siedmiu Młynów (os. Głębokie-Pilchowo)

- teren dawnego ogrodu botanicznego, zlokalizowanego przy ulicach: Jana Kochanowskiego, Bułgarskiej, Słowiańskiej i Harcerzy (os. Arkońskie-Niemierzyn)
 - ogród dendrologiczny im. Stefana Kownasa przy ulicach: Juliusza Słowackiego, Niemierzyńskiej (os. Niebuszewo-Bolinko)
 - park im. Fryderyka Chopina z adaptacją d. kaplicy cmentarnej (os. Arkońskie-Niemierzyn)
 - park im. Stefana Żeromskiego z możliwością zabudowy usługowej w miejscu dawnej kaplicy (os. Stare Miasto)
 - park im. Jana Kasprowicza w rejonie tarasów kwiatowych przy jeziorze Rusalka oraz w partiach zachodnich w rejonie sztucznej góry i miejscu po pomniku Ernsta Moritza Arndta (os. Łęknio)
 - park leśny Mścięcino (os. Skolwin)
 - park leśny Klęskowo (os. Bukowe-Klęskowo)
 - park Brodowski (os. Żelechowa)
 - dawny zespół sanatoryjno-parkowy Bystrzyk z ciągiem spacerowym na Wzgórze Elizy (os. Gołęcino-Goćław).
14. Wykształcone zostaną, zgodnie z tradycją urbanistyczną Szczecina, nowe tereny publiczne, zespoły komponowanej zieleni oraz nowe założenia parkowe według zasad:
- przekroje projektowanych i istniejących ulic powinny nawiązywać do kompozycji bulwarowych
 - cmentarze planowane i rozbudowywane będą stanowić zielenią wysoką komponowaną (na osiedlach: Bukowe-Klęskowo, Płonia-Śmierdnica-Jezierzyce, rozbudowa istniejącego cmentarza Wielgowo-Sławociesz-Zdunowo)
 - nowo realizowane parki, w tym na terenach ogrodów działkowych będą stanowić zielenią komponowaną o wysokiej estetyce
 - nieczynne historyczne cmentarze na osiedlach: Osów, Warszewo, Żydowce-Klucz, Podjuchy, Bukowe-Klęskowo, Skolwin będą przekształcane na parki osiedlowe.
15. Podnosi się walory historyczne, użytkowe i ekonomiczne obiektów i obszarów o wartościach zabytkowych poprzez:
- objęcie programem rehabilitacji i wsparciem publiczno-prywatnym terenów zdegradowanych m.in.: zespół dawnej rzeźni miejskiej na Łasztowni, zabudowa przemysłowa ul. Kolumba oraz Wyspa Jaskółcza, obiekty przemysłowe i usługowe na osiedlach Gołęcino-Goćław, Stołczyn, Skolwin, np. młyn parowy i stara olejarnia Żelechowska, wieża Goćławska, fabryka cykorii przy ul. Światowida, cegielnia Zgoda, wieża ciśnieniowa przy ul. Potulickiej, wieża węglowa przy ul. Koksowej, zespoły dworsko-parkowe np.: Zielony Dwór w Zdrojach, dawny zespół leczniczy Bystrzyk z parkiem przy ul. Pokoju
 - przeprowadzenie identyfikacji i waloryzacji stopnia zachowania i zasadności ochrony konserwatorskiej historycznych układów ruralistycznych obecnych w strukturze miasta
 - rewaloryzację zabytkowych parków podworskich z przeznaczeniem na zielenią ogólnodostępną tj. park Tilebeinów przy ul. Dębogórskiej, park Alt Buchholz na południe od os. Bukowiec nad potokiem Grzęziniec, park Toepffera w Zdrojach
 - wprowadzenie spójnego systemu identyfikacji wizualnej SIM w formie tras tematycznych na terenie miasta i szlaków kulturowych.
16. Nie wskazuje się rekomendacji i wniosków oraz granic terenów priorytetowych dotyczących kształtowania i ochrony krajobrazów wynikających z audytu krajobrazowego województwa zachodniopomorskiego.

3. Rozwój centrum miasta

1. Wyznacza się obszary centrum miasta dla części lewobrzeżnej i prawobrzeżnej, będące przestrzeniami publicznymi z obowiązkiem utrzymania lub budowy reprezentacyjnych przestrzeni i obiektów architektonicznych.
2. Kontynuuje się rozwój centrum lewobrzeżnego Szczecina jako głównego ośrodka usługowego o znaczeniu ogólnomiejskim i ponadlokalnym. W części prawobrzeżnej miasta funkcje centrotwórcze będą rozwijane w miejscach istniejącej koncentracji: w klinie usługowym na osi ul. Andrzeja Struga i w osiedlu Dąbie, szczególnie w obszarze starego miasta Dąbia.
3. Wyznacza się teren wielofunkcyjnej zabudowy śródmiejskiej (oznaczony w części graficznej tomu KIERUNKI symbolem MC), obejmujący Śródmieście wraz z wyspami: Łasztownia i Kępa Parnicka oraz stare miasto Dąbie – to obszary koncentracji usług.

4. Ustala się Obszar Strategicznej Interwencji (wskazany w części graficznej tomu KIERUNKI) na części obszaru wielofunkcyjnej zabudowy śródmiejskiej, pomiędzy planowaną trasą SKM a wyspami: Grodzką i Łasztownią, w którym mają zastosowanie szczególne działania przestrzenne, inwestycyjne, organizacyjne, społeczne, finansowe i motywacyjne.
5. Kontynuuje się koncentrację centrotwórczych funkcji w obszarze wielofunkcyjnej zabudowy śródmiejskiej i podnoszenie jakości przestrzeni miejskich realizowane w planach miejscowych poprzez:
 - zwiększenie intensywności zabudowy z sytuowaniem usług w parterach
 - przekształcenia form substandardowych (m.in.: pawilonów, garaży, budynków typowych) w formy dostosowane do struktury śródmiejskiej
 - koncentrację zabudowy wysokiej i wysokościowej
 - koncentrację zróżnicowanych usług (wbudowanych i wolnostojących)
 - wykształcenie i wyposażenie nowoczesnych, wielofunkcyjnych przestrzeni publicznych, w tym miejsc przygotowanych do realizacji imprez masowych i okazjonalnych
 - ochronę i odtworzenie integralności systemu przestrzeni publicznych jako układu placów i ulic, tworzących sieć połączeń, zróżnicowanych pod względem wielkości i charakteru, o zagospodarowaniu sprzyjającym retencjonowaniu wód opadowych, zwiększeniu powierzchni roślinności i absorpcji w celu poprawy jakości powietrza i łagodzenie efektu wysp ciepła oraz ochronie przed hałasem
 - ochronę stwierdzonych wartości identyfikujących i wyróżniających obszary centrum miasta w osiedlach: Śródmieście, Stare Miasto, stare miasto Dąbie i przywracanie wartości elementom zdewaloryzowanym
 - ochronę walorów istniejącego miejskiego krajobrazu i jego struktury w ustaleniach szczegółowych planów miejscowych co do kształtowania form zabudowy i ochrony obiektów o wartościach historycznych
 - kontynuację miejskiej tradycji bulwarów, w tym bulwarów nadodrzańskich
 - stwarzanie możliwości podejmowania wspólnych przedsięwzięć publiczno-prywatnych
 - w szczególnych przypadkach, w obszarze historycznego Śródmieścia, dopuszczenie nadbudowy na zasadzie kaskadowego wycofania frontu nadbudowy z linii elewacji frontowej
 - utrzymanie, rewaloryzację, komponowanie i integrację zieleni urządzonej w strukturze miasta, w tym układów alejowych jako działania estetyzującego i utrzymującego powiązania ekologiczne w środowisku miejskim
 - standaryzację projektowania urbanistycznego w zakresie nawierzchni, wyposażenia i reklam.
6. W obszarze wielofunkcyjnej zabudowy śródmiejskiej (MC) ustala się uzupełnianie kwartałów zabudowy zielenią lub zabudową (w tym nadbudową lub rozbudową), warunkowane:
 - występującą lokalnie kompozycją i wysokością zabudowy i uwarunkowaniami krajobrazowymi
 - poprawą jakości życia i adaptacją zabudowy dla osób ze szczególnymi potrzebami, m.in.: modernizacja komunikacji pionowej kamienic poprzez dobudowę wind, wydzielenie i urządzenie części wspólnych z zielenią urządzoną, uporządkowanie i organizację parkowania itp.
 - podniesieniem standardu technicznego i wyposażenia infrastrukturalnego mieszkań
 - relokacją funkcji produkcyjno-składowych i przekształceniem terenów na wielofunkcyjną zabudowę śródmiejską, np. wyspy Międzyodrza: Łasztownia, Kępa Parnicka
 - likwidacją elementów degradujących walory estetyczne i zaburzających kompozycję urbanistyczną, takich jak: nietrwała zabudowa tymczasowa, pawilonowa, przegrody lub garaże, zieleń samosiewna itp.

4. Rewitalizacja i rewaloryzacja obszarów miejskich

1. Zakres rewitalizacji urbanistycznej poszczególnych obszarów oraz ustalenia zasad przekształceń i zmiany zagospodarowania zostaną określone w miejscowych planach i programach rewitalizacji. W Studium wskazano osiedla (karty osiedli), w których należy uruchomić procesy odbudowy wartości funkcjonalno-przestrzennych.
2. Kontynuuje się proces odnowy przestrzeni zurbanizowanej poprzez:
 - realizację programów rewitalizacji
 - rewitalizacyjne programy mieszkaniowe, modernizację zabudowy mieszkaniowej oraz kreowanie nowych zasobów w różnych formułach inwestycyjnych z wykorzystaniem infrastruktury lokalnej
 - wykształcenie lokalnych przestrzeni wspólnych dla wszystkich grup wiekowych (plac, zielone podwórko, plac zabaw, parki kieszonkowe)
 - trwałe wykształcenie centrów aktywności lokalnej (CAL) i lokalnych centrów usługowych

- restrukturyzację w zakresie dostępu i potrzeb usług społecznych: opieka nad dzieckiem, oświata, opieka medyczna, usługi senioralne, usługi kultury, usługi rekreacji i sportu
 - restrukturyzację infrastruktury technicznej w zakresie bezpieczeństwa i dostępności komunikacyjnej transportem publicznym, rowerowym i pieszo, w tym dla osób ze szczególnymi potrzebami
 - restrukturyzację infrastruktury inżynierskiej w zakresie dostępności cyfrowej, systemowego ogrzewnictwa i zwiększenie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych i publicznych
 - inne przedsięwzięcia przestrzenno-funkcjonalne związane z rozwojem aktywności społecznej, aktywizacją zawodową, adaptacją do gospodarki cyfrowe i wzmacnianiem spójności społecznej
 - wprowadzanie do planów, w tym planów miejscowych, zadań osiedlowych, dzielnicowych, ogólnomiejskich, zgłoszonych przez mieszkańców w ramach dialogu obywatelskiego (np. poprzez SBO) oraz ich realizacja
 - realizację standardów środowiska zamieszkania i generalnych dyspozycji, standardów i wskaźników przestrzennych wskazanych w Studium.
3. Rewaloryzacją obejmuje się miejskie obszary zdegradowane, w tym: obszary śródmiejskie, Stare Miasto, stare miasto Dąbia, osiedla z wielkiej płyty (Zawadzkiego-Klonowica, Kaliny, Majowe, Słoneczne, Książąt Pomorskich, Pomorzany), tereny poprodukcyjne, powojkowe, pokolejowe, struktury przyrodnicze.
4. W procesie kompleksowej rewaloryzacji intensywnej śródmiejskiej zabudowy XIX-wiecznej dopuszcza się usankcjonowanie zaniżonych standardów urbanistycznych, takich jak:
- niski wskaźnik terenów zieleni i przestrzeni wspólnych
 - niedobór miejsc postojowych dla samochodów
 - uciążliwości komunikacyjne
 - wysoka intensywność zabudowy.
5. W celu podniesienia standardu użytkowego historycznych zespołów zabudowy mieszkaniowej, dopuszcza się:
- likwidację oficyn oraz rozbudowę, w tym: wprowadzenie nadbudowy budynków, według wytycznych konserwatorskich z uwzględnieniem kompozycji i architektury zespołów zabudowy
 - adaptację przyziemia kamienic na usługi
 - lokalizację w kwartałach historycznej zabudowy garaży wielostanowiskowych, wbudowanych lub dobudowanych
 - zagospodarowanie stropodachów na cele rekreacji dla mieszkańców, z zielenią urządzoną
 - budowę dźwigów osobowych połączonych z klatkami schodowymi
 - dobudowę balkonów, galerii we wnętrzach kwartałów.
6. Istotne działania rewaloryzacyjne w obszarze starego miasta Dąbia:
- kompleksowe remonty budynków o wartościach historycznych
 - zachowanie i ekspozycja historycznej zabudowy i średniowiecznego układu ulic z wykształceniem zwartych kwartałów zabudowy
 - likwidacja lub przekształcenie dysharmonijnych obiektów o niskich wartościach architektonicznych i realizacja na zwolnionych parcelach nowej zabudowy nawiązującej do zabudowy historycznej
 - zachowanie relikwów murów obronnych i ekspozycja narysu fortyfikacji miejskich w przestrzeni plant z rzeką Płonią
 - uporządkowanie terenów publicznych, w tym zieleni ogólnodostępnej i terenów nadwodnych rzeki Płoni
 - przywrócenie brukowanych nawierzchni wybranych ulic, wraz z wprowadzeniem uspokojenia ruchu
 - zwiększenie udziału funkcji centrotwórczych, funkcji usługowej i usługowo-mieszkalnej z przestrzeniami wspólnymi
 - odbudowa szlaku kajakowego w przestrzeni miasta, integracja jego funkcji turystycznych ze strukturą miasta.

5. Sieć przestrzeni publicznych – obszary miasta o szczególnym znaczeniu

1. W części graficznej tomu KIERUNKI Studium wyznaczono obszary przestrzeni publicznych, które tworzą system terenów wielofunkcyjnych i integrują obszary (osiedla) w rejonie osi kompozycyjnej miasta - al. Papieża Jana Pawła II. Są to:
- park im. Stefana Żeromskiego
 - plac Adama Mickiewicza
 - tereny zlokalizowane pomiędzy Filharmonią Szczecińską a ul. Zygmunta Starego
 - pl. Hołdu Pruskiego
 - skwer im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego

- pl. Solidarności
 - pl. Żołnierza Polskiego (Aleja Kwiatowa), pl. Pawła Adamowicza, al. Papieża Jana Pawła II, pl. Lotników, pl. Grunwaldzki, pl. Armii Krajowej, pl. Jasne Błonia im. Jana Pawła II, park im. Jana Kasprowicza, ogród Różany „Różanka”
 - Aleja Niepodległości wraz z placem Brama Portowa oraz placem Zwycięstwa
 - plac im. gen. Władysława Andersa
 - bulwary nadodrzańskie Starego Miasta i Łasztowni
 - niezależnie wskazuje się obszar Cmentarza Centralnego.
2. Ustala się kierunki działań kształtujących i porządkujących przestrzenie publiczne:
- uczynienie założeń – uzupełnianie i rewaloryzacja zabudowy tworzącej wnętrza urbanistyczne, przestrzenie placów i zamknięć na osiach widokowych
 - odtworzenie i wyeksponowanie wartości kulturowych
 - wzmocnienie lub wykształcenie funkcji centrotwórczych
 - utrzymanie ciągłości struktury przestrzeni publicznych, stosowanie czytelnych standardów jakości, w tym wyposażenia cywilizacyjnego (łączność, informacja, bezpieczeństwo, higiena, wyposażenie dla wszystkich grup wiekowych, mała architektura, nawierzchnie, reklamy)
 - dopuszczenie okresowego udostępniania terenów komunikacji na cele handlowe i wyposażenie ich w punkty dostępu do mediów (infrastruktura ukryta, podziemna) w celu obsługi mobilnych obiektów usługowych i okazjonalnych wydarzeń
 - intensyfikacja usług kulturotwórczych, turystycznych, handlowych, gastronomicznych, rekreacyjnych, sportu, itp. sprzyjających kontaktom, aktywności społecznej, kulturalnej
 - podporządkowanie przekształceń zabudowy i zagospodarowania ikonom architektonicznym w otoczeniu w sposób wzmacniający ich wizerunek w przestrzeni miasta
 - zwiększenie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami
 - rewaloryzacja terenów zieleni komponowanej i wzmocnienie jej ekosystemowej roli w strukturze miasta
 - uzupełnianie zieleni miejskiej w formie obsadzeń ulicznych, wyposażenie ciągów pieszych w meble uliczne i infrastrukturę techniczną, cywilizacyjną.
3. Kontynuuje się ochronę i kształtowanie terenów zieleni jako przestrzeni publicznych, utrzymując i wzmacniając ich wielofunkcyjność, funkcje ekologiczne i rekreacyjne poprzez:
- rewaloryzację i utrzymanie różnorodności istniejących terenów zieleni komponowanej, półnaturalnej i naturalnej
 - urządzenie nowych terenów zieleni, m.in.: parków kieszonkowych, zieleni wertykalnej, mikrozieleni, ogrodów deszczowych, ogrodów sensorycznych, edukacyjnych, zielonych dachów
 - wyposażanie w infrastrukturę cywilizacyjną i rekreacyjną.
4. Podstawowymi obiektami do organizacji imprez masowych są: hala sportowo-widowiskowa przy ul. Władysława Szafera i stadion miejski im. Floriana Krygiera przy ul. Kazimierza Twardowskiego.
5. Dla celów organizacji plenerowych imprez masowych oraz integracji mieszkańców utrzymuje się i planuje się przestrzenie:
- park im. Jana Kasprowicza z amfiteatrem
 - plac Jasne Błonia
 - plac im. Pawła Adamowicza
 - plac Solidarności
 - tarasy promenady Wałów Chrobrego
 - rynki Starego Miasta: plac Orła Białego, Rynek Sienny, Rynek Nowy, Rynek Warzywny, Targ Rybny
 - bulwary Starego Miasta i wyspy Łasztowni
 - dawny plac Ratuszowy w starym mieście Dąbie.
6. Na tereny doraźnych organizacji imprez masowych na wolnym powietrzu wskazuje się m.in.: rejon lotniska lokalnego Dąbie, tereny niezabudowane na Kępie Parnickiej i Łasztowni (do czasu zagospodarowania na funkcje usługowe), tereny klubowych boisk sportowych oraz ulice i place czasowo wyłączane z ruchu samochodowego, np. ul. gen. Ludomiła Rayskiego, ul. Jagiellońska itp.

6. Sieć lokalnych centrów usługowych

1. Wyznacza się obszar śródmiejski stanowiący wielofunkcyjne centrum oraz sieć lokalnych centrów usługowych w osiedlach. Utrzymuje się i zagęszcza strukturę rozproszoną lokalnych centrów usługowych w celu poprawy dostępu do usług podstawowych na poziomie lokalnym.
2. Nowe i rozbudowywane lokalne centra usługowe mogą być realizowane jako zespoły usług wolnostojących lub wbudowanych w zabudowie jedno- i wielorodzinnej, bazy, targowiska, rynki lub place rynkowe, uliczki handlowe oraz galerie, domy towarowe i hale handlowe z wewnętrznymi przestrzeniami wspólnej aktywności.
3. Uzupełnia się niedobory lokalnie dostępnych usług i wzmacnia lub tworzy lokalne centra usługowe, głównie w intensywnej i monofunkcyjnej zabudowie jedno- i wielorodzinnej, zlokalizowanej poza obszarem śródmiejskim. W planach miejscowych ustala się:
 - utrzymanie rezerw na cele usług wolnostojących
 - obowiązek realizacji części zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami wbudowanymi co najmniej w kondygnacje parterów
 - dalszą koncentrację usług w lokalizacjach funkcjonujących i nowych lokalnych centrach usługowych.
4. Istniejąca intensywna wolnostojąca zabudowa jednorodzinna utrudnia wykształcenie lokalnych centrów usługowych i utrwała rozproszenie i swobodną lokalizację usług w obrębie istniejących osiedli mieszkaniowych, m.in.: Bezrzecze, Gumieńce, Krzekowo, Mierzyn, Bukowo, Warszewo, Załom, Dąbie, Kijewo, Zdroje, Podjuchy. Zwiększenie dostępności usług lokalnych w istniejącej zabudowie jednorodzinnej powinno być realizowane poprzez uzupełnianie oferty usług podstawowych i dążenie do ich koncentracji, wielofunkcyjności i powiązania z usługami społecznymi i komunikacją publiczną. W szczególności należy wzmacniać dostępność do usług w granicach historycznych układów ruralistycznych osiedli o intensywnie rozwijającej się zabudowie jednorodzinnej: Gumieńce, Osów, Warszewo, Krzekowo, Skolwin, Stołczyn, Wielgowo-Sławocieszce-Zdunowo, Bukowe-Kłęskowo, Zdroje, Podjuchy, Żydowce-Klucz.

7. Przestrzenne wyznaczniki jakości życia – standardy środowiska zamieszkania

1. Ustala się główne kierunki działań w celu poprawy warunków życia mieszkańców:
 - prowadzenie racjonalnej polityki lokalizacyjnej, wskazującej tereny możliwe do zagospodarowania na cele mieszkaniowe i cele związane z obsługą mieszkalnictwa oraz lokalizacji funkcji miastotwórczych
 - modernizacja istniejących zasobów mieszkaniowych, realizowana na podstawie programów rewitalizacji i renowacji z uwzględnieniem priorytetu dzielnicy Śródmieście
 - włączenie osiedli dzielnicy Północ charakteryzujących się wysokim stopniem degradacji technicznej i społecznej w procesy modernizacyjne mające na celu wyrównywanie dysproporcji rozwojowych
 - preferencje dla lokalizacji nowych zespołów mieszkaniowych w formie zabudowy uzupełniającej w granicach wyznaczonych obszarów zwartej zabudowy
 - zapewnienie optymalnego standardu dostępności usług, przede wszystkim ochrony zdrowia i opieki społecznej, oświaty, kultury oraz sportu i rekreacji
 - zapewnienie dostępności usług podstawowych na poziomie osiedli (rezerwa terenów na szerokie spektrum usług, które zostaną określone w planach miejscowych w odniesieniu do zidentyfikowanych potrzeb lokalnych)
 - podejmowanie rozstrzygnięć w planach miejscowych w oparciu o stałą obserwację zmian demograficznych, migracji i skutków przestrzennych wprowadzanych reform (oświaty, szkolnictwa wyższego i służby zdrowia)
 - zwiększenie liczby i zróżnicowania miejsc pracy z uwzględnieniem koncentracji mieszkalnictwa oraz kierunków przemieszczania się mieszkańców
 - wprowadzenie zespołów zabudowy dla osób starszych i adaptacja zabudowy dla zróżnicowanych użytkowników
 - lokalizacja miejsc postojowych dla samochodów w ulicach i na parkingach bez pogarszania warunków dla pieszych i rowerzystów
 - kształtowanie dostępnego systemu komunikacji zbiorowej w powiązaniu z komunikacją pieszą i rowerową
 - eliminacja barier urbanistycznych i architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami
 - zapewnienie niezbędnej dostępności terenów zieleni rekreacyjnej na terenach mieszkaniowych
 - utrzymanie i kształtowanie zróżnicowanych terenów zieleni ogólnodostępnej w sąsiedztwie zabudowy wielorodzinnej wysokiej intensywności, wprowadzanie zespołów zieleni ogólnodostępnej na terenach nowej zabudowy wielorodzinnej (zwarty teren zieleni rekreacyjno-wypoczynkowej)
 - zapewnienie dostępności i standardu technicznego sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej

- ograniczenie lokalizacji funkcji szczególnie uciążliwych do ustalonych w Studium obszarów
 - tworzenie struktury przestrzennej miasta odpowiadającej na bieżące potrzeby mieszkańców, np. Śródmieścia - osoby starsze, samotne, mieszkańcy przebywający czasowo: studenci, pracownicy czasowi
 - preferowanie typów i form zabudowy zapewniającej optymalną gęstość zaludnienia (budownictwo wielorodzinne, zabudowa niskiej intensywności)
 - zwiększanie dostępu do usług publicznych (edukacyjnych, medycznych, kultury i turystycznych) dostosowanych do potrzeb starzejącego się społeczeństwa; działania powinny koncentrować się na zwiększaniu efektywności dostarczania i udostępniania usług oraz na poprawie ich jakości.
2. Nowa zabudowa mieszkaniowa i mieszkaniowo-usługowa powinna spełniać warunki:
- lokalizacji – w pierwszej kolejności realizowana jako uzupełnienie wykształconego i wyznaczonego obszaru zwartej zabudowy z pełną infrastrukturą techniczną
 - dostępu do infrastruktury społecznej z uwzględnieniem dostępu pieszo-rowerowego oraz do infrastruktury komunikacyjnej (transport zbiorowy)
 - dostępu komunikacyjnego w następującej hierarchii: dostęp pieszy i rowerowy, transportem zbiorowym, indywidualnymi środkami transportu
 - dostosowania do uwarunkowań przyrodniczych, wkomponowana w istniejącą zieleń i układ hydrologiczny z uwzględnieniem naturalnych zdolności retencyjnych obszaru
 - kompleksowego wyposażenia w usługi podstawowe i tereny zieleni ogólnodostępnej.

8. Generalne dyspozycje, standardy i wskaźniki przestrzenne

8.1. Generalne dyspozycje

1. Utrzymuje się podział na czytelne strefy zabudowy z dominacją funkcji mieszkaniowej o zróżnicowanej intensywności: zabudowa jednorodzinna (najniższa intensywność), zabudowa wielorodzinna niskiej intensywności, zabudowa wielorodzinna wysokiej intensywności, w tym śródmiejska zabudowa wielofunkcyjna.
2. W kartach jednostek planistycznych intensywność zabudowy o dominującej funkcji mieszkaniowej odnosi się do maksymalnej wysokości zabudowy w jednostce. W celu zilustrowania docelowej struktury miasta, na rysunku Studium przyjęto zgeneralizowane oznaczenia dla zabudowy istniejącej i planowanej, które obok intensywności mają także wyróżniki fizjonomiczne:
 - najniższą istniejącą i planowaną intensywność reprezentuje budownictwo jednorodzinne (domy do 2 lokali mieszkalnych), oznaczone w części graficznej tomu KIERUNKI jako „zabudowa jednorodzinna”, zajmuje znaczące przestrzenie o wyrównanym standardzie i ujednoliconej fizjonomii
 - niską intensywność wyznaczają zespoły zabudowy wielorodzinnej do 5 kondygnacji włącznie, w układach zwartych i wolnostojących, oznaczone w części graficznej tomu KIERUNKI jako „zabudowa wielorodzinna niskiej intensywności” charakteryzuje ją czytelny podział na przestrzenie publiczne, półprywatne i prywatne; dopuszcza się w tych obszarach lokalne przekroczenia wysokości zabudowy
 - wysoką intensywność wyznaczają struktury śródmiejskie z zabudową zwartą i istniejące wielorodzinne osiedla blokowe o przeważającej liczbie kondygnacji od 6 do 11 oznaczone w części graficznej tomu KIERUNKI jako „zabudowa wielorodzinna wysokiej intensywności”; w Śródmieściu wskazano strefę lokalizacji zabudowy wysokościowej, w tych obszarach dopuszcza się przekształcenia funkcji mieszkalnych na usługi i odwrotnie.
3. Utrzymuje się osiedla blokowe zabudowy wielorodzinnej o wysokiej intensywności, o przeważającej wysokości budynków od 6 do 11 kondygnacji z ograniczeniem dalszych zagęszczeń i ukierunkowaniem na restrukturyzację i rozbudowę struktur usługowych, wprowadzanie garaży wielostanowiskowych i przekształcanie amorficznych terenów zieleni na tereny zieleni sportowej, rekreacyjnej i parkowej. Dopuszcza się redukcję wysokości zabudowy i liczby mieszkań.
4. W ramach zespołów mieszkaniowych wprowadza się podstawowe funkcje usługowe, w tym w formie lokalnych centrów usługowych. Przewiduje się rezerwy terenowe na cele komunikacyjne, w tym również do wprowadzenia komunikacji zbiorowej.
5. W Studium wskazuje się ogólnie przeznaczenie terenów na usługi. Na etapie sporządzania planu miejscowego ustalenia będą uszczegóławiane, a tereny dzielone na służące zaspokajaniu potrzeb mieszkańców lub powiązane z produkcją.

6. Tereny przeznaczone w Studium na cele produkcji i składów obejmuje się ochroną, dopuszczając w ograniczonym zakresie możliwość ich przeznaczenia na usługi niezwiązane z działalnością produkcyjną (głównie na usługi towarzyszące, np.: usługi w ramach łańcucha dostaw, usługi badawczo-rozwojowe, technologiczne, lokalizację tzw. start-up'ów, szkół przyzakładowych, hoteli pracowniczych, usług socjalnych dla pracowników).
7. W planach miejscowych, przy ustalaniu rozwiązań dla przestrzeni publicznej i w zakresie dostępności komunikacyjnej poszczególnych terenów o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania, wprowadza się standardy miasta dostępnego i zasady projektowania uniwersalnego.

8.2. Rekomendacje standardów dla budownictwa mieszkaniowego w planach miejscowych

1. Dąży się do utrzymania i zapewnienia różnorodności zabudowy miejskiej i jej cech fizjonomicznych, w miarę możliwości przestrzennych i stosunków własnościowych rozgraniczając poszczególne struktury terenami zieleni o funkcjach rekreacyjnych, izolacyjnych i ekosystemowych.
2. Obowiązuje uzupełnienie istniejących lokalnych centrów usługowych oraz wykształcanie nowych, podążających za rozwojem i lokalnymi potrzebami zabudowy mieszkaniowej.
3. Uzupełnia się sieć lokalnych połączeń pieszych i rowerowych dążąc do integracji zespołów mieszkaniowych, osiedli, terenów zieleni oraz infrastruktury komunikacji publicznej (najważniejsze ciągi piesze i rowerowe zdefiniowano w kartach osiedli).
4. Dla nowych zespołów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w planach miejscowych:
 - obowiązuje realizacja usług wbudowanych w partery zabudowy lub usług wolnostojących
 - obowiązuje realizacja „zwartego terenu rekreacyjno-wypoczynkowego”, wskazanego w planie miejscowym, który stanowi teren zieleni urządzonej, zlokalizowany w min. 50% na powierzchni ziemi (w szczególnych przypadkach na stropodachu), dostępny dla wszystkich mieszkańców przyległego nowo projektowanego budynku lub zespołu budynków wielorodzinnej zabudowy mieszkaniowej, wyposażony w urządzenia rekreacyjne, wypoczynkowe i sportowe dla różnych grup wiekowych oraz zróżnicowaną gatunkowo zielenią niską, średnią i wysoką, usytuowaną na wszystkich możliwych do zagospodarowania powierzchniach; w ramach podstawowego programu zwartego terenu rekreacyjno-wypoczynkowego obowiązuje usytuowanie placu z urządzeniami do zabaw i gier oraz siłowni plenerowej; w planach miejscowych obowiązuje ustalenie minimalnej powierzchni jednego zwartego terenu rekreacyjno-wypoczynkowego; powierzchnię dla nowo projektowanego zespołu ustala się proporcjonalnie do liczby projektowanych mieszkań; wskaźniki do obliczenia minimalnej powierzchni zwartego terenu rekreacyjno-wypoczynkowego dla nowo projektowanego budynku lub zespołu budynków wielorodzinnej zabudowy mieszkaniowej zostaną ustalone w planach miejscowych; w strukturach śródmiejskich lub historycznych mogą nastąpić zwolnienia z ustalonego obowiązku
 - rekomenduje się stosowanie dachów zielonych oraz zieleni wertykalnej z uwzględnieniem regulacji odrębnych, w tym dotyczących ochrony zabytków
 - zapewnia się miejsca postojowe dla samochodów osobowych w garażach wielostanowiskowych, minimalizując zajmowanie na funkcję parkingową części wspólnych zespołu mieszkaniowego, z jednoczesnym zabezpieczeniem odpowiedniej liczby naziemnych miejsc postojowych dla pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową, gości i klientów usług; graniczne wskaźniki parkingowe określone zostały w odrębnym rozdziale tomu KIERUNKI.

8.3. Wskaźniki urbanistyczne

1. Dla obszaru miasta ustalono strefy zabudowy, wyodrębniając obszary śródmiejskie oraz tereny obrzebne, wyznaczające (wraz z ich lokalną modyfikacją) ramowe zasady zabudowy i graniczne wartości wskaźników urbanistycznych dla budownictwa mieszkaniowego i usługowego, preferowane i rekomendowane do zastosowania w planach miejscowych. Schemat stref zabudowy dla wskaźników urbanistycznych przedstawiono w części graficznej tomu KIERUNKI. Parametry wyznaczone dla poszczególnych stref zabudowy przedstawiono w tabeli 1 (Preferowane wskaźniki urbanistyczne dla wyznaczonych stref zabudowy).

2. Ustala się strefy zabudowy ze wskaźnikami urbanistycznymi:
- **strefa staromiejska (MC)** - osiedle Stare Miasto na południe od Trasy Zamkowej
 - **strefa ścisłego centrum (MC)** - osiedla: Stare Miasto na północ od Trasy Zamkowej, Centrum, Turzyn - pomiędzy al. Boh. Warszawy a al. Piastów, Śródmieście-Zachód, Nowe Miasto na północ od ul. Stefana Czarnieckiego i ul. Gabriela Narutowicza oraz wysp: Łasztownia i Kępa Parnicka
 - **strefa śródmiejska (MC, MW, MN, U)** ograniczona w większości terenami kolejowymi, w osiedlach: Drzetowo-Grabowo na południe od dawnej bocznicy kolejowej, Niebuszewo-Bolinko, Śródmieście-Północ, Łętko, Nowe Miasto na południe od ul. Czarnieckiego i ul. Narutowicza, Wyspa Zielona i Wyspa Grodzka, część osiedla Dąbie w granicach dawnego układu urbanistycznego starego miasta Dąbia
 - **strefa miejska (MW, MN, U)** - osiedla: Drzetowo-Grabowo na północ od dawnej bocznicy kolejowej, Żelechowa, Niebuszewo, Warszewo na południe od układu dawnej wsi, Arkońskie-Niemierzyn, Zawadzkiego-Klonowica, Pogodno, Świerczewo, Gumieńce - na południe od ul. Bronowickiej wraz z Cmentarzem Centralnym, Pomorzany - na północ od linii kolejowej, Zdroje, Słoneczne, Majowe, Bukowe-Kłęskowo na północ od autostrady A6, Kijewo - na południe od ul. Zwierzyneckiej, Dąbie - na północ od linii kolejowej
 - **strefa podmiejska (MW, MN, U)** - osiedla: Skolwin, Stołczyn, Gołęcino-Goćław, Bukowo - na północ od ul. Łącznej, Osów, Głębokie-Pilchowo, Krzekowo-Bezrzecze, Gumieńce - na zachód od rzeki Bukowej i północ od ul. Bronowickiej, Pomorzany – pomiędzy linią kolejową a ul. Floriana Krygiera, Międzyodrze-Wyspa Pucka na południe od linii kolejowej, Żydowce-Klucz, Podjuchy, Bukowe-Kłęskowo na południe od autostrady A6, Kijewo na północ od ul. Zwierzyneckiej, Płonia-Śmierdnica-Jezierzyce, Wielgowo-Sławociesz-Zdunowo, Dąbie na północ od linii kolejowej, Załom-Kasztanowe.
3. Ostateczne parametry zabudowy zostaną ustalone w planach miejscowych zgodnie z wytycznymi wynikającymi z kart osiedli i jednostek planistycznych, bazujące na preferowanych wskaźnikach dla poszczególnych stref wraz z poniższymi zasadami:
- podane w tabeli wskaźniki pełnią rolę pomocniczą i rekomendują graniczną wartość
 - za zgodne ze Studium uznaje się wskaźniki (parametry zabudowy i zagospodarowania oraz wskaźniki miejsc postojowych) i funkcje inne niż wskazane w Studium, jeżeli:
 - a. wynikają z istniejącego legalnie zagospodarowania i parametrów zabudowy
 - b. wynikają z planów miejscowych obowiązujących przed dniem wejścia w życie Studium
 - odtworzenie zabudowy z zastosowaniem istniejących powierzchni zabudowy i wysokości, odbiegających od wskaźników ustalonych w Studium następuje w przypadkach uzasadnionych, w tym wartościami kompozycyjnymi lub zabytkowymi
 - wskaźniki dla występujących w strefach terenów: portowych, produkcyjnych, produkcyjno-usługowych, magazynowo-składowych, centrów logistycznych oraz innych usług specjalistycznych, a także usług handlu o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², usług sportu i rekreacji, oraz innych niewymienionych, ustala się indywidualnie na etapie sporządzania planu miejscowego
 - podane w tabeli wskaźniki minimalnej powierzchni terenu biologicznie czynnego nie dotyczą terenów zlokalizowanych w granicach SZM, gdzie określa się wskaźnik na poziomie minimum 50%.

Tabela 1. Preferowane wskaźniki urbanistyczne dla wyznaczonych stref zabudowy

STREFA	Strefa staromiejska	Strefa ścisłego centrum	Strefa śródmiejska				Strefa miejska			Strefa podmiejska		
	MC	MC	MC	MW	MN	U	MW	MN	U	MW	MN	U
FUNKCJA / TYP ZABUDOWY	MC	MC	MC	MW	MN	U	MW	MN	U	MW	MN	U
Maksymalna wysokość zabudowy	21 m	24 m	22 m 16 m*	18 m 16 m*	13 m	- **	16 m	12 m	-**	13 m	10 m	10 m
Maksymalna powierzchnia zabudowy	80% ***	70% ***	60%***	50%	40%	60%	35%	30%	40%	25%	20%	35%

Minimalna powierzchnia terenu biologicznie czynnego	5% ****	15% ****	20%****	20%	35%	15%	30%	40%	30%**	40%	50%	30% **
Minimalna powierzchnia działki budowlanej	-	-	-	-	600 m ²	-	-	800 m ²	-	-	900 m ²	-

* dla obszaru starego miasta Dąbia

** ustala się indywidualnie

*** w sytuacjach uzasadnionych szczególnym zagospodarowaniem oraz historycznym podziałem katastralnym do 100%, należy dążyć do obniżenia wskaźnika

**** w sytuacjach uzasadnionych szczególnym zagospodarowaniem oraz historycznym uwarunkowaniem 0%, należy dążyć do podniesienia wskaźnika

9. Środowisko miejskie, w tym przyroda, jako infrastruktura budująca odporność miasta na zmiany

9.1. System ochrony wartości przyrodniczych

1. Utrzymuje się na terenie miasta ochronę obszarów i obiektów o unikatowej wartości dla środowiska przyrodniczego, które są objęte różnymi formami ochrony prawnej lub są postulowane do objęcia ochroną.
2. W odniesieniu do istniejących rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, obszarów Natura 2000, pomników przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych (pełna lista znajduje się w tomie IV ANEKSY), działania przestrzenne należy podporządkować celom ochrony przyrody i krajobrazu, zgodnie z zasadami ochrony określonymi w aktach prawnych dotyczących danej formy ochrony. W odniesieniu do przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 obowiązuje ich ochrona przed zagrożeniami wewnętrznymi i zewnętrznymi, wskazanymi w Planach zadań ochronnych. Zakazuje się przeznaczania gruntów w granicach obszarów Natura 2000 pod budowę ferm zwierząt futerkowych.
3. Obiekty i obszary proponowane do objęcia ochroną zamieszczone są w tomie IV ANEKSY. W części graficznej Studium wskazane zostały granice obszarów o wysokich wartościach przyrodniczych, wymagających ochrony (z podziałem na rezerваты przyrody, użytki ekologiczne i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe), które na etapie sporządzania planów miejscowych mogą ulec korekcie ze względu na istniejące zagospodarowanie, cel publiczny bądź utratę wartości przyrodniczych. Dopuszcza się także zmianę formy ochrony.
4. Zasady ochrony i udostępniania obszarów i obiektów chronionych oraz proponowanych do objęcia ochroną (zgodnie z opisem i wskazaniem zamieszczonymi w tomie IV ANEKSY) w planach miejscowych ustalane są zgodnie z przepisami odrębnymi oraz zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, w sposób zapewniający zachowanie wartości przyrodniczych i krajobrazowych.
5. Zaleca się powiększenie zasobów przyrodniczych w otoczeniu obszarów chronionych i proponowanych do objęcia ochroną w celu podniesienia bioróżnorodności i zwiększenia odporności na antropopresję.
6. W planach miejscowych na terenach chronionych i terenach wskazanych do objęcia ochroną dopuszcza się wprowadzenie obiektów służących rekreacji i wypoczynkowi oraz obsłudze komunikacyjnej, zgodnie z przepisami odrębnymi, wskazaniem zamieszczonymi w tomie IV ANEKSY oraz zasadą zrównoważonego rozwoju.

9.2. Utrzymanie i rozwój spójności ekologicznej i bioróżnorodności, budowanie odporności miasta

1. Na terenie miasta ustala się:
 - zwiększanie powierzchni terenów zieleni, w tym tworzenie nowych obszarów zieleni ogólnodostępnej o funkcji ekosystemowej
 - ochronę terenów o wartościach przyrodniczych i ekologicznych
 - objęcie ochroną obszarów i obiektów, na których stwierdzono wartości przyrodnicze
 - kształtowanie Systemu Zieleni Miejskiej, błękitno-zielonej infrastruktury, programu zieleni uzupełniającej
 - utrzymanie elementów przyrody, będących przedmiotem i celem ochrony wraz z obszarami ich ochrony: obszary Natura 2000, Szczeciński Park Krajobrazowy „Puszcza Bukowa” wraz z otuliną, rezerваты przyrody, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, stanowiska dokumentacyjne, pomniki przyrody
 - maksymalizowanie w planach miejscowych powierzchni terenów przeznaczonych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe poza cennymi siedliskami i miejscami występowania chronionych gatunków

- likwidację istniejących stanowisk gatunków niepożądanych, w tym przede wszystkim inwazyjnych, oraz podjęcie działań zapobiegających wprowadzaniu ich do środowiska
 - zapewnienie w procesie urbanizacji i przekształcania terenów niezabudowanych połączeń przyrodniczych pomiędzy poszczególnymi obszarami, a zwłaszcza pomiędzy Puszciami Wkrzańską, Goleniowską i Bukową z Doliną Dolnej Odry
 - zapewnienie ciągłości terenów zieleni wzdłuż całego systemu hydrograficznego miasta, w tym zapewnienie ochrony obszarów źródłowych jako terenów aktywnych przyrodniczo, zachowanie istniejących zbiorników wodnych, utrzymanie w stanie naturalnym strumieni i renaturalizacji odcinków, które utraciły właściwości przyrodnicze (rozpoznanie na etapie sporządzania planów miejscowych)
 - utrzymanie jak największej powierzchni terenu biologicznie czynnego i liczby drzew, w tym:
 - a. zieleni przyulicznej, w szczególności w obszarach zwartej zabudowy i obszarach przeznaczonych do zabudowy oraz uzupełnianie szpalerów, zadrzewień przyulicznych i integracja układów szpalerowych w układ sieciowy
 - b. zieleni przydomowej, w tym ogrodów przydomowych i przedogródków
 - c. wprowadzanie nowoczesnych form zieleni w intensywnej zabudowie: parki kieszonkowe, powierzchnie chłonne, ogrody sensoryczne, terapeutyczne dla różnych grup wiekowych, mikrozieleń, zielone dachy, zielone ściany, itp. (zwłaszcza w terenach zwartej zabudowy, zabudowy śródmiejskiej)
 - utrzymanie otwartych terenów rolniczych i obszarów o swobodnym rozwoju roślinności, szczególnie w sąsiedztwie lasów, w celu wykształcenia strefy ekotonowej pomiędzy lasem a terenami zurbanizowanymi
 - utrzymanie istniejących licznych obszarów o zróżnicowanej powierzchni i pokrywie roślinnej, najważniejszych z punktu widzenia ochrony wartości przyrodniczych, ochrony korytarzy ekologicznych i bioróżnorodności, do których należą przede wszystkim ostoje ptactwa wodno-błotnego, tereny podmokłe, doliny rzeczne, lasy, parki leśne, tereny otwarte; w celu utrzymania cennych siedlisk oraz pojedynczych obiektów ustala się dla nich m.in. funkcje zieleni naturalnej (ZN), sukcesywne obejmowanie różnymi formami ochrony przyrody – w oparciu o otwarty wykaz obszarów i obiektów proponowanych do objęcia ochroną (tom IV ANEKSY)
 - utrzymanie i wzmacnianie infrastruktury, umożliwiającej migrację organizmów żywych między biotopami, które uległy fragmentacji i tworzenia warunków do nowych połączeń w formie przepustów pod drogami, wiaduktów nad nimi oraz odpowiedniego zagospodarowania terenu wyposażonego w różne formy zieleni
 - kontynuację budowy i podnoszenie skuteczności błękitno-zielonej infrastruktury, pełniącej w mieście funkcje przyrodnicze, klimatyczne, krajobrazowe, rekreacyjno-wypoczynkowe, retencyjne, sanitarne, łagodzące skutki zmian klimatycznych, m.in. poprzez:
 - a. wyznaczanie obszarowych, liniowych i punktowych form zieleni o funkcji retencyjnej
 - b. ochronę dolin rzek i strumieni i ich renaturalizację
 - c. ochronę istniejących i wyznaczanie nowych zbiorników wodnych z odpowiednim zagospodarowaniem otoczenia, z preferencją rozbudowywania wykształconych lokalizacji
 - d. wskazywanie obowiązku realizacji błękitno-zielonej infrastruktury w formach dostosowanych do zabudowy i zagospodarowania terenu, z wykorzystaniem naturalnych warunków środowiskowych
 - stosowanie w inwestycjach drogowych rozwiązań chłonnych, które skutecznie zagospodarują wody opadowe w miejscu ich opadu i zatrzymają lub opóźnią ich odprowadzenie.
2. Planuje się ogród botaniczny z wykorzystaniem i ekspozycją naturalnych, lokalnych walorów przyrodniczych jako bazy ekosystemu w lokalizacjach: Skórcza Góra, Syrenie Stawy z Dolnym i Górnym Botanikiem. Ogród będzie realizować zintegrowane cele: ochronne ekosystemów lokalnych, w tym rodzimych gatunków zagrożonych i prowadzenie banku nasion gatunków rodzimych oraz cele dydaktyczno-wypoczynkowe dla miasta i obszaru funkcjonalnego.

9.3. System Zieleni Miejskiej (SZM) i standardy kształtowania terenów zieleni poza SZM

1. System Zieleni Miejskiej pełni rolę głównej osnowy ekologicznej miasta. Jest to ciągła struktura przestrzenna, wiążąca ze sobą wartościowe i różnorodne tereny zieleni oraz fragmenty terenów otwartych i zainwestowanych, zapewniająca powiązanie z odpowiednimi terenami pozamiejskimi, pełniąc nadrzędne funkcje przyrodniczo-krajobrazowe w mieście, w tym funkcje: biologiczną, klimatyczną, hydrologiczną i krajobrazową oraz podporządkowane im funkcje pozaprzyrodnicze (wypoczynkową, rekreacyjną, estetyczną). Jest podstawowym komponentem krajobrazowym zespołów zabudowy niskiej

intensywności, w szczególności powstałych na założeniu miasta-ogrodu: Pogodno, Łękno, Głębokie, Podjuchy.

2. Ustala się System Zieleni Miejskiej, wiążący ze sobą tereny zieleni i tereny otwarte w obrębie miasta i poza miastem oraz kształtujący cechy fizjonomiczne zagospodarowania i zabudowy, podlegający ochronie w planach miejscowych poprzez ustalenie:
 - wskaźnika powierzchni terenu biologicznie czynnego na poziomie minimum 50% nowo zagospodarowanej powierzchni działki budowlanej lub jednostki bilansowej określonej w planach
 - wskaźnika intensywności zabudowy na poziomie maksimum 0,6 (liczony dla kondygnacji nadziemnych) lub ograniczenie liczby kondygnacji nadziemnych nowej zabudowy mieszkaniowej do trzech
 - wprowadzenie terenów zieleni o jak największej powierzchni chłonnej gleby zapewniających retencjonowanie wód opadowych i roztopowych.
3. Na terenach objętych SZM należy:
 - wykształcić strefy ekotonowe pomiędzy lasem a terenami zabudowanymi
 - wyznaczać strefy buforowe pomiędzy obszarami chronionymi i wskazanymi do objęcia ochroną a terenami zabudowanymi lub przeznaczonymi do zabudowy
 - uporządkować gospodarkę ściekową, odpadami i emisji zanieczyszczeń powietrza na terenach ogrodów działkowych
 - kształtować jak największy wskaźnik powierzchni terenu biologicznie czynnego
 - chronić zlewnie i doliny rzek oraz strumieni poprzez utrzymanie i rozwijanie jej funkcji retencyjnej i ekologicznej
 - ograniczyć zagospodarowanie i zabudowę w strefach cieków i zbiorników wodnych
 - utrzymywać i uzupełniać zieleń uliczną dążąc do integracji obsadzeń w układ sieciowy
 - stosować nasadzenia z wykorzystaniem gatunków rodzimych, charakterystycznych dla danego miejsca, szczególnie w terenach otwartych i w sąsiedztwie terenów przyrodniczo cennych (chronionych, bądź wskazanych do objęcia ochroną)
 - eliminować inwazyjne gatunki roślin.
4. Na terenach komunikacyjnych nie obowiązują ograniczenia i zasady kształtowania zagospodarowania SZM. W przestrzeniach komunikacyjnych należy dążyć do utrzymania lub zwiększenia powierzchni terenu biologicznie czynnego (wegetacyjnej i chłonnej) uwzględniając uwarunkowania i możliwości techniczne.
5. Na etapie sporządzania miejscowych planów dopuszcza się korekty przebiegu granic Systemu Zieleni Miejskiej, wynikające np. z istniejącego zainwestowania, pod warunkiem, że korekta nie prowadzi do wykształcenia obszarów „wyspowych”.
6. Tereny nieobjęte SZM o niskim wskaźniku powierzchni terenu biologicznie czynnego, to przede wszystkim tereny produkcyjne, portowe, usługowe (w tym usług wielkopowierzchniowych), część obszaru zwartej zabudowy, tereny komunikacyjne oraz nowo powstałe duże osiedla mieszkaniowe.
7. Na terenach poza SZM planuje się zachowanie lub odtworzenie równowagi i odpowiednich proporcji pomiędzy powierzchnią zasklepioną i terenu biologicznie czynnego oraz wykształcenie naturalnych i strukturalnych połączeń poprzez:
 - działania analogiczne jak w SZM bez rygoru utrzymania wskaźników
 - sukcesywne zmniejszanie powierzchni zasklepionych na rzecz powierzchni chłonnych
 - zwiększanie udziału powierzchni terenu biologicznie czynnego i powierzchni przepuszczalnych oraz form zieleni podnoszących jakość lokalnego mikroklimatu
 - zwiększanie zasobów zieleni, w tym przede wszystkim zieleni wysokiej w celu poprawy warunków przewietrzania i łagodzenia oddziaływania miejskich wysp ciepła
 - zwiększanie bioróżnorodności
 - podnoszenie zdolności retencyjnych obszaru i maksymalnego zatrzymania wody w miejscu opadu
 - tworzenie mikrokorytarzy i połączeń ekologicznych
 - budowę i uzupełnianie istniejącej infrastruktury, umożliwiającej migrację organizmów żywych między biotopami, w formie małej architektury lub architektury ogrodowej.

9.4. Standard dostępności terenów zieleni w nowej zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej

1. Dla nowo projektowanej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, wskazanej w planach miejscowych, w celu podniesienia jakości środowiska zamieszkania, obowiązuje realizacja zwartego terenu rekreacyjno-

-wypoczynkowego według rekomendacji standardów dla budownictwa mieszkaniowego ustalonych w Studium.

2. Zwarty teren rekreacyjno-wypoczynkowy będzie realizowany przy wykorzystaniu lokalnych uwarunkowań przyrodniczych, poprzez np. utrzymanie jak największej liczby istniejących drzew, utrzymanie istniejących cieków i zbiorników wodnych z brzegiem naturalnym jako wiodący element zagospodarowania, wykształcenie powierzchni chłonnych.
3. W planach miejscowych tereny zieleni będą kształtowane jako element błękitno-zielonej infrastruktury mogącej stanowić lokalny system zagospodarowania wód opadowych i roztopowych.

9.5. Kształtowanie sposobu użytkowania ogrodów działkowych

1. Ogrody działkowe w mieście pełnią dla ich użytkowników rolę ekologiczną, biocenotyczną oraz rekreacyjno-wypoczynkową. Stanowią również ważne ogniwo w sieci powiązań przyrodniczych Szczecina.
2. Kierunki kształtowania przestrzeni ogrodów działkowych:
 - utrzymuje się funkcję ogrodów działkowych na terenach, na których są one najlepszym społeczno-ekonomicznie uzasadnionym użytkowaniem; w części graficznej tomu KIERUNKI przedstawiono ogrody działkowe do utrzymania (ZD) i ogrody działkowe do przekształceń na inne funkcje
 - zakazuje się: całorocznych funkcji mieszkalnych, gospodarowania ściekami i odpadami w sposób oddziałujący na środowisko gruntowo-wodne oraz jakość powietrza
 - część istniejących ogrodów działkowych przeznaczają się na funkcje ogólnomiejskie, w tym na cele ogólnodostępnej osiedlowej zieleni urządzonej, terenów sportu i rekreacji, dróg oraz usług
 - przy zmianie sposobu użytkowania ogrodów działkowych należy utrzymać i wkomponować w nowe zagospodarowanie terenu cenne gatunki roślin, dojrzałe drzewa (poza owocowymi) oraz cieki i oczka wodne
 - na cele nowych i zamiennych ogrodów działkowych przeznaczają się tereny zlokalizowane w granicach osiedli: Międzyodrze-Wyspa Pucka, Bukowe-Kłęskowo, Skolwin, Stołczyn.

9.6. Dostępność, struktura i kształtowanie terenów zieleni rekreacyjnej, parków, kąpielisk i zorganizowanych terenów sportu i rekreacji

1. Ustala się powiększenie udziału powierzchni terenów zieleni ogólnodostępnej o charakterze rekreacyjno-wypoczynkowym w poszczególnych osiedlach oraz poprawę dostępu do tych terenów.
2. Dostęp i potrzeby wykształcenia terenów zieleni ogólnodostępnej w poszczególnych osiedlach będą ustalane m.in. w planach miejscowych na podstawie mapy dostępności pieszej do zieleni ogólnomiejskiej i mapy jednostek analitycznych o największych powierzchniach zieleni ogólnodostępnej.
3. Zasady rozwoju terenów zieleni urządzonej i obiektów sportowo-rekreacyjnych zostały ustalone w poprzednich punktach rozdziału.

9.7. Obszary i warunki zagospodarowania lasów

1. Priorytetem zagospodarowania lasów jest utrzymanie funkcji ochronnych i ich bioróżnorodności. Wszelkie działania inwestycyjne na terenie lasów są zgodne z planem urządzenia lasu.
2. Kontynuuje się udostępnianie walorów krajobrazowych i przyrodniczych, wyposażenie w urządzenia turystyki i rekreacji na terenach lasów oraz integrację infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej obszarów zwartej zabudowy osiedli i lasów.
3. Utrzymuje się zwarte kompleksy leśne oraz lasy mniejsze obszarowo, występujące wyspowo w przestrzeni zabudowanej, a także:
 - ogranicza się ich przeznaczanie na cele nieleśne do przedsięwzięć uzasadnionych ważnymi względami społecznymi, potrzebami infrastrukturalnymi i brakiem innych gruntów
 - utrzymuje się i wzmacnia ekologiczną rangę istniejących stref ekotonowych pomiędzy lasami a innymi terenami oraz wykształca się nowe strefy ekotonowe
 - część lasów wskazuje się do objęcia formami ochrony przyrody
 - dąży się do lokalizowania nowej zabudowy w odległości minimum 12 m od ściany lasu
 - przewiduje się zalesienie obszarów wskazanych na ten cel.
4. Na terenie lasów dopuszcza się wprowadzanie obiektów i urządzeń służących rekreacji, wypoczynkowi, edukacji oraz wytyczanie tras spacerowych i rowerowych, pod warunkiem braku negatywnego wpływu

na funkcje ochronne lasu, bioróżnorodność i walory krajobrazowe oraz zgodnością z planami urządzania lasów.

9.8. Rolnicza przestrzeń produkcyjna

1. Tereny rolnicze współtworzą system przyrodniczy miasta. W większości posiadają istotne walory przyrodniczo-krajobrazowe oraz przyczyniają się do ochrony i regeneracji środowiska miejskiego.
2. Rolniczą przestrzeń produkcyjną utrzymuje się lub dopuszcza się na terenach wyłączonych z zabudowy, na których występuje taki sposób gospodarowania lub utrzymanie takiego przeznaczenia wynika z potrzeb ochrony przyrody lub krajobrazu. Grunty o takich cechach występują na obszarach osiedli: Międzyodrze-Wyspa Pucka, Dąbie, Żydowce-Klucz, Zdroje, Wielgowo-Sławociesz-Zdunowo, Płonia-Śmierdnica-Jezierzyce.
3. W zależności od specyfiki terenu rolniczej przestrzeni produkcyjnej zaleca się:
 - utrzymanie różnorodności siedlisk i krajobrazu otwartego na terenach wskazanych do objęcia ochroną
 - prowadzenie rolnictwa ekologicznego (stosowanie naturalnych substancji i procesów, eliminowanie chemicznych środków ochrony roślin)
 - kształtowanie terenów umożliwiających wypoczynek i rekreację we wskazanych lokalizacjach.

9.9. Inne warunki poprawy mikroklimatu, przewietrzanie miasta

Kształtowanie warunków dla poprawy mikroklimatu i przewietrzania miasta będzie odbywać się poprzez zasady wskazane w poprzednich punktach rozdziału oraz poprzez:

- ochronę terenów zieleni naturalnej i półnaturalnej jako obszarów regeneracyjnych powietrza miejskiego stanowiących główne źródło napływu natlenionego powietrza oraz wspomagających je obszarów zasilania (parki, skwery, cmentarze, zabudowa jednorodzinna) rozumianej jako utrzymanie istniejącej zieleni, powiększanie jej zasobów; w przypadku braku możliwości zachowania terenów zieleni obowiązuje zagospodarowanie terenu w postaci ekstensywnej zabudowy i zagospodarowania terenu z wysokim wskaźnikiem powierzchni terenu biologicznie czynnego
- zalecane sytuowanie nowej zabudowy i zagospodarowania terenu (zgodnie z przeważającymi kierunkami wiatrów) sprzyjające powstawaniu nowych sztucznych klinów napowietrzających, w szczególnych przypadkach zakaz lokalizacji nowej zabudowy o wysokiej intensywności oraz zabudowy wysokiej i wysokościowej
- wprowadzanie elementów retencji towarzyszących zabudowie i powstającej infrastrukturze, szczególnie w obszarze Śródmieścia.

9.10. Przeciwdziałanie zanieczyszczeniu powietrza, w tym hałasowi

1. Podniesieniu jakości powietrza w mieście służą działania dotyczące rozwoju transportu publicznego i systemu zieleni w mieście, a także polityka lokalizacyjna.
2. Poprawie klimatu akustycznego na obszarach podlegających ochronie będą służyły działania polegające na lokalizowaniu w planach miejscowych odpowiednich funkcji podlegających ochronie akustycznej jak najdalej od źródeł hałasu i wprowadzaniu – o ile to możliwe – zielonych stref buforowych.

9.11. Przeciwdziałanie zanieczyszczeniu wód i powierzchni gleby (zasady gospodarowania złożami, glebami)

1. Ochronie wód będą służyły opisane w Studium działania polegające na:
 - utrzymaniu powierzchni terenu biologicznie czynnego i terenów zieleni wzdłuż całej sieci hydrograficznej miasta z ograniczeniem ich zabudowy
 - ograniczaniu możliwości lokalizacji funkcji stwarzających ryzyko przenikania zanieczyszczeń do wód powierzchniowych, gruntowych i podziemnych w obszarach szczególnie wrażliwych na antropopresję (m.in.: obszary zasilania i inicjacji wód powierzchniowych, obszar ochronny Głównego Zbiornika Wód Podziemnych „Dolina kopalna Szczecin”)
 - renaturalizacji zdegradowanych dolin rzecznych, w szczególności rzeki Bukowej, licznych odcinków Warszawca, Grzezińca, Skolwinki, Stołczynki, Żółwinki oraz istniejących naturalnych zbiorników wodnych
 - w nowej i istniejącej zabudowie obowiązku zagospodarowania przestrzeni w sposób umożliwiający maksymalną retencję wód opadowych i roztopowych (m.in.: powszechne stosowanie nawierzchni przepuszczalnych i aktywnych przyrodniczo, rowów infiltracyjnych, studni chłonnych, suchych niecek i zbiorników, zielonych dachów, ogrodów deszczowych)

- stosowaniu rozwiązań technicznych służących podczyszczaniu wód opadowych i roztopowych
 - rozbudowie i modernizacji istniejącego systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków.
2. W celu ochrony gleb należy:
- zapewnić maksymalnie duży udział powierzchni terenu biologicznie czynnego i jej zdolności retencyjnej (parki, skwery, zieleńce, zieleń osiedlowa, zieleń rekreacyjna, ogrody przydomowe, nasadzenia przyuliczne)
 - przeprowadzać rekultywację terenów zdegradowanych oraz remediację bądź działania naprawcze gruntów zanieczyszczonych.
3. Eksploatacja udokumentowanych kopalni powinna odbywać się zgodnie z obowiązującymi przepisami bez naruszania istniejących wartości przyrodniczych. Po zakończeniu eksploatacji należy realizować obowiązek rekultywacji terenu w kierunku przyrodniczym lub rekreacyjnym.

10. Zrównoważony rozwój miasta poprzez gospodarowanie nieruchomościami

1. W zakresie zarządzania gminnym zasobem nieruchomości ustala się:
- utrzymywanie zasobu niezbędnego do realizacji celów publicznych i zadań własnych gminy, z uwzględnieniem długoterminowych programów społecznych, inwestycyjnych, przekształceń i rewitalizacji
 - zbywanie, nabywanie, zamianę i scalanie gruntów na cele publiczne, określone w Studium lub dokumentach planistycznych sporządzanych na jego podstawie
 - zbywanie nieruchomości gminnych na podstawie dyspozycji w Studium lub w planach miejscowych w oparciu o ocenę na podstawie następujących kryteriów:
 - a. rola nieruchomości w realizacji programów gminnych, w tym rewitalizacji i rozwoju mieszkalnictwa
 - b. lokalizacja w obszarze zwartej zabudowy lub na jej styku z zachowaniem dostępności infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, również realizowanej na podstawie przepisów odrębnych
 - c. poza obszarem zwartej zabudowy – zbywanie tylko terenów uzbrojonych, mających dostęp do infrastruktury komunikacyjnej i sanitarnej; nieruchomości nie posiadające tych atrybutów będą stanowić długoterminowe rezerwy inwestycyjne.
 - nadawanie priorytetu w zbywaniu, nabywaniu, zamianie nieruchomości, jeśli służy to rozwiązaniu problemów społecznych (np. w związku z przebiegiem procesów demograficznych i migracyjnych), wsparciu rozwoju gospodarczego miasta (np.: umożliwiających osiedlenie spółek technologicznych) lub uzupełnieniu obszaru zwartej zabudowy.

Rozdział IV – KIERUNKI ROZWOJU SPOŁECZNEGO SZCZECINA

1. Opieka nad dziećmi i edukacja

1. Utrzymuje się istniejące obiekty i rezerwy terenowe z przeznaczeniem na szerokie spektrum usług społecznych, wskazane w Studium, zakładając dużą elastyczność polityki lokalizacyjnej uwzględniającej przestrzenną i strukturalną zmienność zapotrzebowania na usługi edukacyjne jako pochodną migracji i zmian struktury demograficznej oraz zidentyfikowane potrzeby obszaru funkcjonalnego.
2. Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta dla infrastruktury oświatowej obejmują:
- utrzymanie przedszkoli, szkół podstawowych, szkół ponadpodstawowych, szkół i ośrodków specjalnych w dotychczasowych lokalizacjach z uwzględnieniem budowy nowych obiektów, likwidacji, adaptacji obiektów o innym użytkowaniu lub przekształceń istniejących budynków i ich przeznaczenia na cele oświatowe, a w przypadku braku takich potrzeb - przekazania na inne cele społecznie użyteczne; nowe obiekty realizowane mogą być jako wolnostojące lub wbudowane, z wydzielonym terenem rekreacyjnym oraz jako obiekty połączone ze sobą na wspólnej działce; forma zabudowy powinna być dostosowana do formuły przestrzennej, obowiązującej na danym obszarze oraz wymogów w zakresie formy integracyjnej w edukacji publicznej
 - zapewnienie warunków i rezerw terenowych dla funkcjonowania sieci przedszkoli i szkół podstawowych, gwarantującej ich dostępność pieszą oraz powiązanie z terenami usług, głównie na terenach nowych, dużych zespołów mieszkaniowych, gdzie występują braki w ofercie edukacyjnej
 - kontynuowanie procesów przekształceń lub wymiany wyeksploatowanych technicznie obiektów edukacyjnych na odpowiadające nowoczesnym standardom, z możliwością kształtowania programu użytkowego (usługi społeczne) uwzględniającego prognozy demograficzne dla osiedla

- restrukturyzację i rozbudowę infrastruktury sieciowej (cyfrowej) w celu możliwości podjęcia zdalnej edukacji, zwiększenia umiejętności cyfrowych społeczeństwa, umożliwienia ustawicznego kształcenia
 - analizowanie tendencji demograficznych w poszczególnych dzielnicach i osiedlach oraz obserwowanie tendencji naboru dzieci i młodzieży do poszczególnych typów szkół i reagowanie na zmiany w otoczeniu skutkujące wydłużeniem czasu pracy szkół lub ich przepełnieniem
 - działania w kierunku wyprowadzania oddziałów przedszkolnych dla 3- i 4-latków ze szkół podstawowych.
3. Utrzymuje się zapewnienie sieciowego funkcjonowania systemu oświaty w sposób minimalizujący koszty społeczne oraz zbędne koszty ponoszone przez gminę.
 4. Spadkowy charakter trendu i wyprzedzająca informacja o liczbie urodzeń powinny determinować politykę oświatową (szacowanie liczby miejsc w szkołach, lokalizację i liczbę szkół). Konieczne jest stworzenie warunków do asymilacji ludności napływowej i ich dzieci, w tym obcokrajowców, pełnego uczestnictwa w kształceniu i życiu społecznym.
 5. Liczba miejsc w przedszkolach i żłobkach publicznych powinna być monitorowana według wskaźnika liczby urodzeń i konfrontowana z potrzebami, pozostawiając margines dla działalności komercyjnej w celu zachowania elastyczności dostępu do usług.
 6. Zakłada się swobodną lokalizację żłobków z uwzględnieniem dogodnej obsługi komunikacyjnej i sąsiedztwa terenów rekreacyjnych, z preferencją lokalizacji przy miejscach zamieszkania. Opieka nad najmłodszymi dziećmi w żłobkach powinna być skoordynowana i komplementarna z niezinstytucjonalizowaną opieką, realizowaną w ramach usług niepublicznych.
 7. Planuje się objęcie zróżnicowanymi formami opieki większość dzieci w grupie wiekowej do 3 lat.
 8. Planuje się objęcie edukacją przedszkolną większości dzieci w grupie wiekowej 3-5 lat.
 9. Utrzymuje się obiekty placówek specjalistycznych i rezerwy na funkcję kształcenia specjalnego przedszkolnego i szkolnego dla realizacji potrzeb obszaru funkcjonalnego w tym zakresie.
 10. Sieć szkół podstawowych zapewnia realizację obowiązku szkolnego mieszkańcom miasta. Malejąca liczba uczniów będzie pozwalała na rozrzedzenie oddziałów szkolnych, podniesienie standardu edukacji i wytypowanie placówek do modernizacji, rozbudowy, wygaszania lub adaptacji na inne cele publiczne i społeczne.
 11. Dopuszcza się przekształcenie niewykorzystywanych obiektów szkolnych na inne funkcje społeczne w związku ze spadkiem populacji w grupie licealnej. Istniejąca w mieście liczba liceów ogólnokształcących jest wystarczająca dla zapewnienia docelowo odpowiednich warunków kształcenia absolwentom szkół podstawowych. Lokalizacja szkół ponadpodstawowych ma charakter swobodny i wymaga jedynie zapewnienia odpowiedniego terenu dla urządzeń sportowych i rekreacyjnych oraz dostępności w zakresie transportu zbiorowego.
 12. Utrzymuje się obiekty internatów oraz dopuszcza ich przekształcenia na inne funkcje społeczne zgodnie z potrzebami.
 13. Planuje się wspieranie i rozwój szkolnictwa branżowego, w tym stworzenia możliwości kształcenia w miejscu pracy. Konieczne jest przygotowanie oferty kształcenia branżowego, z naciskiem na branże o szczególnym znaczeniu dla rozwoju województwa, odpowiadającej na zmieniające się potrzeby rynku.
 14. Utrzymuje i zwiększa się ofertę edukacji pozaszkolnej oraz promuje się tworzenie struktur wielozadaniowych instytucji (akademickich, społecznych, kultury) na potrzeby edukacji ustawicznej i edukacji na rzecz rozwoju przemysłów kultury i kreatywnych.

2. Rozwój ośrodka akademickiego

1. Wspiera się utrzymanie roli miastotwórczej i metropolitalnej szkół wyższych.
2. Zachowuje się zróżnicowanie rozkładu przestrzennego szkół wyższych: skoncentrowane, rozproszone lub mieszane - w dostosowaniu do potrzeb uczelni, na podstawie składanych przez nie wniosków do planów miejscowych, dla terenów we władaniu zainteresowanych instytucji.
3. Uwzględnia się potrzebę konsolidacji uczelni w formule np. „miasteczka akademickiego”, przy zachowaniu tradycyjnych lokalizacji oraz przemieszania funkcji akademickich z innymi funkcjami miejskimi. Racjonalne, uzasadnione potrzebami uczelni rozproszenie „siedlisk akademickich” na terenie Szczecina będzie wykorzystywane jako narzędzie stymulujące pozytywne zjawiska w polityce społecznej miasta i w funkcjonowaniu przestrzeni publicznych. Wskazane jest wprowadzanie funkcji naukowo-edukacyjnej w budynkach likwidowanych instytucji i relokację niepublicznych jednostek dydaktycznych, zajmujących

obiekty mieszkalne i nieprzystosowane. Likwidowane lokalizacje funkcji akademickich będą podlegać przekształceniom na inne funkcje miejskie, usługowe lub mieszkalnictwo.

4. Kształtowanie Szczecina jako ośrodka naukowego realizowane będzie poprzez:
- kontynuację wielokierunkowego rozwoju, wspieranie wprowadzania innowacyjnych i konkurencyjnych kierunków i specjalizacji naukowych, wspomaganie tworzenia nowych uczelni poprzez wskazywanie potencjalnych lokalizacji
 - wspieranie zasobami gminy nowych inwestycji łączących sfery naukowo-dydaktyczną i gospodarczą
 - utrwalenie lokalizacji siedzib władz szczecińskich uczelni w centrotwórczych, reprezentacyjnych przestrzeniach miasta, o najlepszej dostępności w zakresie transportu zbiorowego
 - wzmacnianie więzi interdyscyplinarnych w sferze edukacji, nauki i gospodarki, w obszarze wspólnoty metropolitalnej - uzupełnienie struktur związanych z nauką i szkolnictwem wyższym o elementy naukowo-produkcyjne (budowa zespołów parków naukowo-technologicznych) i ukierunkowane branżowe instytuty naukowo-badawcze
 - zintegrowanie działań inwestycyjnych i restrukturyzacyjnych uczelni z programami rewitalizacji
 - wzmocnienie kulturotwórczych struktur środowiska akademickiego tak, aby stanowiły trwałe i znaczący element przestrzeni kulturowej miasta, w szczególności współtworzyły „Dzielnice kultury”
 - wspieranie współpracy uczelni z instytucjami społecznymi, kulturalnymi, politycznymi i gospodarczymi w rozwijaniu uzdolnień już na poziomie edukacji oraz przygotowania do kształcenia ustawicznego
 - komercjalizację działalności naukowej oraz lokalnych osiągnięć naukowych, tworzenie programów wspomagających i warunków dla podwyższania kwalifikacji lokalnej kadry naukowej
 - stworzenie podstaw dla funkcjonowania środowiska start-up’-owego
 - rozwój inteligentnych specjalizacji województwa zachodniopomorskiego
 - rozwój kompetencji cyfrowych i informatycznych jako kluczowych kompetencji przyszłości
 - wzmacnianie akademickich struktur sportowych w istniejących lokalizacjach
 - wspomaganie w podnoszeniu jakości i restrukturyzacji bazy mieszkalno-usługowej dla studentów i nauczycieli akademickich
 - wsparcie studentów, w tym zagranicznych, w procesie adaptacji i odbywania studiów oraz w okresie absolwenckim w celu budowania pokolenia kadry intelektualnej miasta.

3. Zdrowie mieszkańców i opieka społeczna

1. Utrzymuje się istniejące obiekty i rezerwy terenowe z przeznaczeniem na usługi ochrony zdrowia obejmujące zarówno leczenie publiczne i komercyjne, posiadające swobodną lokalizację, wskazane w Studium, zakładając dużą elastyczność polityki lokalizacyjnej uwzględniającą przestrzenną i strukturalną zmienność zapotrzebowania na usługi społeczne obszaru funkcjonalnego i regionu.
2. W podstawowej opiece zdrowotnej wiodącą rolę winny odgrywać gabinety lekarzy pierwszego kontaktu oraz dostęp do profilaktyki. Należy dążyć do zapewnienia optymalnej dostępności w obszarach mieszkaniowych, jeden gabinet lekarza rodzinnego powinien obsługiwać 2,5 tys. mieszkańców ($\pm 10\%$), a jeden gabinet lekarza pediatry 1,2 tys. mieszkańców ($\pm 10\%$). Gabinety lekarzy pierwszego kontaktu należy lokalizować w strukturach mieszkaniowych jedno- i wielorodzinnych, preferowane lokalizacje wskazuje się w lokalnych centrach usługowych.
3. Gabinety specjalistyczne i diagnostyczno-zabiegowe powinny być lokalizowane przy jednostkach leczenia zamkniętego oraz jako odrębne jednostki publiczne i niepubliczne.
4. W zakresie szpitalnictwa wspiera się wykorzystywanie i rozwój wszystkich szpitali na terenie metropolii, o swobodnym dostępie pacjentów całego regionu i z zagranicy oraz dążenie do:
 - a. utrzymania profilu ogólnego większości istniejących jednostek szpitalnych nieakademickich
 - b. osiągnięcia wskaźników: 10 łóżek na 1000 mieszkańców miasta i 1 łóżko na 1000 mieszkańców regionu
 - c. powiększenia przestrzeni pacjenta w istniejących obiektach opieki zdrowotnej (obecne przestrzenie charakteryzuje duże zagęszczenie).
5. Planuje się wzrost usług medycznych dla osób starszych i przewlekle chorych oraz osób ze szczególnymi potrzebami w powiązaniu z przyszpitalnymi przychodniami specjalistycznymi, pomocą doraźną, oddziałami opieki długoterminowej i paliatywnej, a także wydzielonymi placówkami opieki społecznej.
6. Kontynuuje się tworzenie obiektów dziennego pobytu i centrów aktywności lokalnej dla osób w wieku poprodukcyjnym. Docelowo przewiduje się powstanie takich jednostek w każdym osiedlu.
7. W sferze ochrony zdrowia planuje się i wspiera działania:

- budowę stacji pogotowia ratunkowego przy ul. Kazimierza Twardowskiego (relokację stacji z al. Wojska Polskiego)
 - podniesienie dostępności usług medycznych, w szczególności profilaktyki
 - adaptację struktury usług opieki zdrowotnej do zmian demograficznych oraz migracji i wynikających z nich potrzeb m.in.: geriatry, rozwoju ośrodków lokalnych całodobowej i dziennej opieki osób starszych, programów wsparcia dziennego osób starszych, w tym wsparcia społecznego i sąsiedzkiego
 - zwiększenie bazy i dostępności usług opieki długoterminowej, paliatywnej, geriatrycznej, rehabilitacyjnej i psychiatrycznej
 - wzmocnienie bazy leczenia onkologicznego
 - stworzenie pełnej sieci szpitalnych oddziałów ratunkowych
 - restrukturyzację i rozbudowę infrastruktury sieciowej (cyfrowej) w celu upowszechniania i wykorzystania technologii informacyjnych i telekomunikacyjnych do świadczenia usług medycznych i opiekuńczych.
8. Planuje się uelastyczenie struktur opieki społecznej i włączenie do wspólnot sieci społecznych m.in. pomocy sąsiedzkiej, organizacji pozarządowych.
 9. Planuje się rozwój psychiatryi środowiskowej oraz profilaktyki i terapii uzależnień, poprzez tworzenie pośrednich form opieki stacjonarnej i ośrodków terapii w strukturach mieszkaniowych, wskazanych w centrach osiedlowych jako funkcję usług opieki społecznej.
 10. Placówki opieki społecznej oraz centra aktywności lokalnej będą stanowić integralną część programów rewitalizacji.
 11. Ogranicza się koncentrację mieszkań socjalnych w strukturach miejskich. Zaleca się przeznaczanie na cele socjalne puli mieszkań (nowo budowanych lub adaptowanych) w zespołach zabudowy wielorodzinnej.
 12. Utrzymuje się istniejącą i planuje się uzupełnienie według potrzeb infrastruktury noclegowej dla osób bezdomnych (do przebywania w dzień i schronienia w stanach zagrożeń lub stanach nadzwyczajnych).
 13. Kontynuuje się przekształcenia przestrzeni wspólnych i ich dostosowanie dla osób ze szczególnymi potrzebami.

4. Wspólnota sieci społecznych, spójność społeczna

Kontynuuje się wzmacnianie kapitału społecznego, demokratyzację życia społecznego, poprawę relacji społecznych, a w celu pobudzenia aktywności i świadomości społecznej przewidywane są następujące działania:

- utrzymanie istniejących i wykształcanie nowych przestrzeni wspólnych i publicznych jako przestrzeni integracji społecznej i inicjatyw społecznych
- dalsza likwidacja barier architektonicznych i dostosowanie przestrzeni wspólnych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, podnoszenie bezpieczeństwa w przestrzeni komunikacyjnej miasta z preferencją pieszych i rowerzystów
- utrzymanie i rozwój oraz tworzenie nowych lokalnych centrów usługowych i centrów aktywności lokalnej
- utrzymanie lokalizacji, rozwój i wsparcie dla organizacji pozarządowych i innych podmiotów wzmacniających wspólnoty społeczne, sektor ekonomii społecznej i realizujących zadania publiczne w strefie pożytku publicznego
- wprowadzanie do planów miejscowych i realizacja potrzeb osiedlowych, dzielnicowych, ogólnomiejskich zgłoszonych przez mieszkańców w ramach dialogu obywatelskiego np. SBO
- zdefiniowanie w kontynuowanych procesach rewitalizacji lokalnych wartości społeczno-przestrzennych oraz działań utrwalających unikalny wizerunek i różnorodność fizjonomiczną miasta
- restrukturyzacja i rozbudowa infrastruktury sieciowej (cyfrowej)
- przeciwdziałanie ubóstwu energetycznemu
- zwiększanie udziału rad osiedli, spółdzielni mieszkaniowych i wspólnot mieszkaniowych w procesach rozwojowych miasta
- wykształcenie przestrzeni i obiektów wspierających integrację społeczno-gospodarczą ludności napływowej, w tym z zagranicy
- kontynuowanie dobrej praktyki uspołeczniania informacji, organizowania dyskusji społecznych o planowanych przedsięwzięciach inwestycyjnych, stanowiących zadania własne gminy oraz o innych inwestycjach istotnych dla interesu publicznego, wykorzystywanie procesu prototypowania w wielu dziedzinach zarządzania przestrzenią i miastem.

5. Bezpieczeństwo publiczne, administracja publiczna (sądownictwo, służby więzienne, policja, wojsko)

5.1. Bezpieczeństwo publiczne - integracja zarządzania w aglomeracji

1. Bezpieczeństwo szczecinianom zapewniają zintegrowane działania powołanych do tego państwowych i ochotniczych służb ratowniczych, Straży Miejskiej, Straży Granicznej oraz wyspecjalizowanych organizacji pozarządowych. Główną rolą organów samorządu lokalnego są działania inspirujące, koordynujące i wspierające.
2. Działania planistyczne i organizacyjne, zwłaszcza dotyczące infrastruktury i lokalizacji jednostek, będą ukierunkowane na zwiększenie dostępności służb oraz zapewnienie bezpieczeństwa użytkownika przestrzeni miasta (warunków użytkowania, ewakuacji, dojazdu służb, itp.).
3. Uwzględnia się podstawowe wymogi ochrony przed zagrożeniami o charakterze naturalnym oraz związane z działalnością człowieka, ograniczając lub wykluczając prawo zabudowy terenów, na których występuje zjawisko masowych ruchów ziemi lub podwyższone ryzyko wystąpienia powodzi. Uwzględnia się wpływ działalności gospodarczej na funkcje chronione, ryzyko wystąpienia poważnej awarii przemysłowej lub katastrofy w transporcie np.: materiałów niebezpiecznych.
4. Kontynuuje się współpracę i integrowanie samorządów w SOM w zakresie poprawy bezpieczeństwa i przeciwdziałania zagrożeniom m.in.: poprzez prawidłowe gospodarowanie wodami opadowymi (w tym w zlewni rzeki Bukowa), zmniejszanie skutków powodzi i suszy, rozwój zielono-błękitnej infrastruktury (politykę przestrzenną w zakresie rozwoju zabudowy), wspieranie służb we wdrażaniu systemów monitoringu zagrożeń i systemu wczesnego ostrzegania przed zagrożeniami (z wykorzystaniem miejskich systemów monitoringu, systemów zbierania danych itp.), usuwanie skutków awarii i zagrożeń środowiska na obszarach chronionych i obiektach gospodarki wodnej, morskich wodach wewnętrznych i pozostałych akwenach, zaopatrzenie ludności w wodę pitną (strefy ochronne ujęć wody), zwiększanie retencji w ekosystemach (np. w ramach planu urządzania lasów), bezpieczeństwa energetycznego (pierścieniowe zasilanie miasta, wspieranie inwestycji w OZE i in.), bezpieczeństwa infrastrukturalnego (rozwój sieci infrastruktury technicznej, poprawa dostępności komunikacyjnej) itp.

5.2. Bezpieczeństwo, monitorowanie zagrożeń, usługi cyfrowe

1. Uwzględnia się potrzeby lokalizacyjne służb państwowych przewidując na ten cel rezerwy terenowe zgodnie z wnioskami (dopuszczenia lokalizacyjne uwzględnione zostały w kartach jednostek planistycznych). Za zgodne ze Studium uznaje się nowe wskazania lokalizacyjne dla jednostek służb ratowniczych i innych służb państwowych, działających na podstawie przepisów odrębnych. Przewiduje się między innymi:
 - wsparcie integrowania służb ratowniczych i rozwój systemów ratownictwa (policja, straż pożarna, ratownictwo medyczne) w celu zapewnienia pełnej obsługi miasta, skrócenia czasu dojazdu i reakcji (wskazywanie najskuteczniejszej lokalizacji jednostek i parametrów zabudowy)
 - tworzenie baz danych, rozwój monitoringu, systemów prognozowania i wczesnego ostrzegania społeczeństwa przed stanami nadzwyczajnymi i zagrożeniami (np. w oparciu o ewidencje gminne) i innymi związanymi ze zmianami klimatu
 - rozbudowę systemów społecznego monitoringu, systemu wsparcia i wymiany informacji (w tym o nowe funkcjonalności np. aplikacja ALERT).
2. Utrzymuje się lokalizację Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego w budynkach Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej przy ul. Grodzkiej, z dopuszczeniem jej relokacji.
3. Utrzymuje się lokalizacje stacji pogotowia ratunkowego przy ulicach: Duńskiej i Gryfińskiej oraz al. Wojska Polskiego (do czasu relokacji do nowej siedziby przy ul. Kazimierza Twardowskiego).
4. Utrzymuje się lokalizacje obecnych oddziałów zakładowych oraz oddziały miejskiej i ochotniczej straży pożarnej. Dostosowując do potrzeb wynikających ze zmian w zagospodarowaniu lub w związku z rozwojem działalności gospodarczej dopuszcza się relokacje tych jednostek.
5. Dopuszcza się wariantowo lokalizacje Centralnej Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej, w szczególności w rejonach ulic: Bohaterów Warszawy, Ku Słońcu, o. Augustyna Kordeckiego, 26 kwietnia.
6. Wskazuje się nową lokalizację dla straży pożarnej (JRG5) przy ulicach Polickiej i Bajecznej, do czasu relokacji utrzymuje się dotychczasową jej lokalizację.
7. Utrzymuje się lokalizacje lądowisk dla lotniczego pogotowia ratunkowego przy szpitalach przy ul. Unii Lubelskiej oraz w Zdunowie, dopuszcza się budowę lądowisk przy pozostałych szpitalach i obiektach użyteczności publicznej, również jako budowane na dachach obiektów kubaturowych.

8. Utrzyma się Centrum Bezpieczeństwa na Wodzie na Odrze Zachodniej na wyspie Bielawa.
9. Utrzyma się bazę WOPR przy Kanale Zielonym, z możliwością rozbudowy lub relokacji.
10. Kontynuuje się restrukturyzację i rozbudowę infrastruktury sieciowej (cyfrowej) służącej zwiększeniu dostępności usług publicznych i bezpieczeństwa mieszkańców. Planuje się:
 - wykorzystanie systemów informacyjnych monitorowania skutków miejskiej wyspy ciepła do prowadzenia polityki klimatycznej i włączenie mieszkańców w zwiększanie zasobu zielonej infrastruktury
 - budowę „Portalu mieszkańca”, skupiającego informacje o usługach świadczonych przez miasto
 - rozwijanie usług dostępnych w ramach miejskiego geoportalu, służącego udostępnianiu mieszkańcom miasta informacji przestrzennych wraz z danymi opisowymi.

5.3. Obrona cywilna

1. Wskazuje się w planach miejscowych lokalizację obiektów obrony cywilnej na podstawie przepisów odrębnych. Do czasu wygaśnięcia zapotrzebowania utrzymuje się studnie awaryjne, ujęcia głębinowe - komunalne i zakładowe oraz zbiorniki rezerwy wody gaśniczej itp.
2. Dopuszcza się likwidację obiektów obrony cywilnej z czasów II wojny światowej, niespełniających współczesnych warunków technicznych i lokalizacyjnych lub kolidujących z planowaną inwestycją, po wcześniejszym wykreśleniu z ewidencji budowli ochronnych.

5.4. Administracja publiczna, sądownictwo, służby więzienne, policja, wojsko

1. Planuje się działania inwestycyjne związane z usprawnieniem funkcjonowania organów administracji i instytucji publicznych oraz zapewnieniem ich dostępności dla ogółu społeczeństwa, poprzez:
 - uzupełnienie przestrzennej struktury administracji publicznej oraz zmodernizowanie istniejących placówek (m.in. zapewnienie dostępu dla osób ze szczególnymi potrzebami, usprawnienie elektronicznej obsługi interesantów)
 - wskazanie lokalizacji dla nowych lub rozbudowujących się instytucji publicznych, które użytkują struktury przypadkowe (zabudowa gospodarcza, budynki mieszkalne, budynki o innym pierwotnym przeznaczeniu) w obszarach centrum, na terenach Międzyodrza i Starego Miasta.
2. Zaleca się lokalizację nowej siedziby Aresztu Śledczego na terenach powojkowych w celu zwolnienia zajętych fragmentów ulic Kaszubskiej i Tadeusza Czackiego.
3. Podtrzymuje się priorytet dla rozwoju Wielonarodowego Korpusu Północno-Wschodniego NATO.
4. Na terenach powojkowych umożliwia się rozbudowę struktur mieszkalno-usługowych, w tym obiektów edukacji i ochrony zdrowia.
5. Za zgodne ze Studium uznaje się wskazanie nowych lokalizacji dla jednostek administracji publicznej, relokację istniejących, z preferencją wykorzystania uwalnianych lokalizacji na cele publiczne, szczególnie w obszarze śródmiejskim.

6. Kultura

1. Utrzyma i wzmacnia się rolę Szczecina jako ośrodka kulturalnego o znaczeniu ponadlokalnym. Wyznaczone w Studium kierunki ochrony dziedzictwa kulturowego, w tym krajobrazu kulturowego i zabytków, utrwala i kształtują kulturowy wizerunek miasta.
2. Kontynuuje się upowszechnianie wizerunku Szczecina jako przygranicznego miasta portowego o tradycjach hanzeatyckich.
3. Planuje się zwiększenie potencjału kultury, środowisk twórczych i zawodowych, organizacji pozarządowych oraz wykształcenie trwałej synergii kultury z gospodarką jako ekonomicznej dźwigni rozwoju miasta i obszaru funkcjonalnego oraz wyznacznika konkurencyjności ośrodka poprzez:
 - rozwój innowacji, przemysłów kultury i kreatywnych
 - włączanie lokalnych twórców, środowisk akademickich i organizacji pozarządowych w proces rewitalizacji obszarów zdegradowanych w mieście i wymagających interwencji (OSI)
 - ochronę i wsparcie istniejących placówek, unikalnych usług kultury i rzemiosła
 - utrzymanie rezerw na nowe usługi wielozadaniowe z zakresu pożytku publicznego, podążając za potrzebami wynikającymi ze zmian demograficznych, migracji ludności, zmian cywilizacyjnych
 - wykształcenie strefy kultury o znaczeniu ponadlokalnym - „Dzielnica kultury” jako atrakcyjna oferta spędzania wolnego czasu, cel turystyki kulturalnej dla zróżnicowanych odbiorców

- wykształcenie obiektów wielofunkcyjnych w ramach lokalnych centrów usługowych osiedli, w tym usług kultury i innowacji społeczno-kulturalnych (domy kultury, centra lokalnej aktywności, „uniwersytety trzeciego wieku”, pracownie artystyczne i hobbystyczne przy szkołach, placówki edukacji pozaszkolnej, pracownie rzemieślnicze, galerie, klubokawiarnie, kluboksięgarnie, kluby dyskusyjne, księgarnie autorskie, świetlice publiczne, mediateki, biblioteki), wspierających kulturę społeczną wspólnot, w tym kulturę dialogu z samorządem, kulturę współdzielenia
 - wzmacnianie uczestnictwa instytucji kultury w przestrzeniach publicznych miasta
 - wsparcie edukacji artystycznej i rzemieślniczej (szkoły artystyczne, rzemieślnicze)
 - wsparcie powstawania scen prywatnych w rozproszonych lokalizacjach
 - adaptację przestrzeni publicznych do potrzeb aktywności społecznych i kulturalnych (poprawa dostępności pieszej, rowerowej i transportem publicznym, wielofunkcyjna infrastruktura inżynierska, mała architektura, działania polegające na tymczasowym zamykaniu terenu dla ruchu samochodowego i udostępnianiu podmiotom animującym projekty społeczne i kulturalne)
 - integrację społeczno-kulturalną mieszkańców, w tym ludności napływowej
 - aktywne współtworzenie wspólnoty geokulturowej pogranicza polsko-niemieckiego i w Regionie Morza Bałtyckiego.
4. Kontynuuje się wykształcanie „Dzielnicy kultury” - na obszarze Starego Miasta, Wyspie Łasztownia, Wyspie Grodzkiej i w rejonie zabudowy ulicy Kolumba z Wyspą Jaskółczą i Wyspą Przymoście planuje się miejską przestrzeń kulturotwórczą i dalszą koncentrację obiektów kultury i innowacji o zróżnicowanej ofercie. Ustala się kierunki rozwoju „Dzielnicy kultury”:
- likwidacja rozwiązań prowizorycznych i budowę nowych lub przebudowę obiektów nieposiadających odpowiednich warunków do realizacji wyznaczonych misji i zadań
 - dalsze kształtowanie struktury wielopłacowej Starego Miasta i Łasztowni oraz bulwarów z wielofunkcyjnym wyposażeniem infrastrukturalnym, z wyeksponowaniem funkcji społeczno-kulturalnych
 - utrwalenie i wsparcie koncentracji obiektów Akademii Sztuki na terenie Starego Miasta i Centrum, poprawa warunków działania szkół muzycznych i liceum plastycznego ze wsparciem ich obecności artystycznej w przestrzeniach publicznych
 - inicjowanie na terenie Starego Miasta usług kulturalno-rozrywkowych i unikalnych o charakterze kameralnym dostosowanym do struktury staromiejskiej, wypełniających w szczególności partery zabudowy
 - wykształcenie na terenie Łasztowni centrum kulturalno-rozrywkowego z obiektami użyteczności publicznej m.in.: Teatr Współczesny, Morskie Centrum Nauki, Centrum Kongresowo-Wystawiennicze.
5. Wspiera się włączanie lokalnych twórców, rzemieślników i organizacji pozarządowych w proces rewitalizacji i renowacji obszarów zdegradowanych w mieście i wymagających interwencji poprzez umożliwienie w zasobach gminy powstawania pracowni artystycznych, rzemieślniczych, usług unikalnych, galerii, warsztatów edukacyjnych, działań artystycznych w przestrzeni miejskiej w obszarze Starego Miasta i Śródmieścia, szczególnie w obiektach stanowiących dobro kultury współczesnej i strukturach zabytkowych: na poddaszach kamienic, w oficynach, w adaptowanych zabytkowych obiektach mieszkalnych, usługowych, poprodukcyjnych, powojennych, pokolejowych.
6. Utrzymuje się i kontynuuje rozbudowę sieci placówek kultury o znaczeniu ponadlokalnym, którą tworzą renomowane obiekty: Filharmonia, Muzeum Narodowe z oddziałami, w tym Centrum Dialogu Przełomy, Muzeum Historii Szczecina, Muzeum Techniki i Komunikacji, Teatr Współczesny, Teatr Polski, Teatr Kana, Teatr Lalek Pleciuga, Trafostacja Sztuki, Willa Lentza, Morskie Centrum Nauki wraz z ofertą pozostałych instytucji kulturalno-rozrywkowych miasta.
7. Planuje się inwestycje w dziedzinie kultury:
- budowę nowej siedziby Teatru Współczesnego w preferowanej lokalizacji na Łasztowni, powstanie sceny muzyczno-rewiowej i nowej siedziby opery
 - rozbudowę gmachów Muzeum Narodowego przy Wałach Chrobrego i przy ul. Staromłyńskiej
 - budowę Muzeum Szczecina (obecna siedziba Muzeum Historii Szczecina w ratuszu staromiejskim ogranicza możliwości rozwoju placówki)
 - rozbudowę Muzeum Techniki i Komunikacji (w trakcie)
 - rozbudowę Miejskiej Galerii Sztuki Współczesnej (Trafostacja Sztuki) przy ul. Świętego Ducha
 - rozbudowę Teatru Letniego (w trakcie)
 - budowę siedziby Muzeum Diecezjalnego przy placu św. Jakuba

- budowę placówek związanych z ekspozycją wewnątrz mieszczkańskich, wielokulturową tradycją miasta, ekspozycją zabytków techniki, sztuki i nauki realizowaną przez różne podmioty
 - budowę Mediateki na Prawobrzeżu
 - budowę lub adaptację istniejących obiektów na osiedlowe domy kultury, szczególnie w osiedlach: Warszewo oraz Słoneczne, Bukowe-Kłęskowo.
8. Planuje się restrukturyzację istniejącej sieci Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie w nowoczesną, multimedialną formułę, z uwzględnieniem utrzymania istniejących lokalizacji, nowych siedzib biblioteki (w rejonie ulic: Marii Dąbrowskiej i Jarosława Iwaszkiewicza na os. Majowym) i relokacji filii do lokali o większej powierzchni i potencjale użytkowym.

7. Rekreacja i sport

1. Kierunki rozwoju przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowej w mieście obejmują:
 - rozwijanie projektów integrujących turystykę, sport i rekreację (z uwzględnieniem obszaru funkcjonalnego) m.in. integracja turystyki rowerowej i wodnej
 - ograniczanie antropopresji na tereny chronione poprzez rozwój infrastruktury kierunkującej ruch turystyczny na akwenach i terenach zieleni miasta
 - podnoszenie atrakcyjności obszarów i kompleksów turystyczno-wypoczynkowych, rozwój i modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjnej
 - dalszą budowę infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i turystyki ekologicznej na obszarze jeziora Dąbie i Międzyodrza z kanałami i wyspami, w tym kontynuację Programu *Mare Dambiensis*, zagospodarowanie jeziora Głębokie, jeziora Szmaragdowego.
2. Utrzymuje się użytkowanie istniejących terenów i urządzeń sportowych, pozyskiwanie nowych terenów i rozbudowę bazy dla rozwoju kultury fizycznej codziennej, wyczynowej, zorganizowanej i indywidualnej.
3. Utrzymuje się obiekty sportowo-rekreacyjne wraz z ich zhierarchizowaną siecią oraz planuje się jej dalszą rozbudowę:
 - poziom metropolitalny (regionalny) i ogólnomiejski - obiekty wielozadaniowe, wieloprzestrzenne, dla sportu wyczynowego i widowisk sportowych, obsługujące miasto i region:
 - a. wielofunkcyjna hala widowiskowo-sportowa *Netto Arena* przy ul. Władysława Szafera
 - b. kompleks basenów sportowych *Floating Arena* (planowana modernizacja)
 - c. stadion miejski z centrum szkolenia dzieci i młodzieży im. Floriana Krygiera (w budowie)
 - d. miejski stadion lekkoatletyczny przy ul. Litewskiej (planowana przebudowa)
 - e. wodny park edukacyjny *Fabryka Wody* (w budowie)
 - f. Zespół Obiektów Sportowych Tor Kolarski im. Zbysława Zająca przy al. Wojska Polskiego (planowana modernizacja)
 - g. korty tenisowe przy al. Wojska Polskiego (planowana rozbudowa i modernizacja)
 - h. parki leśne i lasy stanowiące naturalną infrastrukturę dla organizacji ogólnopolskich i międzynarodowych plenerowych imprez sportowych
 - i. rzeka Odra i jezioro Dąbie wraz z miejscami postojowymi i marinami stanowiące naturalną infrastrukturę dla organizacji ogólnopolskich i międzynarodowych imprez żeglarskich i kajakowych
 - poziom dzielnicowy: obiekty klubowe, obiekty i tereny sportów specjalistycznych (stadiony, lodowiska, ośrodki jeździeckie, kąpieliska)
 - poziom osiedlowy: tereny rekreacyjne wyposażone w obiekty i urządzenia sportowe, siłownie plenerowe, ścianki wspinaczkowe, pływalnie, place zabaw, usługi komercyjne typu *fitness*, obiekty przyszkolne.
4. W sieci terenów sportowo-rekreacyjnych uwzględnia się potrzebę tworzenia nowych i rozbudowę istniejących obiektów komercyjnych, klubowych, komunalnych:
 - dyscyplin sportowych wymagających specjalnej infrastruktury i zagospodarowania, m.in.: kryte pływalnie, baseny wioślarskie, sale bokserskie, kręgielnie, całoroczne korty tenisowe, stadiony, boiska, pola golfowe, ośrodki jeździeckie, urządzenia i obiekty sportów wyczynowych i zimowych
 - dyscyplin ekstremalnych, takich jak skateparki, ściany wspinaczkowe, paralotniarstwo, spadochroniarstwo, szybownictwo, *paintball*, tory łucznicze, strzelnice, sportów motocrossowych, tory wyścigów samochodowo-motocyklowych itp.
 - ośrodków sportów zimowych i całorocznych: w okolicy osiedla Osów (szczecińska Gubałówka), w rejonie styku ze Szczecińskim Parkiem Krajobrazowym „Puszcza Bukowa” (Śnieżna Górka).

5. Wskazuje się konieczne działania: podniesienie standardu technicznego i widowiskowego w specjalistycznych obiektach sportowych i na stadionach widowiskowych, zwiększanie dostępności pieszej, rowerowej i w zakresie transportu zbiorowego, zapewnienie zaplecza parkingowego, wzbogacenie programów usług towarzyszących związanych z m.in.: z gastronomią, zakwaterowaniem, organizacją szkoleń i konferencji, rehabilitacją.
6. Wskazuje się turystykę i sporty wodne jako produkt turystyczny Szczecina o znaczeniu dla całego obszaru funkcjonalnego i planuje się:
 - kontynuację realizacji Programu *Mare Dambiensis*
 - budowę i rozbudowę marin, zakątków wodnych (małych miejsc postojowych o określonej infrastrukturze turystycznej, zlokalizowanych w miejscach atrakcyjnych przyrodniczo, dla jachtów, kajaków itp.) oraz miejsc przeznaczonych do wypoczynku na obszarze Międzyodrza, jeziora Dąbie i na rzece Płoni
 - budowę, przebudowę i modernizację nabrzeży miejskich, pomostów służących do obsługi jednostek pływających, z możliwością cumowania sprzętu wodnego oraz jednostek pływających
 - utrzymanie i rozwój szlaków kajakowych, w tym reaktywację szlaku kajakowego na rzece Płoni
 - budowę infrastruktury turystyki ekologicznej z punktami obserwacji fauny i flory na obszarze Międzyodrza
 - rewitalizację terenów nadwodnych w północnych dzielnicach Szczecina (Stołczyn, Skolwin),
 - rozbudowę bazy edukacyjnej popularyzującej żeglarstwo (m.in. rozwój Centrum Żeglarskiego) i sporty wioślarskie
 - uzupełnianie infrastruktury i zagospodarowanie plaż miejskich: „Głębokie”, „Dziewoklicz”, „Dąbskie”, reaktywacja kąpieliska „Mieleńskie”
 - kontynuację budowy tras rowerowych i ich integrację z infrastrukturą sportów wodnych i rekreacji oraz bazą noclegową.
7. Do głównych zadań w zakresie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w obszarze dzielnic należą:
 - budowa nowych basenów sportowych i szkolnych, kąpielisk, modernizacja infrastruktury szkolnej. uzupełnienie braków infrastruktury sportowo-rekreacyjnej zwłaszcza na terenie dzielnic Północ i Prawobrzeże
 - utrzymanie, rozwój i integracja funkcji rekreacyjnych (rekreacja piesza, rowerowa, jeździectwo, rekreacja wodna) na obszarach sąsiadujących z gminami ościennymi i dużymi kompleksami zieleni, takimi jak: Puszcza Wkrzańska w sąsiedztwie Wzgórz Warszawskich, park leśny Arkoński, park leśny Głębokie, park leśny Dąbie, fragmenty Puszczy Bukowej
 - rejony osiedli Kijewo (okolice Jeleniego Stawu), Płonia-Śmierdnica-Jezierzyce, wskazuje się jako tereny rozwoju sportów hipicznych, przy utrzymaniu analogicznej funkcji istniejących już ośrodków jeździeckich i stajni oraz ich połączenie w spójny i możliwie bezkolizyjny system ciągów hipicznych na terenie gminy i gmin ościennych
 - budowa stałych urządzeń rekreacyjnych typu „park rozrywki” i „wesołe miasteczko”.
8. Do podstawowych zadań w zakresie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na poziomie osiedla należą:
 - budowa nowych i modernizacja istniejących szkolnych obiektów i urządzeń sportowych (boiska, sale gimnastyczne, place sportowe) realizujących programy wychowania fizycznego i pozalekcyjne zajęcia sportowe itp.
 - budowa nowych i modernizacja istniejących osiedlowych obiektów sportowych (zespoły boisk do gier, boiska uniwersalne, bieżnie, korty tenisowe, hale sportowe)
 - budowa i modernizacja placów zabaw, urządzeń do gier i innych elementów wyposażenia rekreacyjnego dla wszystkich grup wiekowych
 - lokalizacja usług typu siłownie, spa, kluby *fitness* i inne usługi regeneracji i rehabilitacji w lokalizacjach lokalnych centrów usługowych i parkach.

Rozdział V – ROZWÓJ SYTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY INŻYNIERYJNEJ

1. Zrównoważony rozwój systemów komunikacji

1. Głównym celem zmian w systemie transportowym jest dostosowanie do mobilności jego użytkowników. Z uwagi na wzrastające potrzeby przemieszczania się mieszkańców oraz wzmocnienie komunikacyjnych powiązań metropolitalnych i wewnętrznych Szczecina, system transportowy stanowi jedną z głównych

determinant gospodarczego rozwoju miasta. Proponowane rozwiązania komunikacyjne uwzględniać powinny zasadę minimalizacji negatywnego wpływu transportu na środowisko.

2. W zakresie gospodarki przestrzennej zarządzanie mobilnością realizowane będzie przez działania:
 - eliminowanie ruchu tranzytowego poprzez rozbudowę układów obwodnicowych
 - ograniczanie dostępności samochodowej centralnych obszarów miasta
 - zwiększanie dostępności i jakości transportu zbiorowego
 - poprawę warunków dla ruchu pieszego i rowerowego poprzez niwelowanie barier architektonicznych i przestrzennych oraz realizację nowych połączeń pieszych i rowerowych (rozwój sieci infrastruktury)
 - kontrolę dostępności miejsc postojowych oraz terenochłonności układu drogowego
 - realizację idei miasta krótkich odległości - redukcję popytu na transport poprzez odpowiednią politykę lokalizacyjną i kształtowanie programu usługowego osiedli i dzielnic.

1.1. Układ drogowy

1. Układ uliczny miasta będzie ulegał przekształceniom wynikającym z rozwoju miasta oraz ze zmian zewnętrznego układu drogowego.

Podstawowe powiązania komunikacyjne Szczecina z układem zewnętrznym nadal odbywać się będą poprzez następujące drogi krajowe oraz drogi wojewódzkie:

- autostradę A6, zapewniającą połączenie z europejską siecią drogową w kierunku zachodnim, w powiązaniu z drogami ekspresowymi S3 i S6, obsługujące kierunki Świnoujście (Ystad) i Gdańsk
 - drogę ekspresową S3, obsługującą kierunek południowy do autostrady A2 i A4 i dalej do południowej granicy państwa
 - drogę krajową nr 10 - drogę ekspresową S10, łączącą przejście graniczne w Lubieszynie poprzez centrum miasta dalej w kierunku Bydgoszczy do połączenia z drogą ekspresową S7 w rejonie miejscowości Płońsk
 - drogę krajową nr 13, stanowiącą powiązanie z autostradą A6 oraz z przejściem granicznym Rosówek
 - drogę krajową nr 31 w kierunku Gryfina i dalej w kierunku południowym
 - drogę wojewódzką nr 115 do granicy państwa i w połączeniu z drogą wojewódzką nr 114 do Polic
 - drogę wojewódzką nr 119 stanowiącą powiązanie drogi DK10 z siecią drogową w południowo-wschodniej części województwa.
2. W zewnętrznym układzie drogowym planowane jest Zachodnie Drogowe Obejście Szczecina, wraz z przeprawą w rejonie Polic i połączeniem z drogą ekspresową S3 na wysokości Goleniowa, stanowiące przedłużenie drogi ekspresowej S6. Realizacja obwodnicy wyeliminuje z sieci ulicznej ruch tranzytowy, w tym ruch z przejść granicznych, wpłynie na sposób obsługi miasta, zwłaszcza jego zachodniej i północnej części i na rozkład ruchu na miejskiej sieci ulicznej. Planowana droga ma też znaczenie dla SOM i wpłynie na poprawę warunków ruchu pomiędzy gminami SOM, który obecnie odbywa się z wykorzystaniem sieci ulicznej Szczecina z powodu ograniczonych połączeń międzygminnych.
 3. W obsłudze ruchu aglomeracyjnego (dla obszaru funkcjonalnego) planowane jest również:
 - doprowadzenie wschodniego odcinka drogi krajowej nr 10 od węzła Kijewo do granicy Szczecina (częściowo w nowym przebiegu wraz z nowymi węzłami) do parametrów drogi ekspresowej
 - przesunięcie na północ, w kierunku ul. Waleriana Łukasińskiego, przebiegu drogi krajowej nr 10 w kierunku zachodnim i nawiązanie do zmienionego przebiegu tej drogi na terenie gminy Dobra, z ominięciem miejscowości Mierzyn
 - nowe połączenie w kierunku południowym, łączące rondo Hermana Hakena z autostradą A6, pozwalające na ominięcie miejscowości Przecław, z nowym węzłem w ciągu drogi krajowej nr 13
 - przebudowa węzła Radziszewo na połączeniu drogi krajowej nr 31 z autostradą A6 w związku z realizacją nowego przebiegu DK 31 od granicy Szczecina do obwodnicy Gryfina
 - dodatkowe połączenie drogowe łączące al. Wojska Polskiego z Zachodnim Drogowym Obejściem Szczecina poprzez ul. Kupczyka, z przebiegiem oddalonym od kąpieliska Głębokie.
 4. W podstawowym miejskim układzie drogowym przewiduje się:
 - zakończenie obwodnicy śródmiejskiej w rejonie ulic Krzysztofa Kolumba i Zapadła i połączenie z ul. Floriana Krygiera poprzez ul. Szczawiową, w klasie drogi głównej; rola ul. Floriana Krygiera w powiązaniach pomiędzy lewo- i prawobrzeżną częścią Szczecina uległa zwiększeniu w wyniku budowy węzła Klucz łączącego drogę ekspresową S3 z autostradą A6; istotne znaczenie ma budowa połączenia od strony północnej ul. Floriana Krygiera z autostradą A6 w klasie głównej ruchu przyspieszonego oraz od strony południowej budowa odcinka ul. Floriana Krygiera w kierunku ul. Szczawiowej w klasie ulicy głównej

- połączenie pomiędzy ul. Floriana Krygiera a ul. Gdańską w układzie drogowym Międzyodrza, celem poprawy dostępu drogowego do portu (węzeł na wysokości ul. Stanisława Hryniewieckiego) i powiązania z zewnętrznym układem drogowym
 - przedłużenie ul. Przestrzennej od strony wschodniej (tzw. ul. Nowoprzestrzena) od ul. Emilii Gierczak do ronda Gryfa, istotnej dla obsługi ruchu w kierunku Świnoujścia i Gdańska, połączonej poprzez ul. Irydową z autostradą A6 w węźle Szczecin Dąbie
 - uzupełnienia i przekształcenia sieci ulicznej północnej części miasta, m.in. ulic: Nad Odrą, Światowida, Dębogórskiej, Ludowej, umożliwiające rozwój terenów wzdłuż Odry Zachodniej, oraz kontynuacja budowy tzw. Trasy Północnej do ul. Szosa Polska
 - w zachodniej części miasta realizację połączenia ul. Władysława Szafera z ul. gen. Stanisława Sosabowskiego (dokończenie trasy na kierunku północ-południe od al. Wojska Polskiego do ul. Południowej); realizacja odcinka od ul. Władysława Szafera do ul. gen. Stanisława Sosabowskiego, która poprawi obsługę okolicznych osiedli i przejmie ruch z przeciążonej ul. Szerokiej
 - w dzielnicy Prawobrzeże pozostawienie roli podstawowego układu komunikacyjnego dla zespołu osiedli Zdroje, Podjuchy, Żydowce, Klucz ciągowi ulic: Batalionów Chłopskich, Granitowej, Metalowej, Dmowskiego, Rymarskiej, zapewniającemu obsługę dużych osiedli mieszkaniowych, a także przejmującym część zewnętrznego ruchu drogowego z kierunku południowego (z drogi S3)
 - obniżenie klas technicznych dróg układu podstawowego wewnątrz obszaru położonego pomiędzy obwodnicą śródmiejską a Odrą
 - działania prowadzące do zmiany przebiegu dróg krajowych i drogi wojewódzkiej w celu ograniczenia ruchu tranzytowego w Śródmieściu.
5. Podstawowy układ drogowy miasta przedstawiono w części graficznej tomu KIERUNKI Studium. W planach miejscowych dopuszcza się korekty granic terenów drogowych określonych na rysunku Studium. W planach miejscowych w terenach drogowych dopuszcza się lokalizację dodatkowych jezdni (dróg wspomagających), poza wskazanymi przekrojami dróg układu podstawowego w części graficznej tomu KIERUNKI Studium, w celu zapewnienia wymaganego poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego.

1.2. Komunikacja zbiorowa - miejska i aglomeracyjna

1. W systemie komunikacji zbiorowej miasta rolę podstawowego środka komunikacyjnego będzie odgrywał tramwaj, ze współpracującą z nim siecią linii autobusowych. Obie te sieci poprzez węzły przesiadkowe powiązane zostaną z SKM. Lokalizacje węzłów przesiadkowych przedstawiono w części graficznej tomu KIERUNKI Studium.
2. Zakłada się poprawę standardów obsługi komunikacją miejską (wysoka częstotliwość, dostępność, wysoka prędkość, integracja poszczególnych środków transportu, bieżąca informacja), aby mogła stanowić konkurencję dla indywidualnego transportu samochodowego. W tym celu planowana jest rozbudowa i modernizacja istniejącej infrastruktury transportowej, na którą składają się następujące elementy:
 - na prawobrzeżu - kontynuacja trasy Szczecińskiego Szybkiego Tramwaju do planowanej pętli w rejonie autostrady A6, z dopuszczeniem realizacji uzupełniającego układu torowego w osiedlach: Bukowe-Kłęskowo, Majowe, Słoneczne, Kijewo
 - trasa tramwajowa wzdłuż ulic: Mieszka I, Południowej, Cukrowej, Janiny Smoleńskiej, z pętlą w rejonie ul. Janiny Smoleńskiej; dopuszcza się możliwość kontynuacji trasy do ronda Uniwersyteckiego w kierunku Przeclawia w gminie Kołbaskowo ulicami: Południową, Floriana Krygiera, Cukrową
 - trasa tramwajowa wzdłuż ul. Ku Słońcu (od ul. Kwiatowej, co najmniej do granicy miasta w rejonie centrum handlowego Ster); zalecana jest kontynuacja trasy tramwajowej w rejonie ul. Waleriana Łukasińskiego, zwłaszcza w przypadku zmiany sposobu zagospodarowania obecnych terenów zamkniętych
 - trasa tramwajowa wzdłuż ul. Władysława Szafera i planowanej tzw. ul. Nowoszerokiej do istniejącej trasy tramwajowej w ul. Żołnierskiej; dopuszcza się kontynuację trasy wzdłuż ulic: gen. Stanisława Sosabowskiego, Stanisława Taczaka, 26 Kwietnia z możliwością lokalizacji trasy w ulicach: Stanisława Witkiewicza, Santockiej, 26 Kwietnia
 - trasa tramwajowa w kierunku osiedla Warszewo, od ul. Niemierzyńskiej poprzez ulice: Zygmunta Krasińskiego, Przyjaciół Żołnierza, wzdłuż Królewskiego i fragment tzw. Trasy Północnej do planowanej zajezdni na terenie osiedla Warszewo; dopuszcza się kontynuację trasy tramwajowej do ul. Polickiej oraz realizację uzupełniającego układu torowego w ulicach: Duńskiej oraz Szczecińskiej

- trasa tramwajowa od ul. Energetyków przez planowany Most Kłodny do skrzyżowania z ul. Nabrzeże Wieleckie; dopuszcza się połączenie z istniejącą trasą tramwajową przebiegającą przez plac Hołdu Pruskiego
 - połączenia tras tramwajowych: w al. Piastów i ul. Potulickiej poprzez ul. Gabriela Narutowicza oraz w ul. Bolesława Krzywoustego z trasą w ciągu ul. Władysława Sikorskiego poprzez al. Bohaterów Warszawy.
3. Poprawa funkcjonowania komunikacji zbiorowej wymagać będzie modernizacji i rozbudowy zaplecza technicznego, planowane są:
- nowe zajezdnie tramwajowe w osiedlach: Warszewo i Bukowe-Kłęskowo
 - rozbudowa istniejącej zajezdni Pogodno
 - utrzymanie dotychczasowych lokalizacji zajezdni autobusowych w osiedlach: Słoneczne, Zawadzkiego-Klonowica.
4. Przewiduje się przekształcenia sieci miejskiej komunikacji autobusowej, zmierzające w kierunku ograniczenia jej roli na głównych kierunkach przewozów tramwajowych i zwiększenia jej roli jako środka dowozowego do głównych tras tramwajowych.
5. Obszar, na którym zakłada się obowiązywanie priorytetu dla komunikacji zbiorowej z równoczesną ograniczoną swobodą korzystania z transportu indywidualnego, położony jest w granicach wyznaczonych od wchodu przez Odrę Zachodnią, a granicę zachodnią, południową i północną stanowi kordon kolei. W obszarze tym priorytet dla komunikacji zbiorowej osiągnąć będzie w wyniku odseparowania jej od ruchu ogólnego za pomocą takich rozwiązań, jak:
- wydzielenie torowisk tramwajowych z jezdni
 - przeznaczenie dla pojazdów komunikacji miejskiej wydzielonych pasów ruchu.
- W obszarze tym priorytet dla komunikacji zbiorowej osiągnąć będzie również poprzez zastosowanie rozwiązań organizacyjnych, np.:
- sterowanie ruchem opartym na uprzywilejowaniu pojazdów komunikacji miejskiej
 - stosowanie wspólnych przystanków ułatwiających przesiadanie.
6. Ofertę komunikacji zbiorowej uzupełni system wypożyczania Szczecińskiego Roweru Miejskiego.
7. Szkielet komunikacji zbiorowej obszaru metropolitalnego Szczecina będzie tworzyła Szczecińska Kolej Metropolitalna, realizowana wspólnie z gminami sąsiednimi.
- W ramach budowy SKM, podejmowane są następujące działania:
- przebudowa i budowa linii kolejowej nr 406 Szczecin Główny-Trzebież Szczeciński, stanowiącej element SKM w kierunku Polic, umożliwiającej przywrócenie ruchu pasażerskiego, w tym budowa drugiego toru od Szczecina Głównego do Szczecina Turzyna
 - modernizacja istniejących stacji kolejowych oraz budowa przystanków kolejowych: Szczecin Cmentarz Centralny, Szczecin Niemierzyn, Szczecin Stołczyn Północny, Szczecin Skolwin Północny
 - budowa przystanków Szczecin Łasztownia i Szczecin Żydowce na linii kolejowej nr 273, Szczecin Dunikowo na linii kolejowej nr 351 oraz Szczecin Trzebusz na linii kolejowej nr 401,
 - przebudowa linii kolejowej nr 409 (Szczecin Gumieńce-granica państwa-Tantow), równoległe z przebudową po stronie niemieckiej pomiędzy granicą państwa a Angermünde - polegająca na elektryfikacji i przystosowaniu do prędkości 160 km/h, także realizacji stacji w Kołbaskowie oraz przystanków kolejowych w Przecławiu i Warzymicach
 - przywrócenie ruchu na linii kolejowej nr 429 na odcinku Stobno Szczecińskie-Dobra Szczecińska (do rozważenia).
8. Węzły przesiadkowe pełnią istotną rolę w integracji transportu zbiorowego, wpływając na poprawę jakości oferty komunikacji zbiorowej oraz jej dostępność. Stanowią one miejsca umożliwiające zmianę środka transportu. Węzły przesiadkowe wyposażone są w niezbędną dla obsługi podróżnych infrastrukturę, m.in.: przystanki komunikacyjne, punkty sprzedaży biletów, informacje umożliwiające zapoznanie się z ofertą komunikacji zbiorowej.
- W systemie komunikacyjnym Szczecina wyróżnia się następujące typy węzłów przesiadkowych:
- węzeł przesiadkowy międzynarodowy – dworzec obsługujący międzynarodowy, krajowy i regionalny ruch pasażerski (w tym również powiązany z ruchem lotniczym lotniska Szczecin-Goleniów i innymi lotniskami), wykonywany transportem kolejowym, autobusowym, autokarowym oraz przy użyciu busów, zintegrowany funkcjonalnie z komunikacją miejską

- węzeł przesiadkowy krajowy - dworzec obsługujący krajowy i regionalny ruch pasażerski (w tym również powiązany z ruchem lotniczym lotniska Szczecin-Goleniów), wykonywany transportem kolejowym i autobusowym; zintegrowany funkcjonalnie z komunikacją miejską
 - węzeł przesiadkowy regionalny - stacja lub przystanek kolejowy obsługujący regionalny ruch pasażerski transportem kolejowym, miejską komunikacją tramwajową lub autobusową
 - węzeł przesiadkowy lokalny - przystanek komunikacji miejskiej obsługujący lokalny ruch pasażerski, konsolidujący miejską komunikację tramwajową lub autobusową.
9. W celu zapewnienia integralności sieci komunikacji zbiorowej, węzły przesiadkowe uzupełniane są przez przystanki zintegrowane, obsługujące ruch miejski. Ich zadaniem jest umożliwienie sprawnej i wygodnej zmiany środka transportu oraz konsolidacja przede wszystkim komunikacji tramwajowej i autobusowej. Lokalizację węzłów przesiadkowych i kluczowych przystanków zintegrowanych przedstawiono w części graficznej tomu KIERUNKI Studium.

1.3. Komunikacja piesza i rowerowa

1. Ruch pieszy wymaga infrastruktury zapewniającej komfort i bezpieczeństwo. Układ głównych ciągów pieszych i rowerowych łączy najważniejsze punkty w ramach poszczególnych osiedli. Jako zasadę przyjmuje się jego integrację z transportem zbiorowym. Przebiegi głównych ciągów pieszych opisane zostały w kartach osiedli i kartach jednostek planistycznych.
2. Zwiększanie udziału ruchu pieszego i rowerowego wspierane jest poprzez tworzenie bezpośrednich połączeń międzyosiedlowych, lokalizowanych poza ciągami ulicznymi, w atrakcyjnym otoczeniu, np. wzdłuż cieków wodnych lub poprzez parki i skwery. Szczególnym rodzajem tych połączeń będą połączenia pieszo-rowerowe terenów nadwodnych osiedli: Stare Miasto, Nowe Miasto z osiedlem Międzyodrze-Wyspa Pucka. Kontynuowana jest rozbudowa spójnego systemu tras rowerowych. Schemat układu głównych tras rowerowych przedstawiono w części graficznej tomu KIERUNKI Studium. Uzupełnianie i niezbędne korekty układu głównych tras rowerowych oraz ważniejszych ciągów pieszych nastąpią w planach miejscowych.
3. W obszarach wielofunkcyjnej zabudowy śródmiejskiej większe znaczenie nadaje się dostępności pieszej w przestrzeniach publicznych, kosztem dostępności tych obszarów indywidualnym transportem samochodowym. Ograniczane zostały klasy techniczne ulic, odtwarzane będą place i skwery w dążeniu do wyeksponowania ich społecznej i ekonomicznej funkcji. Wprowadzanie na ulicach obszarów ruchu uspokojonego zachęca rowerzystów do korzystania z jezdni na zasadach ogólnych, na równi ze ścieżkami rowerowymi.
4. Miejskie trasy rowerowe integrowane są z trasami poza obszarem miasta, tworząc sieć regionalną, wyznaczoną w planie zagospodarowania przestrzennego województwa.
5. W ramach układu tras rowerowych uwzględnia się rowerową trasę międzynarodową wokół Zalewu Szczecińskiego R-66, która na terenie Szczecina przebiega przez: ul. Emila Zegadłowicza, park leśny Arkoński, park im. Jana Kasprowicza, pl. Jasne Błonia, al. Papieża Jana Pawła II, pl. Żołnierza Polskiego, Trasę Zamkową, ul. Gdańską, ul. Eskadrową, ul. Przestrzenną, planowaną ul. Nowoprzestrzenną i ul. Lubczyńską do granicy miasta. W realizacji jest jej alternatywny przebieg od ul. Jeziornej po wałach przeciwpowodziowych jeziora Dąbie do granicy miasta w kierunku Stepnicy.
6. W granicach miasta przewiduje się fragment Odrzańskiej Trasy Rowerowej *Blue Velo*, rozpoczynającej swój bieg wspólnie z międzynarodową trasą R-66 wokół Zalewu Szczecińskiego (wspólnie na odcinku od wałów przeciwpowodziowych jeziora Dąbie do al. Papieża Jana Pawła II) i dalej ul. Wielkopolską al. Piastów, ul. Mieszka I i ul. Cukrową, gdzie łączy się z przebiegiem trasy rowerowej w Warzymicach.

1.4. Komunikacja kolejowa

1. W celu poprawy funkcjonowania komunikacji kolejowej prowadzone oraz planowane są następujące modernizacje linii kolejowych na terenie miasta:
 - zmiany wynikające z realizacji SKM, opisane w punkcie 1.2.
 - przebudowa linii kolejowej nr E 59 na odcinku Poznań Główny-Szczecin Dąbie oraz ciągu C-E 59 - odcinek Świnoujście-Szczecin Dąbie-Szczecin Podjuchy
 - przebudowa linii kolejowej nr 273 wraz z powiązaniem z tzw. parkiem Wrocławskim oraz przebudowa na odcinku pomiędzy stacją Szczecin Port Centralny i stacją Szczecin Podjuchy, obejmująca przebudowę mostu nad rzeką Regalicą wraz z rozbudową połączenia na dwutorowe

- nowa linia kolejowa nr 350 pomiędzy stacją Szczecin Dąbie a stacją Szczecin Port Centralny w celu przejęcia części ruchu z przeciążonego odcinka linii nr 351
 - przebudowa łącznicy linii nr 273 z linią nr 351 w rejonie Zaleskich Łęgów
 - przejazdy kolejowo-drogowe na linii kolejowej nr 351 oraz nr 406 zastępowane będą bezkolizyjnymi przekroczeniami torów kolejowych, m.in. istniejące przejazdy na: ul. Pomorskiej, w ciągu ul. Bałtyckiej i ul. prof. Tomasza Żuka, ul. Jagiellońskiej i ul. Stanisława Witkiewicza, ul. Lipowej i ul. Nad Odrą.
W dalszej perspektywie planowana jest budowa zachodniej kolejowej obwodnicy Szczecina.
2. Niezbędne są działania inwestycyjne poprawiające dostępność do terenów w pobliżu linii kolejowych, likwidujące ograniczenia komunikacyjne poprawiające bezpieczeństwo przy przekraczaniu terenów kolejowych dla pieszych, w tym osób ze szczególnymi potrzebami i rowerzystów. W planach miejscowych rozstrzygnany będzie sposób integracji komunikacji pieszej, rowerowej i kolejowej (kładki, wiadukty itp.).
 3. Dopuszcza się korektę granic terenów kolejowych określonych na rysunku Studium, a także przeznaczenie terenów na inne cele niż kolejowe, zgłoszone przez właściciela terenu w toku prac nad planami miejscowymi.
 4. Wskazanie nowych terenów kolejowych lub ich likwidację uznaje się za zgodne ze Studium.

1.5. Parkowanie

1. Utrzymuje się w mieście trzy strefy o zróżnicowanym zaspokojeniu potrzeb parkingowych. Orientacyjne zasięgi stref przedstawione są w części graficznej tomu KIERUNKI Studium; granice stref zostaną doprecyzowane na etapie sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w zależności od istniejącego i planowanego zainwestowania:
 - w strefie I - centralnej śródmiejskiej, w której obowiązują obniżone wskaźniki liczby miejsc postojowych i ustala się priorytet dla komunikacji miejskiej, a zalecana odległość dojazdu do przystanków nie powinna przekraczać 300 m
 - w strefie II - intensywnej zabudowy miejskiej, obowiązują również ograniczenia parkowania, jednakże wskaźniki miejsc postojowych mogą być wyższe niż w strefie I, utrzymuje się priorytet dla komunikacji miejskiej, a zalecana odległość dojazdu do przystanków nie powinna przekraczać 500 m
 - w strefie III - ekstensywnej zabudowy, ruch samochodowy oraz ograniczenia związane z parkowaniem nie podlegają ograniczeniom.
2. W tabeli 2 podano graniczne wskaźniki parkingowe dla wybranych rodzajów zagospodarowania terenu:

Tabela 2. Graniczne wskaźniki parkingowe

Lp.	Rodzaj zagospodarowania	Jednostka obliczeniowa	Wskaźniki do obliczania liczby miejsc postojowych (mp) dla samochodów osobowych		
			Strefa I centralna śródmiejska	Strefa II intensywnej zabudowy miejskiej	Strefa III ekstensywnej zabudowy
	1	2	3	4	5
1.	Budynki mieszkalne jednorodzinne	1 mieszkanie	nie mniej niż 1 mp	nie mniej niż 1 mp	nie mniej niż 2 mp
2.	Budynki mieszkalne wielorodzinne	1 mieszkanie	nie więcej niż 1 mp	nie mniej niż 0,5 mp nie więcej niż 1,2 mp	nie mniej niż 1,2 mp
3.	Hotele	10 miejsc hotelowych	nie więcej niż 2,5 mp	nie mniej niż 2,5 mp nie więcej niż 4 mp	nie mniej niż 4 mp
4.	Sklepy o pow. sprzedaży do 2000 m ²	100 m ² pow. sprzedaży	nie więcej niż 2 mp	nie mniej niż 1 mp nie więcej niż 2,5 mp	nie mniej niż 2,5 mp
5.	Biura i urzędy	100 m ² pow. użytkowej	nie więcej niż 1 mp	nie mniej niż 1 mp nie więcej niż 3 mp	nie mniej niż 2 mp
6.	Zakłady produkcyjne	20 zatrudnionych	nie więcej niż 1 mp	nie mniej niż 1 mp nie więcej niż 3 mp	nie mniej niż 4 mp

Źródło: Opracowanie własne.

3. Szczegółowe wskaźniki do obliczania miejsc postojowych, uwzględniające podane w Studium wartości graniczne, przeznaczenie terenu i uwarunkowania lokalne, ustalone zostaną w planach miejscowych. Zostaną tam także zawarte dyspozycje dotyczące wskaźników dla innych rodzajów zagospodarowania

terenu, nieujętych w powyższej tabeli. W planach miejscowych zostaną też ustalone, zależne od rodzajów zagospodarowania występującego w ich obszarach, wskaźniki do obliczania miejsc postojowych dla pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową i dla rowerów. Wskaźniki te będą uwzględniały specyfikę lokalną i politykę rowerową w mieście.

4. Stwarza się warunki do odbywania części podróży samochodem osobowym, a części środkami transportu zbiorowego. Do takich działań należy m.in. budowa parkingów „Parkuj i Jedź” (P&R), umożliwiająca pozostawienie samochodu w węźle przesiadkowym i kontynuację podróży transportem zbiorowym podróży do obszarów o dużym deficycie miejsc postojowych. Lokalizacja istniejących i planowanych ważnych parkingów (w tym P&R) wskazana została w części graficznej tomu KIERUNKI Studium.
5. W planach miejscowych dopuszcza się lokalizację innych parkingów niż wskazane w części graficznej tomu KIERUNKI Studium. Liczbę miejsc postojowych należy ustalić w oparciu o analizy i lokalne możliwości przestrzenne. Dopuszcza się również inne lokalizacje dla parkingów przesiadkowych niż zaproponowane w Studium, jeżeli analiza uwarunkowań lokalnych wykaże taką potrzebę.
6. W Studium wskazano przesądzone, istniejące lokalizacje ważniejszych parkingów do postoju samochodów ciężarowych. Pozostałe możliwe lokalizacje realizowane będą w terenach o zagospodarowaniu generującym te potrzeby. Docelowo dąży się do eliminacji ruchu samochodów ciężarowych z centrum miasta.

1.6. Komunikacja lotnicza

1. Podstawowym lotniskiem dla obsługi Szczecina i regionu jest lotnisko Szczecin-Goleniów.
2. Utrzymuje się lotnisko lokalne Szczecin-Dąbie, jako lotnisko lokalne, z możliwością wykorzystywania do celów komunikacji lotniczej przez małe samoloty i śmigłowce. Lotnisko może zostać zmodernizowane i wykorzystane do realizacji celów sportowych, sanitarnych, a także turystycznych i biznesowych, którym należy zapewnić odpowiednią obsługę. Warunki zagospodarowania terenu lotniska wraz z jego bezpośrednim otoczeniem określa plan miejscowy.

1.7. Komunikacja wodna

1. Zapewnia się warunki do rozwoju żeglugi śródlądowej i transportu morskiego. W zakresie transportu wodnego umożliwia się funkcjonowanie portu morskiego poprzez jego zewnętrzne powiązania komunikacyjne (drogowe, kolejowe i wodne), rozbudowę infrastruktury portowej, utrzymanie parametrów torów wodnych oraz modernizację Odrzańskiej Drogi Wodnej.
2. Nadaje się priorytet dla rozwoju komunikacji wodnej, poprzez inwestycje miejskie w infrastrukturę nadwodną (nabrzeża, porty i przystanie), uwzględniające warunki otoczenia (Gryfino, Stepnica, Trzebież, Police, Świnoujście, Wolin i Kamień Pomorski).
3. Zapewnia się dostęp do przystanków wodnych w ramach infrastruktury nabrzeży miejskich.
4. Uwzględnia się potrzeby ruchu turystycznego w ramach obszaru Międzyodrza (nabrzeża i port jachtowy) oraz jeziora Dąbie (np. zakątki wodne).
5. Przewiduje się zainwestowanie w możliwości połączenia obszaru metropolitalnego przez kanał Odra-Hawela z zachodnioeuropejską siecią dróg wodnych.

2. Zrównoważony rozwój infrastruktury inżynierskiej

1. Dopuszcza się możliwość przyłączenia do sieci terenów gmin sąsiednich (powiązanych funkcjonalnie) tam, gdzie istnieją odpowiednie warunki techniczne.
2. Kierunki rozwoju głównych elementów infrastruktury inżynierskiej w mieście przedstawiono w części graficznej tomu KIERUNKI Studium. Na rysunku istniejące sieci pokazane są schematycznie. Rzeczywiste przebiegi sieci mogą lokalnie przekraczać granice dróg i jednostek planistycznych. Trasy planowanych sieci inżynierskich są pokazane w sposób przybliżony, schematyczny.

2.1. Zaopatrzenie w wodę

1. Utrzymuje się zasilanie systemu wodociągowego miasta z trzech ujęć podstawowych („Miedwie”, „Pilchowo” i „Skolwin”) oraz trzech ujęć okresowych („Świerczewo”, „Arkonka” i „Pomorzany-Kanał Kurowski”).
2. Planuje się dalszy rozwój i modernizację systemu zaopatrzenia w wodę z głównych ujęć w celu zwiększenia niezawodności działania systemu w obszarach już zainwestowanych, rozbudowę sieci

w terenach przewidzianych pod nowe inwestycje, zapobieganie stratom wody oraz utrzymanie wymaganej jakości wody pitnej.

3. Umożliwia się zaopatrzenie w wodę zabudowy położonej poza granicami administracyjnymi miasta.
4. Utrzymuje się i chroni ujęcia wód podziemnych przed pogorszeniem jakości pobieranej wody utrzymując lub kontrolując sposób zagospodarowania ich stref ochronnych, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Współdziała się z innymi podmiotami i instytucjami w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa dostaw wody pobieranej z ujęć powierzchniowych (np.: z jeziora Miedwie, Kanału Kurowskiego).
5. Planuje się następujące inwestycje związane z rozwojem systemu wodociągowego:
 - rozbudowa ZPW „Pomorzany” i ujęcia wód powierzchniowych „Pomorzany-Kanał Kurowski”
 - modernizacja ZPW „Pilchowo”
 - budowa drugiej nitki magistrali wodociągowej w ulicy gen. Włodzimierza Ostoi-Zagórskiego
 - rozbudowa sieci wodociągowej na osiedlu Płonia-Śmierdnica-Jezierzyce
 - poprawa zasilania w wodę osiedla Kijewko.

2.2. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

1. Dopuszcza się wspólną gospodarkę ściekową obszaru administracyjnego miasta i gmin ościennych.
2. Zapewnia się warunki do funkcjonowania i rozbudowy oczyszczalni ścieków „Pomorzany”, obsługującej system kanalizacyjny lewobrzeżnej części Szczecina.
3. Utrzymuje się system grupowych oczyszczalni zakładowych (z centralną oczyszczalnią „Ostrów Grabowski”) dla obsługi i odbioru ścieków technologicznych, przemysłowych i sanitarnych z terenów Międzyodrza. Dopuszcza się odprowadzenie ścieków sanitarnych z tego obszaru do oczyszczalni „Pomorzany”.
4. Zapewnia się warunki do funkcjonowania i rozbudowy oczyszczalni ścieków „Zdroje”, obsługującej system kanalizacyjny prawobrzeżnej części Szczecina.
5. Docelowo przewiduje się rozdział kanalizacji ogólnospławnej na rozdzielczą (sanitarną i deszczową).
6. Dla terenów położonych poza zasięgiem aglomeracji ściekowej dopuszcza się stosowanie indywidualnych systemów odprowadzania ścieków w postaci zbiorników bezodpływowych z wywozem nieczystości do punktu zlewnego lub poprzez zastosowanie przydomowych oczyszczalni ścieków.
7. Obowiązuje przyłączanie do kanalizacji sanitarnej posesji położonych w obszarach skanalizowanych w celu ochrony zasobów wód podziemnych i ze względu na zagrożenia sanitarne (np. osiedle Głębokie).
8. Na obszarze Wyspy Puckiej, ze względu na ekstensywne użytkowanie i wyjątkowo niekorzystne warunki gruntowo-wodne, dopuszcza się (o ile warunki techniczno-ekonomiczne i środowiskowe na to pozwolą), budowę sieci kanalizacyjnej oraz zastosowanie indywidualnych lub lokalnych zbiorników bezodpływowych.
9. Planuje się następujące inwestycje związane z rozwojem systemu kanalizacji sanitarnej:
 - rozbudowa OŚK „Pomorzany”, OŚK „Zdroje” i OŚK „Ostrów Grabowski”
 - budowa drugich nitek kolektorów tłocznych od pompowni ścieków „Górny Brzeg” do oczyszczalni „Pomorzany” oraz od pompowni ścieków „Białowieska” do oczyszczalni „Pomorzany”; budowa zbiorników retencyjnych w rejonie PŚ „Górny Brzeg” i „Białowieska”
 - budowa kolektorów sanitarnych wzdłuż nowego przebiegu ul. gen. Henryka Dąbrowskiego (odcinka obwodnicy śródmiejskiej)
 - rozbudowa sieci kanalizacyjnej w osiedlach: Wielgowo-Sławociesze-Zdunowo, Płonia-Śmierdnica-Jezierzyce, Kijewko
 - kontynuacja budowy kanalizacji w północnych dzielnicach Szczecina powyżej cieku Sienniczka (ulice gen. Włodzimierza Ostoi-Zagórskiego - Wkrzańska)
 - budowa punktu zrzutu osadów dowożonych z lewobrzeżnej części miasta.

2.3. Gospodarowanie wodami opadowymi, regulacja stosunków wodnych

1. Podstawowym zadaniem w zakresie gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi na terenie Szczecina jest wdrożenie kompleksowego programu gospodarowania tymi wodami na obszarze miasta i obszarze gmin ościennych. Ze względu na zasięgi zlewni wód opadowych program powinien być przedmiotem porozumień międzygminnych.
2. Priorytetem dla miejskiej gospodarki wodami opadowymi, obok poprawy stosunków wodnych i stanu środowiska, jest podniesienie komfortu życia mieszkańców, adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczenie występowania lokalnych powodzi i podtopień, będących skutkiem zabudowy i utwardzenia powierzchni terenu i utraty jej naturalnej zdolności retencyjnej.

3. Przewiduje się dalszą rozbudowę kanalizacji deszczowej w systemie rozdzielczym. W przypadku przebudowy systemu kanalizacji ogólnospławnej na system rozdzielczy, dopuszcza się adaptację istniejącej kanalizacji ogólnospławnej na kanalizację deszczową. Jednocześnie dopuszcza się odstąpienie od budowy kanalizacji deszczowej, jeżeli parametry zabudowy na danym obszarze pozwalają na zagospodarowanie wód opadowych w miejscu ich opadu.
4. Priorytetem jest maksymalizowanie retencji powierzchniowej i zagospodarowanie opadu w miejscu jego wystąpienia oraz opóźnianie spływu wód, których zagospodarowanie w miejscu wystąpienia opadu nie jest możliwe. Kierunkowe wytyczne do osiągnięcia celu w tym zakresie to m.in.: zazielenienie przestrzeni publicznej roślinnością rosnącą w gruncie, realizacja nawierzchni przepuszczalnych, utrzymanie, odbudowa i budowa nowych systemów drenarskich, budowa nowych oraz utrzymanie i modernizacja istniejących rowów wodnych i obiektów małej retencji, budowa zbiorników retencyjnych, renaturalizacja strumieni i ograniczanie ich zabudowy, zakładanie ogrodów deszczowych, budowa niecek, studni i rowów bioretencyjnych i retencyjno-infiltracyjnych, zakładanie łąk kwietnych, zielonych dachów itp.
5. Na terenach zabudowy jednorodzinnej dąży się do zagospodarowania wód opadowych w granicach poszczególnych posesji oraz do ograniczania wykorzystania kanalizacji deszczowej jedynie do obsługi powierzchni utwardzonych ulic i placów, z dopuszczeniem ich odprowadzania - po podczyszczeniu - do lokalnych odstożników i zbiorników retencyjnych i dalej do odbiorników.
6. Dla inwestycji z zabudową, o powierzchni łącznej dachów i utwardzonych powierzchni terenu większych niż 1000 m², w planach miejscowych wprowadza się obowiązek retencji wód opadowych i roztopowych z dopuszczeniem opóźnionego częściowego zrzutu do kanalizacji.
7. Dopuszcza się w planach miejscowych, szczególnie w obszarach występowania miejskiej wyspy ciepła (głównie obszar śródmiejski), wprowadzenie obowiązku zwiększania powierzchni chłonnych i realizacji zielonych dachów.
8. Planuje się uzyskać poprawę stosunków wodnych w poszczególnych rejonach miasta przez rozwój systemu błękitno-zielonej infrastruktury, ze szczególnym uwzględnieniem istniejącej struktury przyrodniczej. Planuje się uzyskać intensyfikację czynnego udziału terenów zieleni oraz powierzchni niezasklepionych w obrębie przestrzeni publicznej i prywatnej w celu zwiększenia zdolności retencyjnej obszaru miasta poprzez koordynację różnego rodzaju działań administracyjnych (np. programy dofinansowań), gospodarczych oraz pielęgnacyjnych wraz z realizowanymi przedsięwzięciami renaturyzacyjnymi dolin i koryt cieków wodnych, nastawionymi na zwiększanie i przywracanie zdolności retencyjnej dolin rzecznych i całych zlewni oraz lepszą koordynację ochrony przeciwpowodziowej z planowaniem przestrzennym.
9. Planuje się edukację i promocję motywacyjną w zakresie zrównoważonej gospodarki wodnej, mające na celu poprawę świadomości roli gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi na poziomie użytkowników indywidualnych. Przewidywane wsparcie we wprowadzaniu innowacyjnych rozwiązań indywidualnych, łącznie z inwestycjami gminnymi, umożliwi osiągnięcie pożądanego efektu.
10. Planuje się następujące inwestycje związane z rozwojem systemu kanalizacji deszczowej:
 - remonty, przebudowa i modernizacja głównych odbiorników wód opadowych z terenów objętych zasięgiem sieci kanalizacji deszczowej, w tym cieków i strumieni: Pilchówka, Skolwinka/Żółwinka, Grzęziniec, Sienniczka, Żabiniec, Kijanka, Zielonka, Glinianka, Warszewiec, Arkonka, Bystry Potok, Jasmundzka Struga, Osiniec oraz Osieńczyk wraz z regulacją pojemności retencyjnej obiektów hydrotechnicznych
 - odtworzenie i rozbudowa istniejących zbiorników przy Białej Leśniczówce, w celu zwiększenia ich pojemności retencyjnej oraz zagospodarowania przyległego terenu.

2.4. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią i zarządzanie ryzykiem powodziowym

1. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią wyznaczone są na mapach powodziowych. Przebieg granic obszarów szczególnego zagrożenia powodzią i aktualizacja map powodziowych regulowane są przepisami odrębnymi, w których zawarte są również zakazy i ograniczenia dla tych terenów. Nakazy, zakazy lub dopuszczenia realizujące zasady zarządzania ryzykiem powodziowym są nadrzędne względem innych ustaleń formułowanych dla tych obszarów.
2. W obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi wynosi 10% oraz w przestrzeni pomiędzy linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym, obowiązuje zakaz zabudowy oraz zagospodarowania terenu utrudniającego naturalny przepływ wód powodziowych.

3. Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi wynosi 1%, lokalizacja zabudowy wymaga zastosowania skutecznych rozwiązań i technologii z zakresu ochrony przeciwpowodziowej.
4. Uznaje się za zgodne ze Studium realizację budowli ochronnych z wykorzystaniem urządzeń wodnych, wykonanie budowli hydrotechnicznych, załadowanie terenów, odkładanie urobku z prac pogłębiarskich, niebędące ustaleniami Studium, a niezbędne dla prawidłowego zarządzania ryzykiem powodziowym.

2.5. Gospodarka odpadami i surowcami wtórnymi

1. Zapewnia się warunki do funkcjonowania systemowych rozwiązań w zakresie selektywnej zbiórki i odzysku odpadów. Dopuszcza się wykorzystywanie na ten cel terenów produkcji, składów i terenów usług itp., o ile planowane przedsięwzięcia i ich oddziaływanie na otoczenie nie prowadzi do nadmiernych uciążliwości i nie ma negatywnego wpływu na warunki życia ludzi (np. poprzez uwalnianie do otoczenia zanieczyszczeń, energii, w tym emisję substancji zapachowych - tzw. odorów).
2. Utrzymuje się Ecogenerator - Zakład Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów, który pełni kluczową rolę w systemie gospodarki odpadami w mieście i regionie jako jednostka komplementarna dla sposobów utylizacji odpadów innych niż selektywna zbiórka i odzysk odpadów oraz przerób odpadów biodegradowalnych.
3. Ustala się następujące kierunki działań w zakresie rozwoju systemu gospodarki odpadami:
 - rozwój i wspieranie wdrażania technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na recykling
 - budowa instalacji termicznego przekształcania odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne, w tym medycznych i weterynaryjnych na Ostrowie Grabowskim
 - rozbudowa sieci Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), w tym planowana budowa ekoportu przy ul. Ludowej
 - eliminacja praktyki nielegalnego składowania odpadów
 - likwidacja dzikich wysypisk zlokalizowanych na terenie miasta
 - kontynuacja programu „Szczecin bez azbestu”
 - budowa świadomego i odpowiedzialnego społeczeństwa, poprzez intensyfikację edukacji ekologicznej promującej właściwe postępowanie z odpadami i minimalizującego generowanie odpadów
 - stwarzanie możliwości i wykształcenie gospodarki o obiegu zamkniętym w skali miasta i gospodarstw domowych.
4. Uwzględniając potrzeby jednostek gospodarczych i instytucji (publicznych) stwarza się warunki do gospodarowania odpadami, które powstają w toku lub w związku z działalnością tych podmiotów np. recykling statków, instalacji i konstrukcji *offshore*, w granicach portu morskiego.

2.6. Elektroenergetyka

1. Utrzymuje się zasilanie miasta z krajowego systemu elektroenergetycznego, którego częścią w rejonie miasta Szczecin są trzy elektrownie: Elektrownia Dolna Odra, Elektrociepłownia Pomorzany i Elektrociepłownia Szczecin. Zasilanie w energię elektryczną realizowane będzie z wykorzystaniem napowietrznych i kablowych linii elektroenergetycznych wysokiego (WN) i najwyższego (NWN) napięcia. Planuje się rozbudowę lub relokację Elektrociepłowni Pomorzany. Dopuszcza się budowę elektrociepłowni w rejonie ul. Szczawiowej oraz na Skolwinie w rejonie ul. Stołczyńskiej przy kanale Skolwińskim.
2. Dąży się do zapewnienia pierścieniowego zasilania miasta w energię elektryczną. W tym celu przewiduje się budowę napowietrznych i kablowo-napowietrznych linii elektroenergetycznych najwyższego napięcia (NWN). Planowana jest również realizacja kablowych linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia (WN) w celu doprowadzenia energii elektrycznej do sąsiednich gmin.
3. Planuje się następujące inwestycje w zakresie stacji elektroenergetycznych:
 - rozbudowa stacji elektroenergetycznej najwyższego napięcia „Glinki” przy ul. Szosa Polska
 - uruchomienie rozdzielni najwyższego napięcia w stacji elektroenergetycznej „Pomorzany” przy ul. Szczawiowej
 - przebudowa rozdzielni wysokiego napięcia „Pomorzany” (likwidacja rozdzielni PGE i budowa w jej miejsce GPZ EC Pomorzany)
 - budowa siedmiu stacji wysokiego napięcia (GPZ) zlokalizowanych: w Śródmieściu – rejon ulic Emilii Plater i Bławatnej, w dzielnicy Zachód – przy ul. Wroniej, na Prawobrzeżu - przy ul. Dębowej oraz ul. Tczewskiej,

na terenie EC Szczecin, a także dwóch stacji w terenach kolejowych - przy ul. Przy Ogrodach oraz na obszarze Międzyodrza

- budowa dwóch stacji do obsługi terenów produkcyjnych w lokalizacjach: pomiędzy Stołczynem a Skolwinem oraz na Międzyodrzu (Ostrów Grabowski)
 - utrzymanie lokalizacji istniejących stacji wysokiego napięcia, z możliwością ich przebudowy, rozbudowy i remontu.
4. Planuje się następujące inwestycje w zakresie linii elektroenergetycznych najwyższego napięcia (NWN):
- budowa lub przebudowa odcinka linii 2 x 220 kV lub realizacja linii wielotorowej wielonapięciowej, z torami relacji Krajnik-Glinki i Pomorzany-Glinki
 - budowa lub przebudowa odcinka linii 2 x 220 kV lub realizacja linii wielotorowej wielonapięciowej, z torami relacji Krajnik-Glinki i Krajnik-Pomorzany
 - przebudowa linii 220 kV relacji Krajnik-Glinki (likwidacja części linii w obszarze miasta i budowa w nowej lokalizacji poza jego granicami)
 - budowa linii 2 x 220 kV lub realizacja linii wielotorowej wielonapięciowej, z torami relacji Glinki-Police (połączenie GPZ Glinki – GPZ Police)
 - przekształcenie linii 2 x 220 kV relacji Glinki-Police i Glinki-Reclaw w linię 2 x 220 kV relacji Glinki-Reclaw i Glinki-Morzyczyn
 - budowa/przebudowa linii 2 x 220 kV lub realizacja linii wielotorowej wielonapięciowej, z torami relacji Glinki-Reclaw i Glinki-Morzyczyn
 - przebudowa, rozbudowa i remont istniejących elektroenergetycznych linii przesyłowych najwyższego napięcia (NWN) 400 kV i 220 kV oraz nowych, po ich wybudowaniu.
5. Planuje się następujące inwestycje w zakresie linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia (WN):
- budowa kablowych linii WN
 - od GPZ Zdroje do EC Szczecin
 - od GPZ Pomorzany do GPZ Kołbaskowo
 - od GPZ Żydowce do GPZ Kołbaskowo
 - od GPZ Skolwin do GPZ Łozienica
 - od GPZ Polmo do GPZ Redlica.
 - od EC Szczecin do GPZ Bławatna
 - od GPZ Żelechowo do GPZ Bławatna
 - od EC Szczecin do GPZ Żelechowo
 - od GPZ Pomorzany do EC Pomorzany
 - od GPZ Pomorzany do nowej lokalizacji elektrociepłowni w rejonie ul. Szczawiowej
 - budowa napowietrzno-kablowych linii WN
 - od planowanego GPZ EC Szczecin do GPZ PKP GSZ Szczecin Port Centralny
 - od GPZ EC Pomorzany do GPZ PKP Wstowo
 - od GPZ PKP GSZ Szczecin Port Centralny do GPZ PKP Dąbie
 - od GPZ PKP GSZ Szczecin Port Centralny do GPZ PKP Wstowo
 - budowa napowietrznej linii WN do planowanego GPZ Tczewska (odczep od napowietrznej linii relacji GPZ Pomorska - GPZ Załom)
 - zasilenie GPZ dopuszczonego w obszarze Międzyodrza (Ostrów Grabowski) z planowanej linii kablowej WN relacji EC Szczecin - GPZ Żelechowo
 - możliwość przebudowy napowietrznej linii wysokiego napięcia w rejonie planowanego węzła komunikacyjnego „Turzyn” (realizacja w alternatywnym przebiegu - zmiana trasy, skablowanie)
 - możliwość przebudowy napowietrznej linii wysokiego napięcia na odcinku od ul. Lnianej do GPZ Dąbie (realizacja w alternatywnym przebiegu - zmiana trasy, skablowanie).
6. W granicach Szczecina przewiduje się utrzymanie istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia, z możliwością korekty ich przebiegów, przebudowy, rozbudowy, remontu i skablowania. Dopuszcza się również utrzymanie, przebudowę, rozbudowę, remont oraz budowę infrastruktury średniego (SN) i niskiego (nn) napięcia. Za zgodne ze Studium uznaje się budowę nowych stacji elektroenergetycznych wysokiego napięcia (GPZ) i kablowych linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia związanych z podłączeniem dużych odbiorców i producentów energii elektrycznej oraz budowę stacji transformatorowych SN/nn, nowych kablowych linii elektroenergetycznych nn i SN lub korektę przebiegu istniejących.

7. Wzdłuż napowietrznych linii wysokiego napięcia (WN) i najwyższego napięcia (NWN) wyznacza się pasy ochrony funkcyjnej, a dla kablowych linii WN i NWN – pasy techniczne, o szerokości ustalonej w planach miejscowych. W pasach tych obowiązują ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu terenu wynikające z przepisów odrębnych i norm. W przypadku likwidacji linii napowietrznej pasy ochrony funkcyjnej przestaje obowiązywać, a w przypadku jej skablowania jest zastępowany przez pas techniczny.
8. Dopuszcza się zmianę lokalizacji istniejących lub wskazanie lokalizacji nowych stacji prostownikowych, innych niż określone w Studium.
9. Na terenie miasta przewiduje się dalszą rozbudowę infrastruktury związanej z obsługą pojazdów o napędzie elektrycznym (EV). Infrastruktura ładowania EV (stacje i punkty ładowania) może być lokowana indywidualnie, w sposób uwzględniający wykorzystanie energii z OZE, na przykład w ramach lokalnych mikro sieci (obejmujących źródła OZE, magazyny energii i sieć przesyłową) lub w powiązaniu z tradycyjną infrastrukturą średniego (SN) i niskiego (nn) napięcia. Stacje i punkty ładowania EV traktuje się jak meble uliczne i nie ogranicza się ich lokalizacji na poziomie Studium.
10. W obszarze miasta dopuszcza się modernizację istniejących źródeł energii elektrycznej w kierunku odejścia od wykorzystywania paliw konwencjonalnych oraz realizację nowych źródeł niskoemisyjnych, wytwarzających niezależnie lub w skojarzeniu energię elektryczną, ciepło i chłód.

2.7. Odnawialne źródła energii

1. Dąży się do rozwoju infrastruktury wykorzystującej odnawialne źródła energii w przestrzeni miasta. Przewiduje się zwiększenie wykorzystania energii aerothermalnej, hydrothermalnej i geothermalnej oraz promieniowania słonecznego do produkcji energii elektrycznej, ciepła i chłodu oraz na potrzeby ogrzewania budynków i przygotowania ciepłej wody. Na terenie miasta dopuszcza się wykorzystywanie hydroenergii, energii wiatru, energii otrzymywanej z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego oraz z bio płynów. Dopuszczenie lokalizacji odnawialnych źródeł energii warunkowane jest brakiem przeciwwskazań ze strony ochrony środowiska i krajobrazu kulturowego.
2. W obszarze miasta dopuszcza się lokalizację urządzeń i instalacji wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW jednak tylko z wykorzystaniem energii innej niż siła wiatru. Jako kryterium dopuszczalności przyjęto względy środowiskowe, krajobrazowe i przestrzenne. Barię dla lokalizacji takich źródeł mogą być (traktowane jako nadrzędne) ograniczenia wynikające z potrzeb ochrony środowiska, nadmiernej ingerencji w krajobraz przyrodniczy i kulturowy (np. pod względem wysokości, cech konstrukcyjnych, gabarytu lub ekspozycji w przestrzeni takich instalacji). O ewentualnych ograniczeniach lokalizacyjnych rozstrzyga się w planach miejscowych. Przy uwzględnieniu kryteriów środowiskowych, krajobrazowych i przestrzennych dopuszcza się lokalizację urządzeń i instalacji wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW na terenach:
 - infrastruktury technicznej, usług, składów, produkcji (w tym produkcji rolnej), jako funkcję równorzędną z funkcją dominującą
 - wielofunkcyjnej zabudowy śródmiejskiej, mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej jako funkcję uzupełniającą.
3. Na obszarze miasta nie ogranicza się wykorzystania energii aerothermalnej i hydrothermalnej oraz hydroenergii.
4. Na obszarze miasta dopuszcza się wykorzystanie energii geothermalnej pochodzącej zarówno z wysoko i niskotemperaturowych źródeł energii. Lokalizacja tego rodzaju instalacji obejmuje dwie główne kategorie:
 - instalacje energetyczne pracujące w układach kogeneracji energii (lub jako samodzielne wysokotemperaturowe źródło geotermii głębokiej), dopuszczone w obszarach usług i w obszarach produkcji i składów; instalacje tego rodzaju mogą być dopuszczone również w zwartej zabudowie mieszkaniowej lub w jej bliskości, jako obiekty samodzielne lub wbudowane, o ile służą zaopatrzeniu zabudowy mieszkaniowej w ciepło systemowe (lokalne ciepłownie samodzielne lub funkcjonujące w ramach miejskiego systemu ciepłego itp.)
 - niewielkie instalacje geotermalne będące samodzielnymi źródłami energii obsługujące np. zabudowę mieszkaniową, obiekty użyteczności publicznej lub funkcjonujące lokalnie na zasadzie pompy ciepła.
5. W obszarze miasta dąży się do zwiększenia wykorzystania energii promieniowania słonecznego do produkcji energii, w tym energii elektrycznej oraz na potrzeby ogrzewania budynków i przygotowania ciepłej wody użytkowej. Lokalizacja instalacji wykorzystujących promieniowanie słoneczne możliwa jest wszędzie tam, gdzie nie stanowi uciążliwości dla sąsiedztwa pod względem oddziaływania fizycznego

(np.: efekt lustra), nie wpływa nadmiernie na środowisko (w tym warunki życia ludzi), nie koliduje z ochroną krajobrazu kulturowego poprzez skalę przedsięwzięcia (np. farmy fotowoltaiczne).

6. W obszarze miasta dopuszcza się pozyskiwanie energii otrzymywanej z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego oraz z biopłynów z ograniczeniami:
 - lokalizowanie instalacji wykorzystujących w procesie technologicznym biomasę i/lub biopłyny ogranicza się do obszaru portu morskiego oraz do terenów produkcji i składów na Międzyodrzu; niewielkie lokalne instalacje wykorzystujące biomasę dopuszcza się, jeśli ich oddziaływanie ogranicza się do terenów objętych instalacją
 - wykorzystanie biogazu ogranicza się do zastosowań komunalnych w związku z oczyszczaniem ścieków lub gospodarką odpadami oraz w ramach przetwórstwa przemysłowego, jeśli są one zintegrowane z procesami produkcyjnymi lub jako procesy jednostkowe wspomagające proces główny poprzez zagospodarowanie produktów ubocznych lub odpadów produkcyjnych w ramach pozwolenia zintegrowanego
 - wykorzystanie biogazu rolniczego ogranicza się do obszarów produkcji rolnej, pastwiskowej lub łąkowej, z zastrzeżeniem dopuszczalności lokalizacji takiej instalacji, jeśli jej odległość od zabudowy rekreacyjnej, sportowej, turystycznej lub funkcji chronionych (zabudowa mieszkaniowa, szpitale, obiekty użyteczności publicznej, produkcja żywności itp.) wynosi co najmniej 1 km, przy potwierdzonym braku uciążliwości zapachowej.
7. Wykorzystanie energii wiatru ogranicza się do instalacji niedegradujących krajobrazu kulturowego (nieekspozowanych w krajobrazie naturalnym lub antropogenicznym, albo o parametrach adekwatnych do skali urbanistycznej wynikającej z sąsiedztwa, istniejącej lub projektowanej zabudowy albo widoku/panoramy). Jest to generalna zasada i przesłanka mająca zastosowanie do rozstrzygnięcia o dopuszczalności lokalizacji instalacji tego typu lub ich zespołów w granicach Szczecina, łącznie z następującymi dopuszczeniami i ograniczeniami:
 - na obszarach produkcji i składów, na obszarach wolnych stref ekonomicznych, w parkach przemysłowych oraz na terenach ośrodków akademickich lub badawczych dopuszcza się instalacje wiatrowe o pionowej osi wirnika i mocy do 500 kW; na pozostałych obszarach miasta dopuszcza się instalacje wiatrowe o pionowej osi wirnika o mocy nieprzekraczającej mocy mikroinstalacji
 - na terenie całego miasta zakazuje się instalacji wiatrowych o poziomej osi wirnika, o mocy większej niż moc mikroinstalacji.
8. Dopuszczając lokalizację instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii bierze się pod uwagę względy środowiskowe i społeczne. Instalacja OZE nie może poprzez emisję dźwięku, drgań lub poprzez inne oddziaływania fizyczne (np. promieniowanie) albo względy estetyczne obniżać jakości życia w strefach zamieszkania, w bezpośrednim sąsiedztwie tych instalacji. Na etapie sporządzania miejscowych planów, w uzasadnionych przypadkach (np. uwarunkowania konserwatorskie, funkcjonalne, środowiskowe, krajobrazowe lub infrastrukturalne), ustalone zostaną zasady realizacji instalacji OZE lub ich zespołów (dopuszczenia, ustalenia i ograniczenia), z możliwością wprowadzenia zakazu lokalizacji instalacji.
9. Na terenie miasta dopuszcza się:
 - rozwiązania prosumenckie, powstawanie lokalnych mikrosieci i spółdzielni energetycznych wytwarzających energię z OZE na potrzeby własne, z możliwością sprzedaży nadwyżek energii
 - powstawanie hybrydowych instalacji odnawialnego źródła energii wbudowanych lub samodzielnych, powstających na zasadach lokalizacji mebli ulicznych lub elementów zagospodarowania terenów przeznaczonych do ładowania pojazdów elektrycznych (EV), oświetlenia, ładowania autobusów itp.
 - lokalizację magazynów energii - zarówno indywidualnych, na użytek własny, jak i na zasadach komercyjnych, przemysłowych związanych z usługami, produkcją lub będących elementem funkcjonalnym mikrosieci.

2.8. Infrastruktura teleinformatyczna

W obszarze miasta kontynuuje się swobodny rozwój systemów telekomunikacyjnych i informatycznych, w tym sieci kablowych i światłowodowych, systemów bezprzewodowych, telewizji kablowej i innych.

2.9. Ciepłownictwo

1. Utrzymuje się zaopatrzenie miasta w ciepło głównie w oparciu o układy sieciowe zasilane z obecnie funkcjonujących i nowych źródeł ciepła. Dopuszcza się modernizację źródeł ciepła w kierunku odejścia

od wykorzystania paliw konwencjonalnych oraz realizację nowych źródeł niskoemisyjnych. Dopuszcza się indywidualne rozwiązania oparte na niskoemisyjnych źródłach ciepła, z preferencją dla rozwiązań opartych na odnawialnych źródłach energii, również w kogeneracji i mikrogeneracji.

2. Dla obszaru zwartej zabudowy, w tym Śródmieścia oraz osiedli budownictwa wielorodzinnego, za podstawowe źródło zaopatrzenia w ciepło uznaje się sieci ciepłownicze. Uzupełniające źródła stanowiąc będą lokalne kotłownie gazowe zwłaszcza realizowane w układach kogeneracyjnych, a także gazowe ogrzewanie indywidualne wspomaganie OZE.
3. W zabudowie jednorodzinnej dopuszcza się niskoemisyjne źródła energii z preferencją dla ogrzewania gazowego wspomaganego tzw. zieloną energią oraz możliwością przyłączenia do sieci ciepłowniczej (ciepła systemowego).
4. Kierunkiem rozwoju miejskiego systemu ciepłowniczego jest jego modernizacja, rozbudowa oraz podłączanie do istniejącej infrastruktury obiektów będących w zasięgu sieci, a korzystających z własnych nieefektywnych systemów grzewczych, a także tworzenie zintegrowanych systemów wykorzystujących ciepło odpadowe (również chłód).
5. Dopuszcza się wykorzystanie miejskich sieci ciepłowniczych do zaopatrzenia w ciepło osiedli położonych poza granicami miasta.
6. Planuje się następujące inwestycje związane z rozwojem systemu ciepłowniczego:
 - modernizacja i rozbudowa głównych i lokalnych źródeł ciepła w kierunku wykorzystania technologii OZE oraz kogeneracji i mikrogeneracji
 - zwiększenie liczby małych rozproszonych źródeł kogeneracyjnych i wykorzystujących OZE
 - realizacja magistrali ciepłowniczych w dzielnicy Podjuchy – przyłączenie EC „Sąsiedzka” do miejskiego systemu ciepłowniczego
 - rozbudowa systemu ciepłowniczego na terenie Warzymic (gmina Kołbaskowo), w rejonach ulic: Duńska - Szczecińska - Kalinowa i dalej do osiedla Podbórz, przyłączenie nowego osiedla mieszkaniowego w rejonie ul. Szosa Polska - Policka.
 - realizacja na obszarze Międzyodrza (Łasztownia, Kępa Parnicka) niskoparametrowej sieci ciepłowniczej, wykorzystującej lokalnie występujący potencjał ciepła odpadowego na potrzeby generacji ciepła i chłodu (system piątej generacji)
 - przyłączenie do sieci ciepłowniczej osiedli przy ul. Wschodniej (Podjuchy)
 - renowacja magistrali i głównych sieci rozdzielczych, przebudowa węzłów grupowych na indywidualne, instalacja automatyki i telemetrii na sieciach i węzłach
 - przebudowa sieci kanałowych na preizolowane, wymiana izolacji na sieciach napowietrznych.

2.10. Gazownictwo

1. Utrzymuje się dwustronny system zasilania Szczecina w gaz wysokometanowy z kierunku Stargardu, poprzez stacje redukcyjno-pomiarowe I stopnia „Podjuchy” i „Płonia” oraz od strony Polic, poprzez stację „Warszewo”.
2. Umożliwia się dalszą rozbudowę i przebudowę sieci gazowych wysokiego, średniego i niskiego ciśnienia na obszarze miasta oraz wykorzystywanie gazu w znacznie szerszym zakresie do celów grzewczych. Rozbudowa sieci gazowych dotyczy zwłaszcza osiedli budownictwa jednorodzinnego, ale także zespołów zabudowy wielorodzinnej poza zasięgiem miejskiego systemu ciepłowniczego.
3. Dopuszcza się rozbudowę i budowę sieci gazowej wysokiego i średniego ciśnienia związaną z zasilaniem w gaz dużych obiektów energetycznych.

Rozdział VI – ZADANIA OCHRONNE, ZOBOWIĄZANIA, WYŁĄCZENIA I OGRANICZENIA PRZESTRZENNE

1. Plany miejscowe - zobowiązania planistyczne miasta

1. Według stanu na styczeń 2022 na obszarze miasta Szczecina obowiązuje 287 planów miejscowych o łącznej powierzchni 18 082,4 ha, co stanowi 60,16 % powierzchni administracyjnej miasta. Jednocześnie obowiązujące plany miejscowe obejmują 17 357,4 ha, co stanowi 71,42% obszaru miasta bez uwzględnienia powierzchni jeziora Dąbie.

- Przystąpiono do sporządzania 93 planów miejscowych o łącznej powierzchni 7 255,5 ha, co stanowi 24,14% powierzchni administracyjnej miasta i obejmuje 29,50% powierzchni miasta liczonej bez jeziora Dąbie.
- Planowane jest sporządzenie planów miejscowych obejmujących cały obszar miasta, z wyłączeniem morskich wód wewnętrznych i terenów zamkniętych.

2. Obszary objęte obowiązkiem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta

W granicach administracyjnych Szczecina:

- nie występują obszary, które należy obowiązkowo objąć ochroną na mocy przepisów o ochronie przyrody, ochronie zabytków, ani pomniki zagłady i ich strefy ochronne
- nie określono obszarów do objęcia wyodrębnioną procedurą scaleń i podziałów nieruchomości
- w części graficznej tomu KIERUNKI Studium wyznaczono obszary lokalizacji obiektów o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m², obszary przestrzeni publicznych oraz obszary leśne wymagające uzyskania zgód na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na inne cele. Grunty leśne wymagające zmiany przeznaczenia na cele nieleśne, związanej głównie z realizacją infrastruktury drogowej i inżynierskiej oraz o znaczeniu porządkowym, o nieznacznych powierzchniach, nie zostały pokazane na rysunku Studium ze względu na kartograficzną skalę mapy dokumentu.

3. Obszary wyłączone z zabudowy i z ograniczonym zakazem zabudowy

- Ze względu na ochronę przyrody i środowiska, wyłącza się z nowej zabudowy tereny: rezerwatów przyrody istniejących i projektowanych, istniejącego stanowiska dokumentacyjnego, użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych istniejących i projektowanych. Wyjątek od zakazu zabudowy na wskazanych terenach stanowią odstępstwa wynikające z przepisów odrębnych.
- Ze względu na konieczność zapewnienia bezpieczeństwa powodziowego zakazuje się zabudowy oraz zagospodarowania terenu utrudniającego naturalny przepływ wód powodziowych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%.
- Do terenów, na których należy ograniczyć zabudowę zalicza się:
 - Szczeciński Park Krajobrazowy „Puszcza Bukowa”: dopuszczalną zabudowę określa plan ochrony oraz plan miejscowy
 - tereny w bezpośrednim sąsiedztwie SPK „Puszcza Bukowa”
 - tereny w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących i projektowanych rezerwatów i użytków ekologicznych
 - lasy – dopuszczone obiekty budowlane określają plany urządzenia lasów oraz plany miejscowe
 - tereny położone w odległości do 12 m od ściany lasu
 - osuwiska i obszary zagrożone ruchami masowymi ziemi wraz z bezpośrednim sąsiedztwem
 - parki miejskie - obiekty dopuszczone określa się na podstawie analizy programowej oraz planów miejscowych
 - tereny rolnicze, za wyjątkiem dopuszczonej w planach zabudowy zagrodowej i obiektów służących produkcji rolnej i infrastruktury OZE
 - tereny zlokalizowane w sąsiedztwie cieków, strumieni i zbiorników wodnych
 - obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%, wskazane w Studium na podstawie odrębnych przepisów: wyłączenie zabudowy dotyczy obiektów budowlanych oraz terenów komunikacji, dla których nie ustalono w planach miejscowych prac niwelacyjnych i podniesienia terenu powyżej rzędnej zalewowej; w obszarach tych dopuszcza się zabudowę i zagospodarowanie związane z użytkowaniem nabrzeży, na zasadach określonych w przepisach przeciwpowodziowych.

4. Obszary inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym i lokalnym

- Uwzględnia się uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych. W tabeli ujęto obszary, na których rozmieszczono lub rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego.

Tabela 3. Obszary inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym i lokalnym

Lp.	Nazwa projektu	Zadanie	Dokument źródłowy	Lokalizacja
ZADANIA RZĄDOWE				
1.	Zabezpieczenie przeciwpowodziowe zlewni rzeki Płoni w tym w szczególności Miasta Szczecin	<i>I. Wzmacnianie powiązań zewnętrznych województwa; II. Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego</i>	<i>Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin</i>
2.	Rozwój szkolnictwa wyższego uwzględniającego potrzeby regionalne	<i>III. Rozwój potencjału ludnościowego; IV. Przekształcenia sieci osadniczej; V. Ochrona dziedzictwa i krajobrazu kulturowego; VI. Rozwój infrastruktury społecznej</i>	<i>Kontrakt Terytorialny dla WZP</i>	<i>Województwo zachodniopomorskie</i>
3.	Rozbudowa potencjału gospodarki morskiej w oparciu o porty morskie	<i>VII. Wzrost i rozwój gospodarczy</i>	<i>POIŚ 2014-2020</i>	<i>Województwo zachodniopomorskie</i>
4.	S10 Szczecin-Piła	<i>VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego</i>	<i>Dokument implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (do 2030.); Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023; POIŚ 2014-2020; Kontrakt Terytorialny dla WZP</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin; gminy: Kobyłanka, Stargard, Suchań, Recz, Drawno, Kalisz Pomorski, Mirosławiec, miejska i wiejska Wałcz</i>
5.	S3/A6 na odcinku węzeł Kijewo-węzeł Rzęśnica	<i>VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego</i>	<i>Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin, gmina Goleniów</i>
6.	Budowa zachodniego drogowego obejścia Szczecina wraz z przeprawą tunelową Police-Święta w ciągu drogi nr 6, po nowym śladzie od Goleniowa do Kołbaskowa	<i>VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego</i>	<i>Kontrakt Terytorialny dla WZP</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin; gminy: Kołbaskowo, Dobra, Police, Goleniów</i>
7.	Modernizacja linii kolejowej nr 273 na odcinku Głogów-Zielona Góra-Rzepin-Dolna Odra wraz z łącznicami nr 821 i 822	<i>VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego</i>	<i>DI do SRT do 2020 r. (do 2030); Krajowy Program Kolejowy do 2023 r.; Kontrakt Terytorialny dla WZP (warunkowe)</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin; gminy: Boleszkowice, Mieszkowice, Moryń, Chojna, Widuchowa, Gryfino</i>
8.	Odbudowa linii kolejowej Szczecin Dąbie-Szczecin Główny	<i>VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego</i>	<i>Koncepcja przygotowania i realizacji inwestycji Port Solidarność-Centralny Port Komunikacyjny dla RP</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin</i>
9.	Modernizacja linii kolejowej E 59 na odcinku Poznań Główny-Szczecin Dąbie	<i>VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego</i>	<i>DI do SRT 2020 r. (do 2030); Krajowy Program Kolejowy do 2023 r.; CEF; Kontrakt Terytorialny dla WZP</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin; gminy: Bierzwnik, Krzęcin, Choszczno, Dolice, Warnice, miasto i gmina Stargard, Kobyłanka</i>
10.	Modernizacje linii kolejowych nr 408 i 409 Szczecin Główny-granica państwa (Tantow)	<i>VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego</i>	<i>Krajowy Program Kolejowy do 2023 r.</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin, gminy: Dobra, Kołbaskowo</i>
11.	Poprawa stanu technicznego infrastruktury obsługi podróźnych (w tym	<i>VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz</i>	<i>Krajowy Program Kolejowy do 2023 r.; POIŚ 2014-2020</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin</i>

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA SZCZECIN 2022
TOM II KIERUNKI**

	dostosowanie do wymagań TSI PRM), etap I - Szczecin	<i>sprawności systemu transportowego</i>		
12.	Modernizacja toru wodnego Świnoujście-Szczecin do głębokości 12,5 m	<i>VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego</i>	<i>DI do SRT do 2020 r. (do 2030); Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry; POIS 2014-2020; Kontrakt terytorialny dla WZP</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin, gminy: Police, Stepnica, Świnoujście, Goleniów</i>
13.	Wdrożenie RIS (Systemu Informacji Rzecznej) Dolnej Odry	<i>VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego</i>	<i>DI do SRT do 2020 r. (do 2030); Kontrakt terytorialny dla WZP</i>	<i>Rzeka Odra</i>
14.	Poprawa przepływu wód powodziowych w okresie zimowym z jeziora Dąbie	<i>VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego</i>	<i>Umowa między Rządem RP a Rządem RFN o wspólnej poprawie sytuacji na drogach wodnych na pograniczu polsko-niemieckim (ochrona przeciwpowodziowa, warunki przepływu i żeglugi); Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin, jezioro Dąbie</i>
15.	W perspektywie długoterminowej: Przystosowanie Odrzańskiej Drogi Wodnej do parametrów klasy Va	<i>VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego</i>	<i>Założenia do planów rozwoju śródlądowych dróg wodnych w Polsce na lata 2016-2020 (do 2030)</i>	<i>Rzeka Odra</i>
16.	Poprawa dostępu kolejowego do portów morskich w Szczecinie i Świnoujściu	<i>VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego</i>	<i>DI do SRT do 2020 r. (do 2030.); Krajowy Program Kolejowy do 2023 r. CEF, Kontrakt Terytorialny dla WZP</i>	<i>Port w Szczecinie, Port w Świnoujściu</i>
17.	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej w portach w Szczecinie i Świnoujściu	<i>VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego</i>	<i>DI do SRT do 2020 r. (do 2030.); Krajowy Program Kolejowy do 2023 r. CEF, Kontrakt Terytorialny dla WZP</i>	<i>Port w Szczecinie, Port w Świnoujściu</i>
18.	Rozbudowa infrastruktury zespołu portowego Szczecin-Świnoujście	<i>VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego</i>	<i>DI do SRT do 2020 r. (do 2030.)</i>	<i>Port w Szczecinie, Port w Świnoujściu</i>
19.	Poprawa dostępu do portu w Szczecinie w rejonie Kanału Dębickiego	<i>VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego</i>	<i>DI do SRT do 2020 r. (do 2030); POIS 2014-2020</i>	<i>Port w Szczecinie</i>
20.	Poprawa dostępu do portu w Szczecinie w rejonie Basenu Kaszubskiego	<i>VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego</i>	<i>DI do SRT do 2020 r. (do 2030.)</i>	<i>Port w Szczecinie</i>
21.	Rozbudowa infrastruktury portowej w Kanale Dębickim w porcie w Szczecinie	<i>VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego</i>	<i>DI do SRT do 2020 r. (do 2030.)</i>	<i>Port w Szczecinie</i>
22.	Modernizacja dostępu drogowego do Portu w	<i>VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności</i>	<i>DI do SRT do 2020 r. (do 2030)</i>	<i>Port w Szczecinie</i>

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA SZCZECIN 2022
TOM II KIERUNKI**

	Szczecinie: przebudowa układu komunikacyjnego w rejonie Międzyodrza	<i>transportowej oraz sprawności systemu transportowego</i>		
23.	Budowa infrastruktury portowej w Basenie Górnośląskim w porcie w Szczecinie	<i>VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego</i>	<i>DI do SRT do 2020 r. (do 2030); Kontrakt Terytorialny dla WZP</i>	<i>Port w Szczecinie</i>
24.	Rozbudowa stacji Pomorzany oraz budowa linii 220kV Pomorzany	<i>IX. Rozbudowa infrastruktury technicznej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej</i>	<i>KPZK 2030</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin, gmina Kołbaskowo</i>
25.	Przebudowa stacji 110/15 kV Dąbie oraz zmiana zasilania stacji 110/15 kV Zdroje w celu poprawy zasilania aglomeracji szczecińskiej: 1) Przebudowa stacji Dąbie; 2) Zmiana zasilania stacji Zdroje	<i>IX. Rozbudowa infrastruktury technicznej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej</i>	<i>POIŚ 2014-2020</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin</i>
26.	Sieci Energetyczne Polski Zachodniej	<i>IX. Rozbudowa infrastruktury technicznej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej</i>	<i>Kontrakt Terytorialny dla WZP</i>	<i>Województwo zachodniopomorskie</i>
27.	Wsparcie działań z zakresu efektywności energetycznej zgodnie z podziałem interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi	<i>IX. Rozbudowa infrastruktury technicznej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej</i>	<i>Kontrakt Terytorialny dla WZP</i>	<i>Województwo zachodniopomorskie</i>
28.	Wsparcie selektywne przedsięwzięć dotyczących sieci ciepłowniczych i chłodniczych	<i>IX. Rozbudowa infrastruktury technicznej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej</i>	<i>Kontrakt Terytorialny dla WZP</i>	<i>Województwo zachodniopomorskie</i>
29.	Odprowadzenie wód opadowych i roztopowych ze zlewni rzeki Bukowej wraz z ochroną przed powodzią terenów gminy Dobra, Kołbaskowo i Szczecin, leżących w zlewni rzeki Bukowej	<i>IX. Rozbudowa infrastruktury technicznej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej</i>	<i>Założenia do Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021–2027 (do 2030)</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin; gminy: Dobra, Kołbaskowo</i>
30.	Zwiększenie retencji jeziorowej i korytowej w Województwie Zachodniopomorskim - Etap I - rzeka Płonia	<i>IX. Rozbudowa infrastruktury technicznej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej</i>	<i>POIŚ 2014-2020; RPO WZ 2014-2020; Założenia do Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021–2027 (do 2030)</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin</i>
ZADANIA SAMORZĄDOWE				
1.	Budowa kanalizacji deszczowej, modernizacja kanalizacji w celu wydzielenia kanalizacji deszczowej, budowa osadników i separatorów wód opadowych i roztopowych na wylotach sieci deszczowej do odbiorników	<i>I. Wzmacnianie powiązań zewnętrznych województwa; II. Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego</i>	<i>POIŚ 2016-2020 (do 2024)</i>	<i>Gminy województwa zachodniopomorskiego, przedsiębiorstwa wod.-kan.</i>

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA SZCZECIN 2022
TOM II KIERUNKI**

2.	Budowa infrastruktury turystycznej w parkach krajobrazowych WZP w celu zmniejszenia antropopresji - II etap	<i>I. Wzmacnianie powiązań zewnętrznych województwa; II. Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego</i>	<i>RPO WZ 2014-2020</i>	<i>Województwo zachodniopomorskie</i>
3.	Modernizacja i remont dziedzińców Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie	<i>III. Rozwój potencjału ludnościowego; IV. Przekształcenia sieci osadniczej; V. Ochrona dziedzictwa i krajobrazu kulturowego</i>	<i>WPF WZP na lata 2017-2038</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin</i>
4.	Wsparcie obszaru kultury w województwie zachodniopomorskim poprzez realizację projektów infrastrukturalnych, kluczowych dla rozwoju regionu i państwa, służących rozwojowi kultury i dziedzictwa kulturowego	<i>III. Rozwój potencjału ludnościowego; IV. Przekształcenia sieci osadniczej; V. Ochrona dziedzictwa i krajobrazu kulturowego</i>	<i>RPO WZ 2014-2020</i>	<i>Województwo zachodniopomorskie</i>
5.	Kompleksowe zagospodarowanie tarasów Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie - wykonanie nowego zagospodarowania terenu wokół budynku Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie	<i>III. Rozwój potencjału ludnościowego; IV. Przekształcenia sieci osadniczej; V. Ochrona dziedzictwa i krajobrazu kulturowego</i>	<i>Kontrakt Terytorialny dla WZP Aneks nr 2; WPF WP na lata 2017-2038</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin</i>
6.	Szचेcińskie Centrum Solidarności: ochrona zabytkowego obiektu wraz z historyczną świetlicą stoczniową (miejsce podpisania Porozumienia w Sierpniu 1980)	<i>III. Rozwój potencjału ludnościowego; IV. Przekształcenia sieci osadniczej; V. Ochrona dziedzictwa i krajobrazu kulturowego</i>	<i>Kontrakt Terytorialny dla WZP Aneks nr 2</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin</i>
7.	Dostosowanie SPWSZ do potrzeb szybko rosnącej populacji osób starszych - zwiększenie liczby łóżek w Oddziale Geriatrii i Przewlekłe Chorych	<i>VI. Rozwój infrastruktury społecznej i zdrowia</i>	<i>Kontrakt Terytorialny dla WZP; RPO WZ 2014-2020</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin</i>
8.	Rozbudowa budynku na potrzeby Oddziałów Zakaźnych oraz Poradni Specjalistycznych wraz z wyposażeniem na terenie SPWSZ w Szczecinie	<i>VI. Rozwój infrastruktury społecznej i zdrowia</i>	<i>Kontrakt Terytorialny dla WZP</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin</i>
9.	Budowa i Modernizacja Filii Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Szczecinie	<i>VI. Rozwój infrastruktury społecznej i zdrowia</i>	<i>Kontrakt Terytorialny dla WZP</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin</i>
10.	Podniesienie jakości i dostępności usług medycznych SPWSZ w Szczecinie poprzez budowę budynku na potrzeby Oddziału Nefrologii i Transplantacji Nerek, Stacji Dializ, Oddziału Neurologii wraz z Oddziałem Udarowym oraz Oddziału Chorób Wewnętrznych i Nadciśnienia Tętniczego wraz z wyposażeniem	<i>VI. Rozwój infrastruktury społecznej i zdrowia</i>	<i>Kontrakt Terytorialny dla WZP; RPO WZ 2014-2020</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin</i>
11.	Budowa Morskiego Centrum Nauki w Szczecinie	<i>VI. Rozwój infrastruktury społecznej i zdrowia</i>	<i>WPF WZP na lata 2017-2038</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin</i>
12.	Rozbudowa Teatru Polskiego	<i>VI. Rozwój infrastruktury społecznej i zdrowia</i>	<i>Kontrakt Terytorialny dla WZP; RPO WZ 2014-2020; Polityka kulturalna WZP</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin</i>
13.	Budowa sieci tras rowerowych Pomorza Zachodniego: Trasa Pojezierna	<i>VII. Wzrost i rozwój gospodarczy</i>	<i>WPF WZP na lata 2017-2038; RPO WZ 2014-2020</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin; gminy woj. zachodniopomorskiego</i>

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA SZCZECIN 2022
TOM II KIERUNKI**

14.	Realizacja Koncepcji sieci tras rowerowych Pomorza Zachodniego	<i>VII. Wzrost i rozwój gospodarczy</i>	<i>RPO WZ 2014-2020</i>	<i>Województwo Zachodniopomorskie; Gmina Miasto Szczecin</i>
15.	Zaprojektowanie i wykonanie szlaku rowerowego na wale przeciwpowodziowym wzdłuż rzeki Chęszcząca i jeziora Dąbie (na odcinku wzdłuż rzeki Chęszcząca od mostu w ciągu ulicy Jeziornej w Szczecinie do jej ujścia do jeziora Dąbie, a następnie wzdłuż brzegu jeziora do miejsca dowiązania wału wstecznego nad rzeką Iną)	<i>VII. Wzrost i rozwój gospodarczy</i>	<i>RPO WZ 2014-2020</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin, gmina Goleniów</i>
16.	Wspieranie działań wzmacniających innowacyjność i kreatywność w regionie, Pomorze Zachodnie - Ster na innowacje	<i>VII. Wzrost i rozwój gospodarczy</i>	<i>RPO WZ 2014-2020</i>	<i>Województwo zachodniopomorskie</i>
17.	Przebudowa ciągów komunikacyjnych sieci TEN-T: DK Nr 31 pod nazwą „ul. Floriana Krygiera” w połączeniu z A6 i S3	<i>VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego</i>	<i>POIŚ 2014-2020; Kontrakt Terytorialny dla WZP</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin</i>
18.	Rozbudowa/modernizacja oraz planowane nowe instalacje do doczyszczania selektywnie zebranych frakcji odpadów	IX. Rozbudowa infrastruktury technicznej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej	<i>Plan Gospodarki Odpadami dla WZP 2016-2022; Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla WZP 2020-2026</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin</i>
19.	Rozbudowa/modernizacja oraz planowane nowe instalacje do przetwarzania odpadów zielonych lub/i innych bioodpadów		<i>Plan Gospodarki Odpadami dla WZP 2016-2022; Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla WZP 2020-2026</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin; gminy WZP</i>
20.	Rozbudowa/modernizacja instalacji o statusie instalacji komunalnej do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych		<i>Plan Gospodarki Odpadami dla WZP 2016-2022; Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla WZP 2020-2026</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin; gminy WZP</i>
21.	Modernizacja i rozbudowa instalacji do termicznego przekształcenia odpadów niebezpiecznych		<i>Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla WZP 2020-2026</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin</i>
22.	Budowa spalarni odpadów medycznych i niebezpiecznych (Ostrów Grabowski)		<i>Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla WZP 2020-2026</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin (Ostrów Grabowski)</i>
23.	Budowa instalacji pirolizy opon, przetwórstwa tworzyw sztucznych oraz przetwórstwa kabli		<i>Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla WZP 2020-2026</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin</i>
24.		X. Rozwój infrastruktury obronności i bezpieczeństwa państwa		
PROJEKTY REZERWOWE				
1	Modernizacja systemu monitorowania ruchu statków w oparciu o system AIS	VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego	<i>Plan inwestycji transportowych dla WZP</i>	<i>Województwo zachodniopomorskie</i>
2	Modernizacja oznakowania nawigacyjnego szlaków żeglownych na śródlądowych drogach wodnych Szczecińskiego Węzła Wodnego wraz ze sprzętem do obsługi		<i>Plan inwestycji transportowych dla WZP</i>	<i>Gmina Miasto Szczecin</i>
ZINTEGROWANE INWESTYCJE TERYTORIALNE (ZIT SOM)				

1.	Budowa Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej w Szczecinie z wykorzystaniem istniejących odcinków linii kolejowych nr 406, 273, 351	XX. Wzmacnianie wewnętrznych i zewnętrznych powiązań transportowych	Strategia ZIT SOM; Kontrakt Terytorialny dla WZP; Krajowy Program Kolejowy do 2023 roku; POIŚ 2014-2020	Gmina Miasto Szczecin, gminy: Gryfino, Stargard, Goleniów
2.	Węzeł przesiadkowy Głębokie	XX. Wzmacnianie wewnętrznych i zewnętrznych powiązań transportowych	Strategia ZIT SOM; Plan inwestycji transportowych dla WZP; RPO WZ 2014-2020	Gmina Miasto Szczecin
3.	Budowa zintegrowanego węzła komunikacyjnego Łęko wraz z infrastrukturą na przebiegu Trasy Średnicowej dla obsługi wewnątrz aglomeracji ruchu pasażerskiego w Szczecinie	XX. Wzmacnianie wewnętrznych i zewnętrznych powiązań transportowych	Strategia ZIT SOM; RPO WZ 2014-2020	Gmina Miasto Szczecin
4.	Budowa centrum przesiadkowego w miejscowości Załom wraz z pętlą autobusową	XX. Wzmacnianie wewnętrznych i zewnętrznych powiązań transportowych	Strategia ZIT SOM; RPO WZ 2014-2020	Szczecin – os. Załom-Kasztanowe
5.	Przebudowa torowisk tramwajowych w Szczecinie, etap II	XX. Wzmacnianie wewnętrznych i zewnętrznych powiązań transportowych	Strategia ZIT SOM	Gmina Miasto Szczecin
6.	Budowa nowych tras tramwajowych w Szczecinie	XX. Wzmacnianie wewnętrznych i zewnętrznych powiązań transportowych	Strategia ZIT SOM	Szczecin - Lewobrzeże (Śródmieście Północ, Zachód)
7.	Przebudowa istniejących i budowa nowych systemów ciepłowniczych - etap I i II /SEC sp. z o.o.	XXI. Utworzenie w SOM sprawnie działających systemów infrastruktury technicznej w dziedzinie energetyki, gospodarki odpadami i ochrony przeciwpowodziowej	Strategia ZIT SOM; POIŚ 2014-2020	Gmina Miasto Szczecin

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Zał. Nr 2 do uchwały Nr XVII/214/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2020 r. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego. Tom II Cele i kierunki kształtowania polityki przestrzennej województwa, RBGP WZ, Szczecin czerwiec 2020.

5. Obszary zdegradowane, problemowe

1. W polityce przestrzennej uwzględnia się obszary zdegradowane, zidentyfikowane w programie rewitalizacji, na podstawie występowania problemów w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej (określone ważonym wskaźnikiem degradacji). Obszary wskazano osiedlami, są to osiedla: Centrum, Śródmieście-Zachód, Turzyn, Niebuszewo-Bolinko, Drzetowo-Grabowo, Nowe Miasto, Pomorzany, Gołęcino-Goćław, Stare Miasto, Międzyodrze-Wyspa Pucka, Skolwin, Stołczyn, Śródmieście-Północ, Żydowce-Klucz, Wielgowo-Sławociesze-Zdunowo, Stoneczne.
2. W kartach osiedli wskazano dyspozycje służące odbudowie wartości funkcjonalno-przestrzennych i wprowadzeniu ze stanu degradacji.

6. Tereny zamknięte i ich strefy ochronne

1. W obszarze miasta występują, wskazane w części graficznej tomu KIERUNKI Studium, tereny zamknięte ustanowione przez resort obrony narodowej, ministra właściwego do spraw transportu i inne. Dla terenów zamkniętych nie zostały zgłoszone wnioski o wyznaczenie stref ochronnych.
2. Tereny zamknięte, za wyjątkiem ustalanych przez ministra właściwego do spraw transportu, wyłączone są spod władztwa planistycznego gminy i nie obowiązują na nich ustalenia Studium do czasu zdjęcia z tych terenów statusu terenu zamkniętego.
3. Ze względu na możliwości zmiany granic terenów zamkniętych, wynikające z przekształceń własnościowych i restrukturyzacji instytucji, w Studium ustala się oczekiwane przeznaczenia terenów zgodnie z interesem publicznym i oznacza w części graficznej tomu KIERUNKI.
4. W przypadku korekty granic terenów zamkniętych w planach miejscowych dopuszcza się aktualizację ich granic i przeznaczenie na inne cele. Przeznaczenie tych terenów nie może kolidować z funkcją terenów

sąsiadujących. Zaleca się kontynuację przeznaczenia stanowiącego sąsiedztwo dawnych terenów zamkniętych.

CZĘŚĆ II – UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ I SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM

Rozdział I – UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ

Celem głównym polityki przestrzennej jest podążanie za zmieniającymi się potrzebami społecznymi i stwarzanie warunków przestrzennych do ich zaspokajania. Znalazło to wyraz w zapisach o rozwoju wewnętrznym i dyspozycjach odnoszących się do poprawy jakości istniejącej struktury funkcjonalno-przestrzennej, rewitalizacji, reurbanizacji, restrukturyzacji, wzmacniania istniejących i rozwoju nowych lokalnych centrów usługowych, rozwoju w granicach obszaru zwartej zabudowy i obowiązujących planów miejscowych.

Dążąc do podniesienia jakości zamieszkania, wyposażono tereny już zabudowane i tereny rozwoju zabudowy w rezerwy przeznaczone na funkcje usług. W celu zapewnienia warunków rozwoju gospodarki, stwarza się rezerwy terenowe dla działalności produkcyjnej i usługowej.

Zastosowano podejście zasobooszczędne, tj. takie dysponowanie przestrzenią i jej zasobami, które nie prowadzi do nadmiernej antropopresji na środowisko, służy jego ochronie i przekazaniu w niepogorszonym stanie następnym pokoleniom. Poszukiwano równowagi pomiędzy warunkami funkcjonowania środowiska przyrodniczego i warunkami życia ludzi, celem zapewnienia dobrostanu mieszkańcom, mierzonego wskaźnikami jakości życia. Kierowano się także zasadą poprawy walorów ekonomicznych przestrzeni.

Dążono do integracji funkcjonalno-przestrzennej w ramach osiedli. Struktury lokalne integrowane są w ramach dzielnicy i organizmu miejskiego oraz obszaru funkcjonalnego poprzez podstawowy układ komunikacyjny współpracujący z układem zewnętrznym (istniejącym i projektowanym). Całościowo rozstrzygnięcia przestrzenne zobrazowano w części graficznej tomu KIERUNKI.

1. Warunki w otoczeniu kształtujące rozwój miasta i jego politykę przestrzenną

Dostępne scenariusze rozwoju, będące w zasięgu przewidywań opartych na danych i trwałości długoterminowych trendów, wyznaczają ramy formułowanej polityki, planów i programów.

Odpowiedź polityki przestrzennej na potrzeby zidentyfikowane w uwarunkowaniach formułowana jest w obszarach: przemian społecznych (1), wyzwań gospodarczych (2), zagrożeń i ograniczeń środowiskowych (3) oraz ograniczeń i uwarunkowań przestrzennych (4).

Zidentyfikowane w otoczeniu zmiany społeczne (1) obejmują przede wszystkim długoterminowy trend starzenia się społeczeństwa i zmianę geografii demograficznej w kraju. Prognozowane przez GUS kurczenie się polskiej populacji znacznie głębiej dotknie miasta, gdzie wystąpi 2/3 przewidywanych skutków. Szczególnie wyraźnie doświadczą tego miasta metropolitalne, w tym Szczecin. Proces ten wywoła z jednej strony zabieganie o nowych pracowników i mieszkańców, z drugiej zaś ryzyko utraty aktywnej części populacji. Wzrośnie także presja imigracyjna. Rosnący poziom życia i procesy metropolizacji zmienią wzorce modelu życia i wygenerują nowe oczekiwania lokalnych społeczności. Przyspieszenie cyfryzacji w obszarze gospodarki i interakcji społecznych zmienia sposób funkcjonowania społeczeństw, stając się motorem przemian. Wzrost mobilności i malejące przywiązanie do własności, będą generować wzrost popytu na mieszkania na wynajem i infrastrukturę społeczną.

Odpowiedzią polityki przestrzennej w tym obszarze jest stwarzanie warunków do pozyskiwania: nowych pracowników (zapewnienie warunków i rezerw terenowych dla rozwoju produkcji i usług, w tym usług społecznych), mieszkańców (zapewnienie warunków dla rozwoju zabudowy mieszkaniowej, podnoszenie jakości życia w miejscu zamieszkania), ludności napływowej, w tym z zagranicy, uczniów i studentów oraz zatrzymania własnej młodzieży (zapewnienie warunków systemowych i lokalizacyjnych dla rozwoju oświaty, szkolnictwa zawodowego, zapewnienie warunków rozwoju szkół wyższych).

Wiele zidentyfikowanych wyzwań dotyczy sfery organizacji i zarządzania miastem, które nie zawsze znajdują bezpośrednie odniesienie do polityki przestrzennej. Cechą tej polityki jest jej spójność z celami strategii

rozwoju Szczecina oraz przyjęcie rozwiązań urbanistycznych odwołujących się do szeroko pojmowanej mobilności, w tym: rozwoju sieci dróg i publicznego transportu, polityki parkingowej; elastyczność kształtowania przestrzeni komunikacyjnej dla różnych użytkowników, w tym strefowanie ruchu oraz monitoring, zarządzanie danymi i potrzebami, itd. Polityka przestrzenna uwzględnia kontekst bliskiego otoczenia, tj. własnego obszaru funkcjonalnego, stwarzając warunki do pogłębienia więzi z gminami ościennymi, np. poprzez udostępnianie własnej infrastruktury i rozwój usług metropolitalnych oraz podejmowanie wspólnych przedsięwzięć w sferze organizacyjnej i inwestycyjnej.

Wyzwania gospodarcze (2) w otoczeniu, mające przełożenie na gospodarkę miasta i SOM, to przede wszystkim zagadnienia związane ze zmianą struktury rynku pracy, w tym z ubytkiem siły roboczej, nierekompensowanym wzrostem wydajności pracy, spadkiem zapotrzebowania na prace proste i powtarzalne i niedostosowanie populacji niemobilnej do tempa rozwoju techniki i technologii (adaptacji do gospodarki cyfrowej). Oczekuje się także daleko idących przeobrażeń w zakresie funkcjonowania łańcuchów dostaw towarów i usług, co jawi się jako szansa rozwojowa dla Szczecina i SOM.

Pewnych szans, ale również strukturalnych zagrożeń, można upatrywać w polityce wdrażania na obszarze UE Europejskiego Zielonego Ładu. Wymagania z tym związane mogą się przyczynić do dynamicznego rozwoju nowych dziedzin gospodarki, takich jak: produkcja maszyn, urządzeń, konstrukcji dla produkcji zielonej energii oraz usług serwisowych w tym sektorze. Z drugiej strony, narzucane ograniczenia emisyjne będą absorbować środki, które mogłyby zostać przeznaczone na rozwój przedsiębiorstw.

Wraz ze wzrostem globalizacji wymiany gospodarczej stale rośnie zapotrzebowanie na usługi w transporcie morskim, co może ugruntować pozycję portu morskiego Szczecin-Świnoujście (m.in. dzięki modernizacji toru wodnego), a warunkowane jest poprawą dostępu drogowego do portu.

Ważną częścią przyszłej gospodarki miasta będzie jej dostosowanie do potrzeb wynikających z przemian demograficznych, związanych z przepływami ludności i starzeniem się społeczeństwa. Wykształcenie spektrum usług społecznych, w tym senioralnych, przy dobrych warunkach infrastrukturalnych i walorach naturalnych może stanowić czynnik rozwojowy miasta, ale jednocześnie obciążenie finansów publicznych.

Zadaniami polityki przestrzennej w dziedzinie gospodarki wobec wyzwań i szans otoczenia jest:

- utrzymanie rezerw terenowych na rzecz elastycznego rozwoju usług, produkcji i usług ogólnospołecznych
- utrzymanie i ochrona rezerw terenowych dla rozwoju produkcji, magazynowania, składowania, w tym we współpracy z gminami członkowskimi SSOM
- utrzymanie terenów i rezerw terenowych parków przemysłowych, technologicznych, badawczo-rozwojowych, obszarów wolnościowych, specjalnych stref ekonomicznych itp.
- zapewnienie warunków do funkcjonowania, rozwoju i zagospodarowania terenów portu morskiego i rzeczno-terenowego
- przejęcie i zagospodarowanie na cele ogólnomiejskie terenów uwalnianych sukcesywnie przez port
- wsparcie instytucjonalne i przestrzenne rozwoju klastrów, podejmowania nowej działalności, inicjowania start-up'ów
- wsparcie rozwoju szkół wyższych i transferu technologii, rozwoju sfery B+R+I
- transformacja infrastrukturalna i rozwój gospodarki cyfrowej i zielonej.

Polityka przestrzenna, ze względu na swoje kompetencje, stwarza warunki zaspokojenia potrzeb społecznych. Zakłada kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej, infrastruktury społecznej, infrastruktury technicznej i komunikacyjnej miasta.

W celu zapewnienia warunków dla rozwoju gospodarczego, pozyskania inwestorów i pracowników, przewidziano warunki dla rozwoju zabudowy mieszkaniowej wszystkich typów, przekształcenia układu komunikacyjnego, zapewniono rezerwy terenowe dla działalności komercyjnej, zakładając zwiększenie udziału przetwórstwa przemysłowego. Przewidziano warunki dla rozwoju usług społecznych, oczekując ich rozwoju w segmencie: zdrowia, opieki społecznej i rehabilitacji na bazie publicznej i komercyjnej.

Wśród zagrożeń i ograniczeń środowiskowych (3) w otoczeniu należy wyróżnić potrzeby związane z ochroną środowiska i jej skutecznym zarządzaniem, głównie w granicach obszarów Natura 2000 i udziału zieleni w obszarze zurbanizowanym. Dotyczy to również zagadnień związanych ze zmianami klimatu, zarządzaniem ryzykiem powodziowym, przewietrzaniem miasta, napływem i generowaniem zanieczyszczeń.

Przywołane walory środowiskowe w powiązaniu ze strukturą terenów przyrodniczych Szczecina tworzą wartość dodaną. Lasy, zieleń nieurządzona i tereny wód tworzą korytarze ekologiczne, kształtują lokalny mikroklimat i zapewniają regenerację powietrza. W przypadku terenów wodnych i nadwodnych, istotą

oddziaływań jest występowanie obszarów zagrożenia powodzią i związane z tym ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu. Wyznacza się tereny zagrożone ryzykiem wystąpienia powodzi i wprowadza się daleko idące ograniczenia w zagospodarowaniu i zabudowie takich terenów.

W polityce przestrzennej Szczecina uwzględnia się obecność i oddziaływanie środowiska przyrodniczego występującego w otoczeniu miasta, zapewnia się powiązania ekologiczne zieleni naturalnej z bogatą i chronioną zielenią miejską. Utrzymuje się i chroni bioróżnorodność. Utrzymuje się struktury przestrzenne zapewniające dobre warunki regeneracji powietrza i przewietrzania miasta, a poprzez kształtowanie i rozwój zasobów zieleni miejskiej oraz zabudowę i infrastrukturę łagodzi się wpływ zanieczyszczeń i skutki występowania wysp ciepła.

Ograniczenia i uwarunkowania przestrzenne (4) obejmują pozostałe aspekty sąsiedztwa, jak rozwój zabudowy w gminach ościennych bezpośrednio na granicy ze Szczecinem oraz będące następstwem tego obciążenia komunikacyjne. Te ostatnie związane są także z ruchem tranzytowym przez miasto, zarówno drogowym, jak i kolejowym. Zabudowa pojawiająca się przy granicy miasta wymaga podłączeń do infrastruktury technicznej, której nie są w stanie zapewnić gminy sąsiadujące ze Szczecinem. Mając na względzie wspólnotę interesów i potrzebę integracji w ramach SOM, w polityce przestrzennej miasto stara się uwzględniać potrzeby gmin sąsiednich. Umożliwia się obsługę infrastrukturą techniczną terenów rozwoju znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów zwartej zabudowy zlokalizowanych w granicach Szczecina. Planując miejską sieć transportową, uwzględnia się potrzeby dojazdowe mieszkańców SOM poprzez zapewnienie warunków do rozwoju SKM i obsługujących ją węzłów przesiadkowych oraz powiązań z siecią tramwajową. Polityka przestrzenna Szczecina przewiduje kontynuację rozwoju funkcji metropolitalnych w zakresie dostępu mieszkańców SOM do szkolnictwa wyższego, usług społecznych i specjalistycznych, usług związanych ze spędzaniem czasu wolnego. Rezerwy terenowe przeznaczone na cele usług, znajdujące się w centrum miasta i w osiedlach obrzeżnych, uwzględniają także potrzeby mieszkańców SOM.

2. Warunki wewnętrzne kształtujące rozwój miasta i jego politykę przestrzenną

Podejście strategiczne wymaga zauważenia odrębności Szczecina jako organizmu miejskiego, będącego podmiotem i adresatem ogólnomiejskich działań służących wzrostowi społeczno-gospodarczemu. W horyzoncie Studium (30 lat) Szczecin będzie się mierzył z wyzwaniem będącymi efektem historii jego rozwoju i obecnego stanu zasobów ludzkich, środowiskowych i kapitałowych. Określają one wewnętrzne wyznaczniki, mocne strony i ograniczenia rozwoju, których wynikiem jest polityka przestrzenna.

Podobnie, jak w przypadku analizy stanu otoczenia, dla ułatwienia analizy uzasadnienia przyjętych rozwiązań, odpowiedź polityki przestrzennej na wyzwania wewnętrzne, własny potencjał i ograniczenia zidentyfikowane w uwarunkowaniach, formułowana jest w obszarach: przemian społecznych (1), wyzwań gospodarczych (2), zagrożeń i ograniczeń środowiskowych (3) oraz ograniczeń i uwarunkowań przestrzennych (4).

Obszar przemian społecznych (1) jest dla Szczecina ważnym czynnikiem rozwojowym. Społeczność miejska zamieszkująca na stałe będzie maleć przy zauważalnym wzroście udziału ludności zamieszkującej w mieście czasowo. Działania ukierunkowane na pozostanie lub osiedlenie się na stałe mieszkańców będzie istotą wielu działań miejskich. Drugim kluczowym aspektem populacyjnym będzie starzenie się społeczeństwa i malejąca liczba dzieci. Proces ten wpływa na rynek pracy, który czeka wiele przeobrażeń, m.in. przyspieszenie technologiczne i konkurowanie o pracowników.

Wśród ważniejszych przemian, uwzględnionych w polityce przestrzennej należy wymienić:

- zapewnienie warunków do rozwoju usług społecznych, związanych z gospodarką senioralną, w tym utrzymanie w zasobie rezerw gruntów miejskich na ten cel
- zapewnienie warunków do rozwoju oświaty i szkolnictwa wyższego, ze szczególnym oczekiwaniem adresowanym do PUM i ośrodków kształcenia w dziedzinach związanych z medycyną, opieką społeczną i rehabilitacją
- zapewnienie warunków do rozwoju transportu publicznego, w tym transportu szynowego z przekroczeniem granic gminy (SKM)
- zapewnienie dostępności terenów pod zabudowę mieszkaniową wszystkich typów, zwiększanie ogólnego zasobu mieszkań (w tym na wynajem), których dostępność ułatwi przepływy ludności i pozyskiwanie nowych mieszkańców oraz ich asymilowanie w miejscu zamieszkania
- podniesienie wymagań w zakresie jakości życia w miejscu zamieszkania i w gminach sąsiednich (przestrzeń wspólna, przyjazna przestrzeń miejska, dostęp do lokalnych centrów usługowych, terenów zieleni i rekreacji, sprawny transport publiczny)

- podniesienie jakości (standardu wyposażenia, estetyzacji, bezpieczeństwa) najważniejszych miejskich przestrzeni publicznych i ich otoczenia
- kontynuowanie procesów rewitalizacji i renowacji zabudowy historycznej, ze wsparciem procesów ograniczenia emisji niskiej i obniżenia energochłonności
- obniżenie kosztów miasta poprzez kształtowanie popytu na tereny pod zabudowę mieszkaniową (ograniczenia dla zabudowy poza obszarem zwartej zabudowy), monitorowanie potrzeb, elastyczny rozwój usług społecznych; wsparcie dla transformacji energetycznej i restrukturyzacji infrastruktury, rozwój gospodarki cyfrowej, zarządzanie wodami opadowymi, kształtowanie transportu publicznego
- zapewnienie warunków dla funkcjonowania i lokalizacji nowych żłobków, przedszkoli i szkół poprzez utrzymanie rezerw terenowych i elastyczne podejście do kształtowania sieci tych jednostek w dostosowaniu do zmieniającej się liczby dzieci i przestrzennej zmienności liczebności ich populacji
- utrzymanie i dalszy rozwój ogólnie dostępnych terenów zieleni i terenów sportu i rekreacji
- zapewnienie korzystnych warunków przewietrzania miasta oraz działań na rzecz złagodzenia oddziaływania miejskiej wyspy ciepła
- rozwój błękitnej i zielonej infrastruktury jako narzędzie łagodzenia skutków zmian klimatu i sposób na poprawę warunków i jakości życia, upowszechnianie aktywnego stylu życia i korzystania z infrastruktury umożliwiającej spędzanie czasu wolnego
- rewaloryzacja zabytków i przywracanie wartości społecznej (historycznej i przestrzennej) w obszarach objętych ochroną konserwatorską, w tym również poprzez adaptacje i nowe realizacje, zapewnienie dostępu do kultury wysokiej i masowej.

Elementami całościowych działań w zakresie kierunków zagospodarowania przestrzennego jest dążenie do: utrzymania i kształtowania obszarów zwartej zabudowy i ich kompleksowego wyposażenia w infrastrukturę techniczną, rozwoju lokalnych centrów usługowych i minimalizowania kosztów utrzymania miasta ponoszonych przez mieszkańców, rewaloryzacja przestrzeni miejskiej, ochrona wartości przyrodniczych i podnoszenie walorów ekonomicznych przestrzeni. Potrzeby rozwojowe są racjonalizowane, dostosowywane do tempa rozwoju miasta i możliwości budżetowych zaspokojenia potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, komunikacyjnej i społecznej, uwzględniając rozłożenie wydatków majątkowych budżetu na cały okres programowania polityki przestrzennej, tj. do roku 2050.

Wyzwania gospodarcze (2) są konsekwencją stanu dotychczasowej struktury gospodarki, rozstrzygającej o kształcie rynku pracy. Dynamicznemu rozwojowi usług w ostatnich dziesięcioleciach nie towarzyszył satysfakcjonujący rozwój przetwórstwa przemysłowego. Oczekiwane zmiany w gospodarce łączone są z tradycyjnymi w Szczecinie branżami gospodarki morskiej, z rozwojem portu morskiego oraz dziedzin produkcji i usług związanych z obrotem portowym i dostępem do akwenów żeglownych.

W pozostałych dziedzinach działalności gospodarczej oczekuje się inwestycji związanych ze skracaniem łańcuchów dostaw, zwiększaniem samowystarczalności, rozwojem energetyki i produkcji na jej rzecz oraz przyśpieszeniem postępu techniczno-technologicznego.

Prognozowany jest wzrost znaczenia transferu technologii z obszaru nauk technicznych, powstawanie spółek technologicznych i start-up'ów. Wobec dynamicznych zmian gospodarczych zachodzących w otoczeniu globalnym i krajowym wskazano ogólne zasady polityki przestrzennej. Racjonalizując politykę przestrzenną i uwzględniając stan i warunki rozwoju szczecińskiej gospodarki, a także lokalne możliwości na pozyskanie kapitału i nowych inwestorów, zapewnia się w ramach Studium:

- rezerwy terenów rozwojowych portu morskiego, kierując się ochroną (a nie wygaszaniem) miejsc pracy przy pozyskiwaniu terenów portowych na cele ogólnomiejskie
- warunki do obsługi komunikacyjnej portu transportem samochodowym i kolejowym
- rezerwy terenów dla lokalizacji działalności produkcyjnej w specjalnych strefach ekonomicznych i innych terenach dedykowanych produkcji i składom
- rezerwy terenów dla rozwoju usług ogólnospołecznych i na rzecz produkcji, z elastycznym podejściem do przekształcania terenów usług w tereny produkcji i składów
- warunki dla rozwoju komercyjnych funkcji metropolitalnych, jak handel, usługi kultury masowej itp.
- warunki do rozwoju produktów gospodarczych miasta w sferach: dziedzictwo kulturowe, „Dzielnica kultury”, sport i rekreacja wodna na Międzyodrzu, profilaktyka i opieka medyczna, usługi senioralne
- warunki do rozwoju nauki i szkół wyższych, wraz z możliwością powstawania w ich sąsiedztwie parków technologicznych

- warunki do rozwoju szkolnictwa zawodowego na poziomie średnim i pomaturalnym, szczególnie w zawodach inżynieryjnych oraz związanych z medycyną, ochroną zdrowia, opieką społeczną
- warunki do rozwoju klastrów, przewidując ich instytucjonalne wsparcie i ułatwianie w ramach rezerw terenowych ich konsolidacji i rozwoju skali działania i powiązań gospodarczych.

Zagrożenia i ograniczenia środowiskowe (3) nie są traktowane jako obciążenie dla procesów rozwojowych. Zgodnie ze strategią marki *Szczecin Floating Garden*, zasoby przyrody i krajobrazu uznawane są w polityce przestrzennej za podstawowe narzędzie kształtowania struktury przestrzennej, jakości życia na terenach mieszkaniowych, wyznacznik wizerunkowej atrakcyjności Szczecina oraz element kształtowania gospodarki miasta o wartości stale rosnącej. W planie ogólnym Szczecina (1994), jak i w kolejnych edycjach Studium (1998, 2008 i 2012) przywiązywano ogromną wagę do ochrony środowiska, w tym do ochrony zasobów przyrody żywej i nieżywej oraz krajobrazu.

W obecnej polityce przestrzennej kontynuuje się działania ochronne i kształtujące:

- ochronę krajobrazu, panoramy i osi widokowych utrzymywaną poprzez zakazy zabudowy, limitowanie wysokości zabudowy, w tym zabudowy wysokościowej oraz określanie charakteru tej zabudowy
- ochronę terenów przyrodniczo cennych poprzez wprowadzenie rygorów wynikających z: zasad ochrony obszarów Natura 2000, rezerwatów i parków krajobrazowych, wytycznych planu urządzenia lasów, waloryzacji przyrodniczej oraz opracowań ekofizjograficznych i in.
- tworzenie i rozwój terenów zieleni i ich spójności ekologiczno-przestrzennej, istniejących i projektowanych terenów zieleni naturalnej i rekreacyjnej, utrzymanie oraz wyznaczanie lokalizacji nowych parków i skwerów miejskich, zapewnienie wysokiego udziału brzegów naturalnych cieków i oczek oraz parametrów kształtowania zabudowy (intensywność, wysokość zabudowy, minimalnej powierzchni terenu biologicznie czynnego, wyznaczanie terenów objętych zakazem zabudowy)
- utrzymanie terenów regeneracji powietrza i zapewnienie warunków do przewietrzania miasta, łagodzących oddziaływanie miejskich wysp ciepła
- uwzględnienie uwarunkowań geomorfologicznych, w tym ograniczenie zabudowy na obszarach osuwisk i zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz obszarach objętych ryzykiem wystąpienia powodzi
- utrzymanie funkcji ogrodów działkowych, będących elementem tradycji miejskiej, pełniących także usługi ekosystemowe z jednoczesną potrzebą uregulowania gospodarki odpadami i emisji zanieczyszczeń powietrza
- ochronę, w tym przed zabudową, dolin strumieni, oczek wodnych i terenów okresowo podtapianych, z utrzymaniem swobodnego dostępu do ich brzegów i wskazaniem do renaturalizacji, odtwarzanie układów melioracyjnych
- rozwój błękitnej i zielonej infrastruktury, rozumiany jako zespół spójnych, skoordynowanych działań zwiększających odporność miasta na zmiany klimatu; w tym obszarze przewidywane jest wdrożenie planu gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi oraz działania zwiększające udział zieleni w strukturze miasta, poczynając od nasadzeń przyulicznych, poprzez nowe parki i tereny rekreacyjne
- limitowanie powierzchni przeznaczonych do urbanizacji na cele zabudowy mieszkaniowej, produkcji, składów i usług, wyrażające się malejącą intensywnością zabudowy w miarę oddalania się od centrum
- wsparcie dla rozwoju gospodarki o obiegu zamkniętym.

Ograniczenia i uwarunkowania przestrzenne (4) w znacznej części wiążą się z zagadnieniami ochrony środowiska, która dotyczy warunków życia ludzi. Oprócz przywołanych powyżej ograniczeń, wynikających z uwarunkowań naturalnych i ograniczanej planistycznie antropopresji należy wyróżnić także te, które są konsekwencją historycznego rozwoju miasta kształtowanego ze zróżnicowanych jednostek osadniczych jako spójna struktura. Wśród tych uwarunkowań historycznych ważną rolę odgrywają obszary i obiekty o wartościach zabytkowych stanowiące krajobraz kulturowy miasta objęty ochroną konserwatorską i planistyczną. Zabudowę historyczną charakteryzują specyficzne dla niej intensywność i typ (np. kamienice w kwartałowej zabudowie śródmiejskiej, stare miasto Szczecin, stare miasto Dąbie, dawne wsie) oraz jej stan techniczny i wyposażenie w infrastrukturę (m.in.: brak podłączenia do ciepła systemowego, niska efektywność energetyczna, niski standard wyposażenia sanitarnego). Polityka przestrzenna kontynuuje procesy restrukturyzacji i rewaloryzacji w synergii z wartościami zabytkowymi i krajobrazem kulturowym. O docelowych dyspozycjach przestrzennych rozstrzyga wykształcona fizjonomia zabudowy i dopuszczone kierunki jej ekspansji, począwszy od kameralnej zabudowy Pogodna do spółdzielczych kompleksów zabudowy

wielorodzinnej z wielkiej płyty (np. osiedla: Majowe, Kaliny, Pomorzany, Książąt Pomorskich). Sukcesywne przejmowanie i przekształcanie na cele ogólnomiejskie terenów powojkowych, pokolejowych, przemysłowych i portowych oraz odbudowa szczecińskiej Starówki i starego miasta Dąbie stanowią jedne z najważniejszych kierunków rozwoju Szczecina zrównoważonego, zwartego, krótkich odległości, zasobooszczędnego. Transformacja ustrojowa uruchomiła procesy rozwojowe, kształtujące nowe potrzeby i postawy społeczne. Diametralnie zmienił się charakter Szczecina, miasto jest w końcowej fazie transformacji z miasta robotniczego, przemysłowo-portowego na miasto z przewagą usług o bardzo szerokim asortymencie. Wraz z tą przemianą pojawiło się oczekiwanie i presja na wypełnienie luki na rynku mieszkaniowym, skutkująca migracjami wewnątrzmijskimi i do otoczenia, oraz zapotrzebowanie na nowe, atrakcyjne przestrzenie i usługi publiczne. Znacznie wzrosła rola Szczecina jako ośrodka metropolitalnego, który wykształcił wokół siebie obszar o silnych powiązaniach funkcjonalnych.

Obszary istniejącej zabudowy, jej kondycja i struktura przestrzenna uwzględniane są w Studium interdyscyplinarnie. Wśród ważniejszych obszarów interwencji należy wymienić:

- obszar strategicznej interwencji, jak obszar Śródmieścia ze Starym Miastem i Międzyodrzem
- obszary rewitalizacji i obszary zdegradowane objęte programem rewitalizacji
- krajobraz kulturowy, zabytki oraz dobra kultury współczesnej objęte formami ochrony i szczególnymi zasadami kształtowania
- zespoły zabudowy mieszkaniowej z wielkiej płyty objęte szczególnymi zasadami przekształceń i rozwoju
- obszary kluczowe dla kondycji środowiska miejskiego, integracji ekologicznej i zachowania bioróżnorodności objęte szczególnymi formami ochrony, zasadami rozwoju i przekształceń
- struktura transportu publicznego (np. sieci tramwajowe i SKM) z zasadami rozwoju
- struktura sieci dróg (w tym obwodnicę śródmiejską) oraz nowe przeprawy mostowe integrujące nadwodne obszary śródmiejskie, obsługa transportowa terenów portowych i produkcyjnych
- struktura terenów produkcji i składów z ich ochroną i zasadami rozwoju (w tym tereny stoczniowe i w granicach portu morskiego z sukcesywnym przejmowaniem na cele ogólnomiejskie terenów uwalnianych przez port w procesie relokacji)
- infrastruktura inżynierska miasta z zasadami rozwoju i restrukturyzacji w dostosowaniu do nowych potrzeb technologicznych i ograniczeń energetycznych.

Przywołane zagadnienia polityki przestrzennej w uproszczeniu opisują kompleksowe i komplementarne podejścia i zasady jej kształtowania, ilustrują skalę interwencji i uzasadniają prawidłowość podejścia do ustalenia reguł tej polityki, która jest spójna ze Strategią rozwoju Szczecina 2025. Niższym szczeblem jest sformułowanie zasad i kierunków przekształceń poszczególnych osiedli administracyjnych Szczecina. W Studium planuje się model funkcjonalno-przestrzenny każdego osiedla kształtując jego rolę w strukturze miasta i obszarze funkcjonalnym. Dla osiedli zostały zdefiniowane zadania strategiczne podnoszące jakość życia i sumarycznie wzmacniające przyjęte kierunki rozwoju miasta. Ustalenia i kierunki rozwoju zostaną odzwierciedlone w ustaleniach planów miejscowych.

Przyjęte dyspozycje dokumentu integrują zarządzanie strategiczne z polityką rozwoju, w tym z polityką przestrzenną i uwzględniają przyszłe, bardziej restrykcyjne podejście do dysponowania przestrzenią i finansami miasta.

Rozdział II – SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM

W Studium zapisano wizję tworzenia miasta zwartego, efektywnego w sferze zarządczej i realizacyjnej, przyjaznego dla mieszkańców. Studium jest narzędziem kształtowania przyszłego zagospodarowania przestrzennego Szczecina jako miasta odpornego na zmiany demograficzne, ekonomiczne i środowiskowe, dążącego do wzmocnienia:

- gospodarczego - wprowadzenie dobrze wyposażonych w infrastrukturę techniczną terenów usługowo-produkcyjnych o elastycznym zagospodarowaniu i gotowości do przekształceń
- rozwoju szkolnictwa wyższego - głównie poprzez wsparcie uczelni o profilu medycznym a także powiązanych z nim sektorów przemysłu
- struktury funkcjonalno-przestrzennej - koncentracja instytucji i podmiotów ważnych dla miasta, obszaru funkcjonalnego i regionu na terenie obejmującym Stare Miasto, Śródmieście i Łasztownię, koncentracja dostępnych środków na reurbanizacji, rewitalizacji oraz kształtowaniu obszaru zwartej zabudowy z wykształceniem lokalnych centrów usługowych

- mobilności - rozwój systemów komunikacji i wsparcie transportu publicznego, rowerowego i pieszego.

1. Główne wyzwania i wytyczne kierunkowe do Studium

1. Główne wyzwania: zagrożenie spadkiem potencjału demograficznego, zmianami klimatycznymi i cywilizacyjnymi

1. Szczecin wytworzył wokół granic miasta obszar funkcjonalny i chce konkurować o mieszkańców, zasoby rynku pracy i kapitał, dąży do rozwoju wzorem wiodących aglomeracji europejskich.
2. W okresie do 2050 roku rozwój Szczecina determinuje kilka głównych procesów i zjawisk, o charakterze wyzwań cywilizacyjnych w wymiarze przestrzenno-społecznym i gospodarczym, w tym: poprawa warunków życia mieszkańców, kontynuacja rozwoju gospodarczego miasta i jego obszaru funkcjonalnego, rozwój przetwórstwa przemysłowego, współpraca ze sferą B+R+I, rozwój usług na rzecz produkcji i usług ogólnospołecznych oraz skutki wywoływane przez zmiany klimatu i postęp technologiczny.
3. Główną zasadą polityki przestrzennej jest oszczędne gospodarowanie zasobami przyrodniczymi, przestrzennymi i infrastrukturalnymi w znaczeniu spójności przestrzennej i kształtowania społeczno-środowiskowych wyznaczników jakości życia w miejscu zamieszkania.
4. Uwzględniając walory ekonomiczne przestrzeni, w Studium wskazywany jest rozwój obszarów zwartej zabudowy i dostępności komunikacyjnej, minimalizujący ponoszone przez mieszkańców koszty dostępu do miejsc pracy i do miejskiej infrastruktury społecznej (w tym, korzystania z kultury wysokiej i spędzania czasu wolnego).
5. Przywołane zasady i priorytety nie umniejszają znaczenia pozostałych zadań własnych miasta, będących zobowiązaniem ustawowym, ani zadań realizowanych przez inne podmioty na zasadach komercyjnych lub na podstawie przepisów odrębnych w stosunku do przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

2. Integralność Studium ze Strategią rozwoju Szczecina 2025

1. Studium jest spójne ze Strategią rozwoju Szczecina (SRS 2025). Cel I i IV odpowiadają dynamicznie postępującym procesom metropolizacji przestrzeni miejskiej. Cel III dotyczy mobilizowania i pomnażania kapitału społecznego. Cel II obejmuje zagadnienia zdywersyfikowanego rozwoju gospodarczego.
2. Studium jest zgodne z Resume diagnozy strategicznej dla miasta Szczecina, opracowanym w 2021 roku na potrzeby procesu aktualizacji Strategii rozwoju miasta Szczecin.
3. Zasadą polityki przestrzennej jest jej integrowanie z pozostałymi miejskimi dokumentami strategicznymi. Znalazło to wyraz na etapie analizy UWARUNKOWAŃ, sporządzania diagnozy stanu miasta oraz bilansu potrzeb i możliwości trwałego rozwoju miasta.

3. Zintegrowane i podmiotowe podejście w realizacji polityki przestrzennej

1. Spójność przestrzenno-funkcjonalna miasta z otoczeniem osiągnana będzie poprzez sieciowanie usług publicznych, w tym usług społecznych oraz zadań własnych gmin, współpracę w zakresie ograniczania emisji, przeciwdziałania zmianom klimatu i łagodzenia ich skutków, transformację energetyczną obszaru funkcjonalnego, m.in.: większe wykorzystanie OZE, koordynację planowania, gospodarowania infrastrukturą techniczną, wodami opadowymi, ochronę środowiska i oddziaływania transgraniczne. W obszarze funkcjonalnym transformacja infrastruktury społecznej polegać będzie na zrównoważonym sieciowaniu usług społecznych na zasadach partnerskich.
2. Celem polityki przestrzennej jest poprawa dobrostanu szczecinian, która jest do osiągnięcia między innymi poprzez: poprawę jakości przestrzeni w obszarach zamieszkania i jej wyposażenie w usługi ogólnospołeczne, ochronę krajobrazu kulturowego historycznej struktury przestrzennej miasta i osiedli, czytelne rozgraniczanie funkcji i minimalizowanie konfliktów na styku z funkcjami chronionymi, przy jednoczesnej preferencji dla struktur wielofunkcyjnych sprawniej zaspakajających potrzeby, ograniczanie do niezbędnej ingerencji w obszary niezabudowane i posiadające wartość przyrodniczą, środowiskową oraz zrównoważone wykorzystywanie walorów ekonomicznych przestrzeni.
3. Realizacja polityki przestrzennej służy podnoszeniu efektywności ponoszonych kosztów funkcjonowania aglomeracji i kosztów ponoszonych przez mieszkańców w ich dostępie do miejsc pracy, edukacji, rozrywki, rekreacji i wypoczynku, wpływając w ten sposób na stanu kapitału metropolitalnego i terytorialnego.

4. Wyzwania i wytyczne kierunkowe wynikające z bilansu potrzeb i możliwości trwałego rozwoju

Uwarunkowania rozwoju i diagnoza strategiczna ujawniają największe wyzwania, do których zaliczono: procesy ludnościowe o daleko idących skutkach społecznych, tempo rozwoju gospodarczego, zmiany w gospodarce warunkowane zmianami klimatu i wdrażaniem Europejskiego Zielonego Ładu oraz metropolizację przestrzeni miejskiej. Szacuje się, że w 2050 roku w Szczecinie będzie około 380 tysięcy mieszkańców. Nakłady z budżetu na infrastrukturę techniczną, komunikacyjną i społeczną, obsługującą powstającą zabudowę mieszkaniową, usługową i produkcyjno-składową, wyniosą około 12 mld złotych. Według szacunków możliwe będzie zaspokojenie około 70% potrzeb, ustalonych na 68 tys. mieszkań.

Rezerwy terenów, obejmujące łącznie około 5,8% powierzchni administracyjnej miasta, dostępne w całym jego obszarze, zapewnią dalszy rozwój usług (wzmocnienie lokalnych centrów usługowych, wprowadzenie usług ogólnomiejskich i metropolitalnych oraz usług na rzecz podmiotów gospodarczych).

Koncentracja terenów produkcji i składów, wraz z rezerwami rozwojowymi portu, stwarza dogodne warunki do dalszej transformacji i wzmocnienia gospodarki. Oferta terenowa dla produkcji i składów obejmuje łącznie około 1,5% powierzchni administracyjnej miasta.

2. Kierunki rozwoju gospodarczego Szczecina

1. Zasady kształtowania polityki przestrzennej w sferze handlu, usług i sfery produkcyjnej

1. Utrzymuje się dotychczasowe przeznaczenie terenów wskazywanych na cele produkcji, składów i magazynów, również rezerwy terenów wskazywanych na cele parków przemysłowych i parków technologicznych, wolnych obszarów celnych i specjalnych stref ekonomicznych.
2. Utrzymuje się rezerwy terenowe przeznaczane na cele usług, w tym społecznych, oferowanych także na zasadach komercyjnych (np. w zakresie utrzymania i ochrony zdrowia, rehabilitacji itp.).
3. Stwarza się warunki dla rozwoju sfery B+R+I. Chroni się rezerwy terenowe dla tych funkcji oraz zapewnia ofertę terenów dla usług komercyjnych, w ramach których mogą funkcjonować zarówno jednostki usługowe, jak i związane z przetwórstwem przemysłowym.
4. Utrzymuje się, w różnych typach zabudowy, rezerwy terenowe z przeznaczeniem na usługi realizujące zadania własne gminy (szkoły, żłobki, przedszkola, domy opieki, cmentarze i inne).
5. Dopuszcza się lokalną koncentrację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży do 2000 m² w ramach osiedla lub dzielnicy, kierując się dogodnością ich lokalizacji dla mieszkańców i uciążliwościami wynikającymi z generowania ruchu drogowego, w tym związanymi z dostawą towarów.
6. Targowiska i hale targowe dopuszcza się w ich obecnych lub nowych lokalizacjach w dostosowaniu do rozwoju obszarów zabudowy, zapotrzebowania i rozkładu przestrzennego ludności lub zmiany funkcji terenu, lokalizacji węzłów przesiadkowych, przebiegu kluczowej infrastruktury itp.
7. W przypadku likwidacji targowisk, za zgodne ze Studium uznaje się zagospodarowanie terenów uwolnionych, odpowiadające potrzebom osiedla i wskazanym kierunkom przekształceń lub rozwoju osiedla.
8. Obszary rozmieszczenia istniejących i wskazanych w Studium terenów dla obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² określono w części graficznej tomu KIERUNKI Studium; obiekty tego typu traktuje się jako podlegające procesom transformacji.
9. Wspiera się rozwój usług związanych z turystyką, sportem, rekreacją, wypoczynkiem i spędzaniem czasu wolnego, kierując się przy ich lokalizacji predyspozycjami terenów, ich walorami ekonomicznymi, przyrodniczymi i kulturowymi oraz potrzebami mieszkańców.
10. Stwarza się warunki do rozwoju gospodarki senioralnej w oparciu o wykształcone zaplecze opieki medycznej ośrodka akademickiego i dostępne zasoby zabudowy oraz infrastrukturę rekreacyjno-przyrodniczą.
11. Nowe usługi o charakterze ponadlokalnym, metropolitalnym lokuje się głównie na lewobrzeżu, szczególnie w obszarach śródmiejskich na terenie: Starego Miasta, Łasztowni, Kępy Parnickiej, w rejonie ul. Kolumba i Nowego Miasta oraz w sąsiedztwie innych przestrzeni publicznych, dążąc do wykształcenia „Dzielnicy kultury”.

2. Tereny nadwodne w strukturze miasta i żegluga śródlądowa

1. Wykorzystuje się istniejące naturalne akweny, w tym: jezioro Dąbie, Odra Zachodnia, Regalica, Płonia, jezioro Głębokie, do rozwoju sportu i turystyki wodnej jako jeden z filarów gospodarczych Szczecina i markowy produkt turystyczny.

2. Na terenach sąsiadujących ze śródlądowym szlakiem transportowym Odry Zachodniej i Regalicy planuje się organizację miejskiego portu rzecznego.
3. Wyznacza się miejsca do odkładania urobku z prac pogłębiarskich w rejonach istniejących pól refulacyjnych i na terenie zatok Łęka i Gać przy południowym brzegu wyspy Radolin. Akceptuje się inne ekonomicznie i środowiskowo uzasadnione lokalizacje pól refulacyjnych na terenach lądowych, załadowanych lub tworzonych w formie wysp.

3. Założenia rozwojowe terenów portowych, rozwój portu morskiego

1. Priorytetem polityki przestrzennej jest stwarzanie warunków dla utrzymania i wzmocnienia przewagi konkurencyjnej portu morskiego. Zapewnia się warunki do prowadzenia działalności stoczniowej i pozostałej produkcyjnej, składowej i magazynowej związanej z segmentami gospodarki morskiej, energetycznej oraz powiązanych w łańcuchach kooperacyjnych i łańcuchach dostaw.
2. Dopuszcza się wszelkie inwestycje związane z budową, przebudową, rozbudową i utrzymaniem infrastruktury zapewniającej dostęp do portu oraz infrastruktury portowej, w tym także zmianę linii brzegu oraz lokalizację oznakowania nawigacyjnego według potrzeb.
3. Potrzeby rozwojowe portu uwzględnia się także poprzez plany rozwoju infrastruktury drogowej i kolejowej, pozwalającej przyjąć i rozładować dodatkowe potoki ruchu. Stwarza się gospodarcze szanse wykorzystania modernizacji morskiego toru wodnego do portu. Dopuszcza się wariantowe rozwiązania w zakresie obsługi portu od południa poprzez wprowadzenie uzupełniających połączeń przez Międzyodrze.
4. Wspiera się i kształtuje proces powolnego uwalniania zabytkowej struktury poportowej na Łasztowni w celu rozbudowy wielofunkcyjnego centrum i koncentracji usług o znaczeniu miejskim, ponadlokalnym i regionalnym.
5. W granicach obszaru portu dopuszcza się czasową lub docelową lokalizację usług niezwiązanych z działalnością portową, służących realizacji zadań własnych miasta lub zaspokojeniu potrzeb związanych ze świadczeniem usług przez inne podmioty, jak np. utylizacja odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne, w tym medycznych i weterynaryjnych, oczyszczanie ścieków, bazy komunikacyjne, targi, wystawiennictwo i ekspozycja towarów, organizacja imprez masowych i inne.
6. W granicach obszarów rozwoju portu morskiego i usług z nim związanych na terenach nadodrzańskich, w północnej części miasta (Skolwin, Stołczyn) i na Ostrowie Mieleńskim oraz Ostrowie Grabowskim dopuszcza się inwestycje mogące znacząco oddziaływać na środowisko, także związane z gospodarką odpadami. Dopuszcza się produkcję energii, w tym na bazie OZE (np.: farmy solarne, itp.) lub uprawy energetyczne itp.

3. Metropolizacja przestrzeni miejskiej

1. Kształtowanie modelu funkcjonalno-przestrzennego miasta

1. Kontynuuje się model Szczecina jako miasta o charakterze portowym, pełniącego rolę ośrodka bramowego i HUB-u w europejskim korytarzu transportowym Północ-Południe. Wspiera się funkcje transportowe, rozwój portu i utrzymanie rezerw terenowych dla rozwoju portu, w tym w zakresie spedycji, transportu kołowego i żegluga śródlądowej.
2. Wzmacnia się znaczenie produkcji i logistyki poprzez utrzymanie atrakcyjnych i zróżnicowanych warunków lokalizacyjnych.
3. Zapewnia się warunki do rewitalizacji zabudowy historycznej i pozostałej zdekapitalizowanej struktury miejskiej.
4. Przyspiesza się procesy reurbanizacji sukcesywnie uwalnianych przez port terenów na Międzyodrze, a także dalszą odbudowę starówki Szczecina i starówki Dąbia.
5. Obowiązują ograniczenia rozwoju wyznaczone warunkami ekofizjograficznymi. Dopuszczenie zabudowy warunkuje się ochroną: zasobów przyrody ożywionej i nieożywionej, krajobrazu, bioróżnorodności, dziedzictwa kulturowego i innych wartości cywilizacyjnych i pokoleniowych.
6. Kontynuuje się wypełnianie obszaru zwartej zabudowy oraz ponowne wykorzystywanie przestrzeni poprzez restrukturyzację. Punktem odniesienia do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej jest obszar zwartej zabudowy i obszary już objęte prawem miejscowym. Dostępność pozostałych terenów wskazana została na podstawie bilansu potrzeb oraz możliwości rozwojowych miasta w oparciu o analizę procesów demograficznych i gospodarczych.

7. Ustala się preferencje dla rozwoju wewnętrznego i restrukturyzacji przestrzeni, wyrażone poprzez wskazanie w Studium obszarów: wielofunkcyjnej zabudowy śródmiejskiej i reurbanizacji wysp Międzyodrza, terenów około lotniskowych i nad jeziorem Dąbie oraz terenów w granicach starego miasta Dąbia.
8. Stwarza się warunki do rozwoju zabudowy mieszkalnej i usług poprzez zapewnienie rezerw terenowych w obszarach zwiększonej aktywności gospodarczej z dostosowaniem do gęstości zaludnienia.
9. Ustala się preferencje dla kontynuacji procesu metropolizacji poprzez dalsze wdrażanie rozwiązań w zakresie mobilności, ułatwiających mieszkańcom miasta i sąsiednich gmin udział w życiu publicznym i rozwijanych usługach miejskich, infrastrukturze, kulturze, sporcie i rekreacji oraz korzystanie z atrakcyjnych przestrzeni publicznych.
10. Utrzymuje się i wzmacnia status miasta akademickiego, ośrodka rozwoju nauki, coraz lepiej powiązanego ze sferą aktywności gospodarczej oraz B+R+I. Utrzymuje się rezerwy terenowe dla rozwoju szkół wyższych i ich zaplecza.
11. Ustala się następujące priorytety kierunkowe dla systemów infrastruktury: dostępność komunikacyjna, zrównoważona mobilność, obniżanie transportochłonności i zmniejszanie kongestii ruchu samochodowego, transformacja i rozwój infrastruktury, w tym OZE.

2. Ochrona krajobrazu kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

1. Obejmuje się ochroną zabytki i krajobraz kulturowy, w tym ustala się (wskazane w części graficznej tomu KIERUNKI Studium) strefy ochrony konserwatorskiej historycznych struktur przestrzennych oraz strefy ochrony archeologicznej (Strefy „W”: W-I, W-II i W-III).
2. Obejmuje się ochroną krajobraz miasta i ustala się strefę „E” – ochrony ekspozycji krajobrazu.
3. Zapewnia się ochronę w planach miejscowych obszarów i obiektów o wartościach zabytkowych, w tym także poprzez ustalenie obszaru ochrony sąsiedztwa zabytku i warunków zagospodarowania oraz kształtowania jego otoczenia i widoku na zabytek.
4. Zapewnia się ochronę obiektów o wartościach zabytkowych, niewpisanych do rejestru, poprzez ustalenia w planach miejscowych, dla każdego zabytku indywidualnie, ze wskazaniem adresu i lokalizacji na rysunku planu.
5. Zapewnia się ochronę obiektów i obszarów dóbr kultury współczesnej w planach miejscowych poprzez ustalenie zasad ekspozycji, ochrony obiektów i ich otoczenia.
6. Nie wskazuje się rekomendacji i wniosków oraz granic terenów priorytetowych dotyczących kształtowania i ochrony krajobrazów, wynikających z audytu krajobrazowego województwa zachodniopomorskiego (brak wniosków i rekomendacji zarządu województwa).
7. Utrzymuje i rozwija się zagospodarowanie i zabudowę podkreślające walory, w tym unikatowe położenie Szczecina oraz tradycje miasta portowego (mosty, przystanki żeglugi pasażerskiej, przystanie jachtowe i wioślarskie, ośrodki sportów motorowodnych, tawerny nadbrzeżne, targowiska rybne).

3. Rozwój centrum miasta i sieć lokalnych centrów usługowych

1. Kontynuuje się rozwój centrum lewobrzeżnego Szczecina jako głównego ośrodka usługowego o znaczeniu ogólnomiejskim i ponadlokalnym. Wyznacza się obszar wielofunkcyjnej zabudowy śródmiejskiej (MC) obejmujący centrum miasta wraz z wyspami Grodzką, Łasztownią i Kępą Parnicką oraz obszar starego miasta Dąbia. W obszarze MC obowiązują szczególne warunki inwestowania i ograniczenia.
2. Dąży się do koncentracji zadań dzielnicowych Prawobrzeża w obszarze starego miasta Dąbia, z uwzględnieniem koncentracji ludności, aktywności gospodarczej i społecznej obszaru oraz specyfiki ponadlokalnej położenia nad jeziorem Dąbie.
3. Poza obszarem śródmiejskim wyznacza się sieć lokalnych centrów usługowych w osiedlach (do utrzymania, wzmocnienia i wykształcenia). Kontynuuje się model funkcjonalno-przestrzenny miasta z autonomicznymi funkcjonalnie dzielnicami i osiedlami, posiadającymi lokalne centra usługowe, które obniżą ilość zadań przewozowych i zapewnią komfort zamieszkania.

4. Rewitalizacja obszarów miejskich

1. Rewitalizacją obejmuje się obszary zdegradowane, w tym obszary śródmiejskie i centra historyczne Szczecina i starego miasta Dąbia, kwartały zabudowy śródmiejskiej z XIX/XX w., osiedla z wielkiej płyty

oraz tereny poprzemysłowe i powojkowe, gdzie występuje potrzeba adaptacji do nowej funkcji i zrekompensovania utraconych korzyści z dotychczasowego użytkowania terenu.

2. Programy rewitalizacji identyfikują obszary problemowe, wymagające podjęcia działań naprawczych w osiedlach i innych jednostkach bilansowych.
3. W Śródmieściu wyznacza się Obszar Strategicznej Interwencji (OSI), oznaczony w części graficznej tomu KIERUNKI Studium, w którym priorytetem jest podniesienie jakości życia przy jednoczesnej ekspozycji jego unikatowych wartości. Efektem działań ma być wzmocnienie trendu powrotu mieszkańców do centrum.
4. Zapewnia się ochronę osadniczych zespołów historycznych dawnych wsi o rodowodzie średniowiecznym: Krzekowo, Warszewo, Osów, Stołczyn, Skolwin, Płonia, posiadających zachowany i czytelny układ ruralistyczny.
5. Zapewnia się ochronę willowych zespołów mieszkaniowych o czytelnej i wartościowej fizjonomii, m.in.: Pogodno, Łętko, Głębokie, Podjuchy. Zakazuje się zastępowania zabudowy jednorodzinnej zabudową wielorodzinną, dogęszczania i zacierania oryginalnej kompozycji urbanistycznej zespołów zabudowy, obowiązuje wysoki udział zieleni.
6. Rewitalizacja w obszarze starego miasta Dąbia jest skoncentrowana na zachowaniu średniowiecznej siatki ulic i reliktyw murów obronnych oraz ochronie częściowo zachowanej historycznej zabudowy kamienicowej oraz jej częściowym odtworzeniem.
7. Rewitalizacją obejmuje się zespoły mieszkaniowe z wielkiej płyty, m.in. na osiedlach: Zawadzkiego, Klonowica, Kaliny, Przyjaźni, Majowe, Słoneczne, Książąt Pomorskich, Pomorzany, wymagające przekształceń oraz doposażenia w usługi, zieleni ogólnodostępną i tereny sportowo-rekreacyjne.

5. Sieć przestrzeni publicznych - obszary miasta o szczególnym znaczeniu

1. W przestrzeniach publicznych zagospodarowanie podporządkowuje się najważniejszym obiektom architektonicznym, ograniczając zmiany, które mogą istotnie przekształcić wizerunek przestrzeni publicznej. Ogranicza się swobodę przekształceń i dowolność form architektonicznych na styku z tymi przestrzeniami.
2. Kontynuuje się ochronę i kształtowanie terenów zieleni jako przestrzeni publicznych poprzez ich utrzymanie i podniesienie rangi w ekosystemie miasta, z jednoczesną pielęgnacją, rewitalizacją i podnoszeniem ich jakości oraz walorów przyrodniczych i rekreacyjnych.

6. Przestrzenne wyznaczniki jakości życia – standardy środowiska zamieszkania

1. Planuje się zaspokajając potrzeby ludności zamieszkałej w strukturach jednorodzinnych poprzez ustalanie funkcji usługowych i kreację lokalnych centrów usługowych wykształcanych w sąsiedzkich zespołach zabudowy wielorodzinnej. W obszarach koncentracji zabudowy wielorodzinnej ustala się obowiązek lokalizacji funkcji usługowych w parterach budynków i lokalizacjach usług wolnostojących.
2. W zabudowie wielorodzinnej, w układach zwartych i wolnostojących, kontynuuje się model urbanizacji wykorzystując graniczne wartości wskaźników urbanistycznych dla budownictwa mieszkaniowego i usługowego w planach miejscowych. Preferuje się zabudowę w otoczeniu zieleni rekreacyjnej, z placami zabaw i niezbędną infrastrukturą.
3. Wielofunkcyjną zabudowę śródmiejską poddaje się kompleksowej modernizacji z jednoczesnym podniesieniem standardów zamieszkania, szczególnie wewnątrz kwartałów zabudowy, gdzie przekształcenia mają służyć tworzeniu przyjaznego mikroklimatu i podnoszeniu jakości przestrzeni wspólnych.

7. Generalne dyspozycje, standardy i wskaźniki przestrzenne

1. Wyznaczone w Studium preferowane wskaźniki urbanistyczne dla stref zabudowy pozwalają prawidłowo kształtować krajobraz miasta i sylwetę zabudowy, dają obraz generalnych zasad polityki przestrzennej Szczecina, wyodrębniając obszar centralny wielkomiejski i śródmiejski oraz tereny obrzeżne. Ostateczne parametry zabudowy zostaną ustalone w planie miejscowym zgodnie z wytycznymi generalnymi i wynikającymi z kart osiedli i jednostek planistycznych.
2. Standardy budownictwa miejskiego (mieszkalnego) będą wyznaczane w planach miejscowych w oparciu o kryteria kształtujące warunki zamieszkania, obejmujące między innymi: dostępność do infrastruktury technicznej, usług i zieleni rekreacyjnej, łatwość przemieszczania się, wkomponowania w lokalne walory krajobrazowe, z jednoczesną dbałością o jakość i stabilność środowiska naturalnego.

3. W sferze budownictwa mieszkaniowego należy przewidzieć zespoły zabudowy dla osób starszych, w tym adaptację zabudowy oraz zagospodarowania dla tej grupy użytkowników.
4. W zespołach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej obowiązuje realizacja m.in.: usług wbudowanych w partery zabudowy lub usług wolnostojących, zwartej terenu rekreacyjno-wypoczynkowego proporcjonalnie do liczby mieszkańców, powierzchni terenu biologicznie czynnego wykorzystującego naturalne walory środowiskowe i warunki do naturalnej retencji wód opadowych, realizacja naziemnych miejsc postojowych dla pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową, gości i klientów usług.

8. Środowisko miejskie, w tym przyroda, jako infrastruktura budująca odporność miasta na zmiany

8.1. Utrzymanie i rozwój spójności ekologicznej oraz bioróżnorodności

1. Utrzymanie i poprawa spójności ekologicznej i bioróżnorodności realizowane będą poprzez zwiększanie powierzchni zieleni, tworzenie nowych obszarów zieleni ogólnodostępnej, ochronę terenów wartościowych pod względem przyrodniczym, wyznaczanie nowych obszarów i obiektów objętych ochroną oraz kształtowanie SZM. W celu odbudowy ciągłości ekologicznej terenów położonych pomiędzy lasami na obrzeżach miasta a Odrą. Naprawy i wyposażenia w zieloną infrastrukturę wymaga obszar śródmiejski.
2. Jako bazę szczecińskiego ogrodu botanicznego, integrującego zadanie ochrony ekosystemów lokalnych i zagrożonych rodzimych gatunków z celami dydaktyczno-wypoczynkowymi, przyjmuje się naturalne możliwości siedliskowe wskazanych lokalizacji: Skórczej Góry (park leśny Zdroje), Syrenich Stawów z Dolnym i Górnym Botanikiem (park leśny Arkoński).
3. Kontynuowane będą działania mające na celu zintegrowanie infrastruktury naturalnej z techniczną. Elementy zieleni o funkcji ekologicznej, ochronnej, rekreacyjnej i estetycznej, będą tworzyć spójny system funkcjonalno-przestrzenny miasta, podnoszący jakość przestrzeni, warunki środowiskowe i jakość życia mieszkańców.
4. Utrzymuje się ochronę obszarów i obiektów o unikatowej wartości przyrodniczej, objętych różnymi formami ochrony prawnej lub postulowanych do objęcia ochroną.
5. Na terenach chronionych i terenach wskazanych do objęcia ochroną dopuszcza się wprowadzenie obiektów służących rekreacji i wypoczynkowi oraz obsłudze komunikacyjnej, zgodnie z przepisami odrębnymi.
6. Nowe lub przekształcane tereny zieleni tworzy się w formie obszarów wielofunkcyjnych, wolnych od gatunków inwazyjnych, zachowując ich walory przyrodniczo-krajobrazowe, społeczne i edukacyjne, umożliwiając wypoczynek, uprawianie sportu i rekreacji w otoczeniu zieleni, również osobom ze szczególnymi potrzebami.

8.2. Standardy kształtowania terenów zieleni

1. Utrzymuje się System Zieleni Miejskiej będący ciągłą strukturą przestrzenną, wiążącą ze sobą wartościowe i różnorodne tereny zieleni oraz fragmenty terenów otwartych i zainwestowanych, pełniący rolę głównej osnowy ekologicznej miasta i zapewniający powiązanie z odpowiednimi terenami pozamiejskimi.
2. W celu zachowania odpowiedniej proporcji pomiędzy powierzchnią zasklepioną a biologicznie czynną, zielenią występującą na terenach nieobjętych SZM, cechujących się najmniejszą wartością wskaźnika powierzchni terenu biologicznie czynnego, traktuje się jako integralną, równorzędną część struktury funkcjonalno-przestrzennej.
3. Dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej realizowanej poza obszarem zwartej zabudowy wprowadza się obowiązek realizacji zwartej tereny rekreacyjno-wypoczynkowych. W obszarze zwartej zabudowy możliwość wykształcenia zwartej tereny rekreacyjno-wypoczynkowej będzie analizowana indywidualnie.
4. Pozostawia się funkcję ogrodów działkowych na terenach, na których są one najlepszym sposobem użytkowania pod względem społeczno-ekonomicznym.
5. Likwidowane ogrody działkowe przeznacza się na funkcje ogólnomiejskie, w tym na ogólnodostępną zielenią urządzoną, tereny sportu i rekreacji oraz dróg i usług. Ogrody zamienne wskazuje się w osiedlach: Międzyodrze-Wyspa Pucka, Bukowe-Klęskowo, Skolwin, Stołczyn.

8.3. Obszary i warunki zagospodarowania lasów, rolnicza przestrzeń produkcyjna

1. Priorytetem Studium jest działanie zgodne z planem urządzenia lasu i zasadami gospodarki leśnej, utrzymanie funkcji ochronnej lasów, zachowanie ich bioróżnorodności, walorów krajobrazowych i przyrodniczych oraz ich udostępnianie, umożliwienie rekreacji i wypoczynku mieszkańcom miasta.
2. W sąsiedztwie lasów, w strefach ekotonowych oraz łącznikowych pomiędzy lasami a innymi terenami zieleni nakazuje się wprowadzanie rodzimych gatunków roślin oraz usuwanie gatunków niepożądanych, w tym obcych i ekspansywnych.
3. Rolniczą przestrzeń produkcyjną utrzymuje się lub dopuszcza na terenach wyłączonych z zabudowy, na których występuje ten sposób użytkowania lub naturalne warunki do takiego zagospodarowania, lub na obszarach, na których utrzymanie funkcji rolniczej wynika z potrzeb ochrony krajobrazu i przyrody.

8.4. Mikroklimat, zanieczyszczenia i przewietrzanie miasta

1. Poprawa mikroklimatu i przewietrzania miasta osiągnąca będzie poprzez utrzymanie obszarów regeneracji powietrza i klinów napowietrzających oraz sposób kształtowania zabudowy umożliwiający przewietrzanie. Zakłada się zwiększenie naturalnej retencji wód oraz ochronę i rozwój terenów zieleni kształtujących mikroklimat oraz zapewniających regenerację powietrza, również w ramach programów rewitalizacji, poprzez stosowanie odpowiednich materiałów i infrastruktury, m.in. sprzyjających retencji wód opadowych i niwelacji wysp ciepła itp.
2. Poprawa jakości powietrza w mieście osiągnąca będzie wieloma sposobami, w tym poprzez rozwój transportu publicznego i rowerowego, ograniczenia ruchu samochodowego, kształtowanie sieci ulicznej z zielenią towarzyszącą, rozwój infrastruktury i upowszechnianie stosowania niskoemisyjnych lub odnawialnych źródeł energii.
3. Ograniczeniu emisji hałasu sprzyjać będą działania w ramach poprawy jakości powietrza oraz polegające na ograniczaniu konfliktów środowiskowych w obszarach zabudowanych, w tym poprzez rodzaj, typ i usytuowanie zabudowy, nasadzenia wielopiętrowej zieleni, ograniczanie emisyjności hałasu, drgań i wibracji oraz izolacyjność akustyczną przestroni (budynków, barier energochłonnych, ukształtowanie terenu itp.).
4. Zagospodarowanie w strefach hydrograficznych (m.in. obszary zasilania i inicjacji wód powierzchniowych, obszar Głównego Zbiornika Wód Podziemnych „Dolina kopalna Szczecin”) ograniczane jest do funkcji niestwarzania ryzyka przenikania zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych w strefach ochronnych ujęć i w obszarach szczególnie wrażliwych na zanieczyszczenia antropogeniczne. Utrzymuje się tereny zieleni wzdłuż całej sieci hydrograficznej i dąży do renaturalizacji dolin rzecznych oraz naturalnych zbiorników wodnych.

4. Kierunki rozwoju społecznego Szczecina

1. Edukacja i rozwój ośrodka akademickiego

1. W zakresie usług edukacyjnych zakłada się dużą elastyczność polityki lokalizacyjnej wynikającą ze zmienności zapotrzebowania na te usługi (pochodna migracji i zmienności struktury demograficznej).
2. Wskazuje się potrzebę ochrony i rozwoju szkolnictwa branżowego, co najmniej w specjalnościach deficytowych, np. wykwalifikowanych i podstawowych usług opiekuńczych, medycznych, rehabilitacyjnych, pedagogicznych, pielęgniarstwa.
3. Zachowuje się zróżnicowane potrzeby przestrzenne szkół wyższych: skoncentrowane, rozproszone lub mieszane – w dostosowaniu do preferencji i specyfiki uczelni.
4. Uwzględnia się potrzebę konsolidacji uczelni (jednej lub kilku) w formule np. „miasteczka akademickiego”, zachowując tradycyjne lokalizacje oraz przemieszanie funkcji akademickich z innymi funkcjami miejskimi.
5. Utrwala się lokalizację siedzib władz szczecińskich uczelni w reprezentacyjnych, zabytkowych budynkach, zlokalizowanych w Śródmieściu, a także umożliwia pozyskiwanie nowych obiektów lub terenów dla szkolnictwa wyższego, realizowane jako adaptacja i rozbudowa obiektów zwalnianych przez administrację, szkoły, szpitale, wojsko, kolej lub przemysł.

2. Zdrowie mieszkańców i opieka społeczna

1. Usługi ochrony zdrowia obejmujące zarówno leczenie publiczne, jak i komercyjne, posiadają swobodną lokalizację. Ośrodki ochrony zdrowia mogą być realizowane jako budynki wolnostojące lub wbudowane w zespoły mieszkaniowe, usługowe i naukowo-dydaktyczne.

2. Planuje się rozwój usług medycznych dla osób starszych i chorych przewlekle oraz niepełnosprawnych w powiązaniu ze szpitalnymi, wielospecjalistycznymi przychodniami, pomocą doraźną i oddziałami opieki długoterminowej i paliatywnej oraz placówkami opieki społecznej.
3. Zaleca się utworzenie obiektu dziennego pobytu i aktywności osób w wieku poprodukcyjnym na terenie każdego osiedla z dostępnością dostosowaną dla grupy docelowej.

3. Bezpieczeństwo publiczne, administracja publiczna (sądownictwo, służby więzienne, policja, wojsko)

1. Działania organizacyjne i planistyczne wspierające działanie służb państwowych są ukierunkowane na zwiększenie bezpieczeństwa użytkowania istniejących i projektowanych przestrzeni publicznych, sposobu ich użytkowania, imprez masowych, warunków ewakuacji, dojazdu służb, itp.
2. Uwzględnia się podstawowe wymogi ochrony przed zagrożeniami o charakterze naturalnym (np. klęski żywiołowe), jak i związanych z działalnością człowieka, ograniczając lub wykluczając prawo zabudowy terenów, gdzie występują zjawiska masowych ruchów ziemi lub występuje podwyższone ryzyko wystąpienia powodzi; uwzględnia się oddziaływanie działalności gospodarczej na tzw. funkcje chronione, ryzyko wystąpienia poważnej awarii przemysłowej lub katastrofy w transporcie np. materiałów niebezpiecznych itp.
3. Uwzględnia się potrzeby lokalizacyjne ratowniczych służb państwowych, przewidując na ten cel rezerwy terenowe. Za zgodne ze Studium uznaje się nowe wskazania lokalizacyjne dla jednostek służb ratowniczych i innych służb państwowych, działających na podstawie przepisów odrębnych.
4. Podtrzymuje się priorytet dla rozwoju Wielonarodowego Korpusu Północno-Wschodniego NATO i możliwość rozbudowy struktur mieszkalno-usługowych, w tym obiektów edukacji i ochrony zdrowia.
5. Za zgodne ze Studium uznaje się wskazanie nowych lokalizacji dla jednostek administracji publicznej, relokacje istniejących, z preferencją dla wykorzystania uwalnianych lokalizacji na cele publiczne, szczególnie w obszarze śródmiejskim.

4. Kultura

1. Rozwój kultury wspiera się poprzez kształtowanie wielokulturowych i wielopokoleniowych przestrzeni publicznych miasta z uwzględnieniem innych warunków funkcjonalno-przestrzennych.
2. Kontynuuje się upowszechnianie tradycji morskiej, portowej, dziedzictwa hanzeatyckiego, wartości transgranicznych miasta, szeroko pojętej etnologii, historii naturalnej oraz wartości przyrodniczych.
3. Ustala się priorytet dla dalszego kształtowania „Dzielnicy kultury” na obszarze Starego Miasta, Łasztowni i w rejonie zabudowy ulicy Kolumba z Wyspą Jaskótczą i Wyspą Przymoście.
4. Utrzymuje się instytucje kultury w obiektach o uznanej renomie i tradycji oraz likwiduje rozwiązania tymczasowe. Planuje się budowę lub rozbudowę siedzib instytucji nieposiadających odpowiednich lokali oraz siedzib niespełniających wymaganych standardów.
5. Przewiduje się budowę lub realizację nowych inwestycji kulturalnych, rozbudowę istniejących lub adaptację obiektów na osiedlowe domy kultury, tworząc w ten sposób sieć placówek i obiektów kultury.

5. Rekreacja i sport

1. Kontynuuje się rozbudowę sieci obiektów i urządzeń spełniających funkcje sportowe, rozrywkowe i wypoczynkowe, o zasięgu osiedlowym, dzielnicowym, ogólnomiejskim i metropolitalnym.
2. Kontynuuje się wykształcenie produktu turystycznego bazującego na sporcie i rekreacji wodnej Międzyodrza w powiązaniu z ofertą turystyczną obszaru funkcjonalnego Szczecina.
3. Struktura sportowo-rekreacyjna na poziomie dzielnic będzie tworzona w oparciu o zróżnicowany program usług sportowych uwzględniający lokalną specyfikę warunków naturalnych, tradycji miejsca, dostępności w obszarze osiedla, dzielnicy i miasta.
4. Na poziomie osiedli planuje się lokalną bazę sportowo-rekreacyjną umożliwiającą uprawianie sportu amatorskiego oraz prowadzenie programów rekreacji, w tym dla dzieci i młodzieży.

5. Rozwój sieci infrastruktury technicznej

1. Układy komunikacyjne i zrównoważony rozwój systemów komunikacyjnych

1. W systemie komunikacji zbiorowej rolę podstawowego środka komunikacji będzie pełniła sieć tramwajowa ze współpracującą z nią siecią linii autobusowych. Obie te sieci zostaną powiązane z SKM poprzez węzły przesiadkowe i przystanki zintegrowane.

2. Priorytetem jest równoważenie potrzeb i bezpieczeństwa pieszych oraz rowerzystów w korzystaniu z przestrzeni komunikacyjnej miasta, ze szczególnym uwzględnieniem Śródmieścia.
3. Kontynuuje się rozbudowę systemu tras rowerowych zintegrowanego z trasami poza obszarem miasta.
4. Uznaje się za zgodne ze Studium wskazanie nowych terenów kolejowych lub ich likwidację.
5. Utrzymuje się trzy strefy o zróżnicowanym zaspokojeniu potrzeb parkingowych. Granice stref ze wskaźnikami miejsc postojowych i docelowe rozmieszczenie parkingów zostaną doprecyzowane w planach miejscowych.
6. Utrzymuje się lotnisko lokalne Szczecin-Dąbie, z możliwością wykorzystywania do celów komunikacji lotniczej.
7. Zapewnia się warunki do rozwoju żeglugi śródlądowej, transportu morskiego i funkcjonowania portu morskiego poprzez jego zewnętrzne powiązania komunikacyjne (drogowe, kolejowe i wodne) i rozbudowę infrastruktury portowej.
8. Priorytetem jest tworzenie warunków do rozwoju komunikacji wodnej w powiązaniu z ruchem turystycznym (przystanki wodne, nabrzeża i port jachtowy, zakątki wodne).

2. Zrównoważony rozwój infrastruktury inżynierskiej

1. Zrównoważony rozwój infrastruktury inżynierskiej zapewnia dostęp do wszystkich mediów, na które istnieje zapotrzebowanie społeczne i gospodarcze oraz dla których zastosowanie sieciowych rozwiązań ma uzasadnienie ekonomiczne.
2. Ustala się priorytet dla transformacji i rozwoju głównych elementów infrastruktury inżynierskiej.
3. Umożliwia się przyłączenia do sieci terenów gmin sąsiednich.

2.1. Zaopatrzenie w wodę, odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

1. Utrzymuje się zasilanie systemu wodociągowego miasta Szczecin z trzech ujęć podstawowych („Miedwie”, „Pilchowo” i „Skolwin”) oraz trzech ujęć okresowych („Świerczewo”, „Arkonka” i „Pomorzany-Kanał Kurowski”).
2. Utrzymuje się i chroni ujęcia wód podziemnych przed pogorszeniem jakości pobieranej wody. Utrzymuje się lub kontroluje sposób zagospodarowania stref ochronnych, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Współdziała się z innymi podmiotami i instytucjami w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa dostaw wody pobieranej z ujęć powierzchniowych (np. z jeziora Miedwie, Kanału Kurowskiego).
3. Zapewnia się warunki do funkcjonowania i rozbudowy oczyszczalni ścieków „Pomorzany” i oczyszczalni ścieków „Zdroje”. Utrzymuje się system grupowych oczyszczalni zakładowych (z centralną oczyszczalnią „Ostrów Grabowski”) do obsługi i odbioru ścieków technologicznych lub przemysłowych i sanitarnych z terenów Międzyodrza. Dopuszcza się odprowadzenie ścieków sanitarnych z tego obszaru do oczyszczalni „Pomorzany”.
4. Obowiązuje przyłączanie do kanalizacji sanitarnej posesji w obszarach skanalizowanych (np. osiedle Głębokie).

2.2. Gospodarowanie wodami opadowymi, regulacja stosunków wodnych

1. Planuje się dalszą rozbudowę sieci rozdzielczej kanalizacji deszczowej, systemowo powiązanej z lokalnymi przepompowniami i zbiornikami retencyjnymi.
2. Ustala się priorytet maksymalizowania retencji powierzchniowej i zagospodarowania opadu w miejscu jego wystąpienia oraz opóźniania spływu wód. Dopuszcza się odstąpienie od budowy kanalizacji deszczowej, jeżeli parametry zabudowy na danym obszarze pozwalają na zagospodarowanie wód opadowych w miejscu ich opadu.
3. Planuje się uzyskać poprawę stosunków wodnych w poszczególnych rejonach miasta przez rozwój systemu błękitno-zielonej infrastruktury miasta, ze szczególnym uwzględnieniem istniejącej osnowy przyrodniczej, w tym: udziału powierzchni terenu biologicznie czynnego na terenach zabudowanych, realizacji obiektów hydrotechnicznych na ciekach i zbiorników retencyjnych oraz ochrony stref cieków i naturalnych oczek wodnych i terenów zalewowych.

2.3. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią i zarządzanie ryzykiem powodziowym

1. Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, wyznaczonych na mapach powodziowych, obowiązują zakazy i ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych. Przebieg granic obszarów szczególnego zagrożenia powodzią i aktualizacja map powodziowych regulowane są przepisami odrębnymi.
2. W obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, o prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi 10% oraz w przestrzeni pomiędzy linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym, obowiązuje zakaz zabudowy oraz zagospodarowania terenu utrudniającego naturalny przepływ wód.
3. Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, o prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi 1%, dopuszcza się zabudowę i zagospodarowanie na zasadach określonych w przepisach odrębnych.
4. Uznaje się za zgodne ze Studium, niebędące jego ustaleniami, a niezbędne dla prawidłowego zarządzania ryzykiem powodziowym: realizację budowli ochronnych z wykorzystaniem urządzeń wodnych, wykonanie budowli hydrotechnicznych, załadowanie terenów, odkładanie urobku z prac pogłębiarskich.

2.4. Gospodarka odpadami i surowcami wtórnymi

1. Zapewnia się warunki do funkcjonowania systemowych rozwiązań w zakresie selektywnej zbiórki i odzysku odpadów. Dopuszcza się wykorzystywanie na ten cel terenów produkcji, składów i terenów usług itp., jeśli oddziaływanie przedsięwzięcia na otoczenie nie prowadzi do nadmiernych uciążliwości i nie ma negatywnego wpływu na warunki życia ludzi (np. poprzez uwalnianie do otoczenia zanieczyszczeń, energii, w tym emisję substancji, tzw. odorów).
2. Na Ostrowie Grabowskim utrzymuje się Zakład Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów i planuje się budowę instalacji termicznego przekształcania odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne, w tym medycznych i weterynaryjnych.
3. Uwzględniając potrzeby jednostek gospodarczych i instytucji publicznych w granicach portu morskiego stwarza się warunki do gospodarowania odpadami, które powstają w toku lub w związku z działalnością tych podmiotów np. recykling statków, instalacji i konstrukcji *offshore*.

2.5. Elektroenergetyka, ciepłownictwo i gazownictwo

1. Utrzymuje się zasilanie miasta z krajowego systemu elektroenergetycznego. Dopuszcza się budowę elektrociepłowni w rejonie ul. Szczawiowej oraz na Skolwinie w rejonie ul. Stołczyńskiej przy kanale Skolwińskim. Dąży się do zapewnienia pierścieniowego zasilania miasta w energię elektryczną.
2. Dopuszcza się zmianę lokalizacji istniejących lub wskazanie nowych lokalizacji stacji prostownikowych, innych niż określone w Studium.
3. Przewiduje się rozbudowę infrastruktury dla obsługi pojazdów elektrycznych (EV). Sieć i punkty ładowania mogą być lokowane indywidualnie, traktuje się je jak meble uliczne i z tego powodu nie ogranicza ich lokalizacji na poziomie Studium.
4. Zaopatrzenie miasta w ciepło realizowane będzie głównie w oparciu o układy sieciowe zasilane z obecnie funkcjonujących i nowych źródeł ciepła. Dopuszcza się modernizację źródeł ciepła w kierunku odejścia od wykorzystania paliw konwencjonalnych oraz realizację nowych źródeł niskoemisyjnych. Dopuszcza się indywidualne rozwiązania oparte na niskoemisyjnych źródłach ciepła, z preferencją dla rozwiązań opartych na odnawialnych źródłach energii, również w kogeneracji i mikrogeneracji.
5. Utrzymuje się dwustronny system zasilania Szczecina w gaz wysokometanowy z kierunku Stargardu, poprzez stacje redukcyjno-pomiarowe I stopnia „Podjuchy” i „Płonia” oraz od strony Polic, poprzez stację „Warszewo”. Dopuszcza się dalszą rozbudowę i przebudowę sieci gazowych wysokiego, średniego oraz niskiego ciśnienia.

2.6. Odnawialne źródła energii

1. Na obszarze miasta dopuszcza się lokalizację urządzeń i instalacji wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW w szczególności na terenach usług, składów, produkcji (w tym produkcji rolnej), jednak tylko z wykorzystaniem energii innej niż siła wiatru. O ograniczeniach lokalizacyjnych rozstrzyga się w planach miejscowych.
2. Instalacja OZE, poprzez emisję dźwięku, drgań lub inne oddziaływania fizyczne (np. promieniowanie) albo względy estetyczne, nie może obniżyć jakości życia w strefach zamieszkania w bezpośrednim sąsiedztwie tych instalacji.

6. Zadania ochronne, zobowiązania, wyłączenia i ograniczenia przestrzenne

1. Plany miejscowe - zobowiązania planistyczne miasta i ograniczenia w zabudowie

1. Na obszarze administracyjnym miasta:

- nie występują zobowiązania do sporządzenia planów miejscowych z tytułu ochrony przyrody lub ochrony zabytków oraz pomników ząglady i ich stref ochronnych
 - nie określono obszarów do objęcia wyodrębnioną procedurą scaleń i podziałów nieruchomości
 - wyznaczono obszary lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m²
 - wskazano obszary przestrzeni publicznych, dla których należy obowiązkowo sporządzić plan miejscowy (większość z tych obszarów jest już chroniona i kontrolowana przez obowiązujące plany miejscowe)
 - wskazano obszary leśne, dla których gmina zamierza sporządzić plan miejscowy w celu wyłączenia z produkcji leśnej.
2. Wyłącza się z trwałej zabudowy tereny: rezerwatów przyrody istniejących i projektowanych, istniejącego stanowiska dokumentacyjnego, użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych istniejących i projektowanych. Wyjątek od zakazu zabudowy na wskazanych terenach stanowią odstępstwa wynikające z przepisów odrębnych.
3. Uwzględnia się zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych, wynikające z ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego, w tym zadania rządowe i samorządowe, zintegrowane inwestycje terytorialne i zadania rezerwowe.

2. Tereny zamknięte i ich strefy ochronne

1. Granice terenów zamkniętych zostały wskazane w części graficznej tomu KIERUNKI Studium.
2. W przypadku korekty granic lub uwolnienia terenów zamkniętych, w planach miejscowych dopuszcza się aktualizację granic i wprowadzenie nowego sposobu użytkowania. Przeznaczenie tych terenów nie może kolidować z funkcją terenów sąsiadujących. Zaleca się kontynuację przeznaczenia stanowiącego sąsiedztwo byłych terenów zamkniętych.

WYKAZ SKRÓTÓW UŻYTYCH W TOMIE II KIERUNKI

B+R+I	Sfera Badania - Rozwój - Innowacje
CAL	Centra Aktywności Lokalnej
GUS	Główny Urząd Statystyczny
KPM	Krajowa Polityka Miejska
MOFOW	Miejski Obszar Funkcjonalny Ośrodka Wojewódzkiego
NATO	(ang. <i>North Atlantic Treaty Organization</i>) – Organizacja Paktu Północnoatlantyckiego
OKK	Obszar Kulturowo-Krajobrazowy
OSI	Obszar Strategicznej Interwencji
OZE	Odnawialne Źródła Energii
POZ	Podstawowa Opieka Zdrowotna
PSZOK	Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
PUM	Pomorski Uniwersytet Medyczny
SBO	Szczeciński Budżet Obywatelski
SKM	Szczecińska Kolej Metropolitalna
SOM	Szczeciński Obszar Metropolitalny
SRS 2025	Strategia rozwoju Szczecina 2025
SSOM	Stowarzyszenie Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego
SZM	System Zieleni Miejskiej
TBS	Towarzystwo Budownictwa Społecznego
TRMS	Transgraniczny Region Metropolitalny Szczecina
UE	Unia Europejska

WYKAZ TABEL

- Tabela 1. Preferowane wskaźniki urbanistyczne dla wyznaczonych stref zabudowy
Tabela 2. Graniczne wskaźniki parkingowe
Tabela 3. Obszary inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym i lokalnym